

AMAKA GA KYĀLA UKWĀNDŪLA

 Ndaga ugwe, nkundwe. [Nkundwe Carl Williams ikuyoba, “Nalōli lukayaga nalōlilōli lusako ukuya nu Nkundwe Branham ikwīsa kingikingi fiyo ku Phoenix. Une ngwīnogōna umwēne ikwīsa ku Phoenix ukukīnda kulikōsa. Kangi uswe tukulōnda umwēne ukūmilisya ukwīsa, itolo akabalilo kalikōsa aka une ndipo apa, mulimōsa. Kyāla akusaye ugwe, Nkundwe Branham.”—Nsimbi] Ndaga—ndaga ugwe, Nkundwe Williams.

Ulubunju lununu, mwebinangu. Une ne. . . Iki kyo kya kikolo kya Shakarian, Nkundwe Williams na Kalumbu Williams na bīngi ba bēne apa bamēnyēpo isya kyēne. Une nākibwēne ikyēne mu mboniboni, kifuki ifyīnja fibili pamo fitatu ifi fikīndilēpo bo umwēne akāli ukuya mbine, kangi ikyēne kyābōnīke.

² Kangi ikyīnja iki kikīndīle akabalilo kāko uswe twāli apa, une ngwītīka ikyēne kyāli mu Januari, ku lukōmāno lukulūmba, akēne kāli kabalilo kāko umpūti yula (Ngimba ingamu yāke yo ywāni? Une ngwībwa ingamu yāke lilino.) āli apa. [Umunduyumo ikuyoba, “Stanley.”—Nsimbi] Stanley, Bishopu Stanley, ukufuma ku kipānga Kyakatolika. Umwe mukukūmbukīla akabalilo kāko umwēne ālindwālīle i Bāngēli, umwe mumenye, kangi umwēne āyobīle kwa une. . .

Ikyēne kyāli kusolola ukukīndānekīndāne, “Mwanundīndwana gwāngu, ugwe ubumbulisīgwe.”

³ Kangi umwēne āmēnye ukuti imboniboni yāyobīle ukuti umwe atisakuyaga kanunu mma. “Umwēne āyāga pakufwa pakati pa sala ibili pamo itatu pa koloko ku lubunju.” Mukumbukila ikyo? [Yumo ikuyoba, “Ena.”—Nsimbi] Popāpo, isala ya bubili pamo ya butatu pa koloko.

⁴ Kangi une ndinkutoligwa ukumbula u Demos. Kangi palema une nālimbūlīle unna gwāke ugwakummwāga, palapala nkyūmba mula, palapala ukukilania ubuyo apa. Une ndinkuti, “Umwēne atisa kukayaga kanunu mma.”

Nka. Shakarian alinkuti, “Mulimosa, aligwēsa ikusolola.”

⁵ Une ndinkuti, “Ena, une mbagīle ukuya nsōbi, nīmwēne, lōli une nāyobīle ikyēne. Umwēne atisa kuyaga kanunu mma.”

⁶ Une nābabūlīle bīngi ba abēne, kifuki ifyīnja fitatu ifi fikīndīle, “Une nālimbwēne umwēne ukubōpa ukuti apoke ubumi bwāke, kangi umwēne alinkubūka nkitala. Kangi umwēne āfyūsīsye ifiboko fyāke nukukūta kwa une, bo ulo. Kangi une—une ndinkutoligwa nukutoligwa ukumfikila umwēne. Kangi polelo une nālimbwēne umwēne ikufwa. Kangi une nākētīle, kangi kyālipo ikindukimo, yālipo i koloko, kangi

iyēne yāyobīle akēne kāli kandukamo pakati pa sala ibili na itatu pa koloko.”

⁷ Kangi popāpo u bishopu alinkuti, “Mulimosa, une itolo ngwisakukētésya nukukēta ikyo kikwisa ukuboneka.” Popāpo ikyēne nalōli kyābonike.

⁸ Uswe twe nalōli tusuluménie. Une ngwīpilika ikipānga kitāgile u mūndu unkulumba, mwa Kalumbu Florence Shakarian. Lōli, umwēne āli mwĩmbi unkulumba, umwēne āli nkīkūlu mwīsusīgwe-na-Mbepo.

⁹ Une nāli nunna gwāke; unna gwāke āli yumo mwa bākufikilāko bākwānda une nali nabo ku Kiloboko Bwīngililo, akabalilo kāko u māma gwāke ābūmbulusīgwe. Akabalilo kāko abagānga. . .Umwēne āsilīke, nukutupa mōsa. Kangi popāpo u—u ngānga uyu ālipo pala ālimbūlīle une, ātīle, “Lilino uyēge nalōli kimyemye akabalilo kāko ugwe kwīpūta. Komma ukutēndēka unjwēgo. Unkīkūlu yula ikufwa.”

Une ndinkuti, “Ena, nkulumba.”

¹⁰ Kangi umwēne alinkuti, polelo, alinkūmilisya itolo ukumbūla une. Kangi, mulimōsa, une ngāli nālo nukuya nalo ulusako ukwīgūla akanwa kāngu, ngati.

¹¹ Popāpo, umwēne āli Nkundwe Demos ālimbūlīle une ukukīndīlīla nukubūka kula nukwakunkēta umwēne.

¹² Popāpo, une nābūkīle mwanya mwa kiyūmba. Kangi Florence āfugéme pa kipālo, akabalilo kāla undindwana ummogi unnini, na bakīkūlu bamo abakōngelelāpo. Kangi nābūkīle kula nukwīpūtila umwēne, kangi ukumbūla ikyēne. Kangi umwēne āsilīke. Kangi ukumbūla umwēne ukuti umwēne ikusumukaga mmwanya kāngi. Kangi umwēne ābōmbīle. Ifyīnja fibili kunkyēne, umwēne āfwīle. Kangi lilino Kyāla ikwāmula inyīpūto syītu.

¹³ Kangi uswe tumēnye ikyo, uswe tukwītīka ukuti uswe twēsa twīsīle apa panongwa ya bwīgāne bwa Kyāla, kangi uswe tukusōkāpo mu njila yilayila. Yumoywene na yumoywene, uswe aligwesa gwa uswe twisakukilania ikipata kila. Kangi iyo yo nongwa uswe tuli apa ulubunju ulu, twībūngénie palikimo mu Bulilanisi bwa Christian Business Men ubu, ko kuyoba isya fīndu ifi, nukwītēndekesya ku fyēne, ’nongwa yakuti uswe tumēnye ifyēne fisisimikīsye ukwīsa.

¹⁴ Lilino Kalumbu Florence yo nkīkūlu nkeke, ifyīnja malongo-mana-na-fibili mbukusi, Nkundwe Williams itolo āmbūlīle une, kangi nkeke fiyo. Lōli bo bakāli abēne. . . umwēne āmēnye ukuti umwēne āli ni mbūngo iyi, fiki, une nāyibwēne imboniboni iya umwēne, nukumbūla une isyakukōnga sya umwēne. Polelo, ikyēne āngāli kikuya. . . Kyāla amēnye fyōsa ifya ikyēne, kangi umwēne ukumbona Yeso nkyūmba bo umwēne akāli ukusōkāpo. Uswe itolo tutikulōnda ukummwīputila umwēne, panongwa

yakuti uswe tubōmbile ikyo fiyo. Uswe itolo tukulōnda ukupālisya Kyāla panongwa ya būmi ubu bwāli pakati pa uswe, ubu bwātusōngága uswe twēsa, bo Kalumbu Shakarian.

¹⁵ Kangi uswe tukulōnda ukummwīputīla Nkundwe Demos, Kalumbu Rose. Kangi kumbukilága, abēne bafumile pakuya nukutika ukukafu ukutilisye mbūmi bwābo, pabutasi bwa . . . umwene yo tāta gwāke, kangi kalumbu gwake lilino mu fyāke . . . ifyīnja fyabumalikisyo. [Umunduyumo ikuyoba kwa Nkundwe Branham—Nsimbi] Lōli, kangi, ena, bo gikakīndápo . . . bo gikakīndápo, imyēsi kalongo; kangi Kalumbu—Kalumbu Edna, yōpe.

¹⁶ Popāpo, une mmēnye akapelelo ka kīsa nu Nkundwe Demos. Une nāli nayo tāta, nnuguna, nkasi, nu mwāna, ukubuka nkati mwa masiku manini ukulekana, popāpo une—une mmenye mūmo umwēne ikwīpilikīla ulubunju ulu. Ugwe kumanya pene pāpo ugwe kwīma mu filato fila, apo po pāpo ugwe kumanya akapelelo ka kīsa. Kangi . . .

¹⁷ [Ifyakuyobelapo fikuywēga unjwēgo—Nsimbi] Une nābōmbile ikyo nīmwenē. Nhobokela une. Une nātīkīle akombo kamo pāsi apa pabuyobumo, ni kiboko kyāngu. Popāpo une ne—une nsulumēnie une nkitēndīke ikyēne ukuywēga fiyo, kangi kisitakumanya.

¹⁸ Polelo unko uswe twīme lilino bo uswe . . . linga ugwe ubagile, linga ikylene kyo . . . Unko twinamisye imitu gyitu.

¹⁹ Tāta Gwākumwānya, uswe twībūngēnie apa ulubunju ulu ukukwīpūta Ugwe, nukukupa Ugwe imbālīsyō nu lutufyo, panongwa ya kutuma Yeso u Ntabuli gwītu, ukuti uswe tuli nu lusūbīlo ukufuma pāpo ubūmi ubu bumalike, bo tukukēta ukuti ukwēne kukaya kusisimikisigwe ukuti uswe tuli nu būmi apa akabalilo kosa. Kāngi, Tāta, ukukēta inyīkalīlo imbelakisa isi imibili igi gibagīle ukubūkāmo, uswe tuli basangalufu uswe tutikufimbilīsigwa ukwitūgāsya apa akabalilo kōsa. Ugwe utēndīke injila iya kubopelamo, ukusuluka pāsi ukukīnda ikikoga kya bufwe.

²⁰ Kangi, Tata, uswe tukupalisya kwa Ugwe ulubunju ulu, kabuno ka u bumi bwa yumo uyu ālīmīle na uswe, kikakīnda ni kyīnja mma, ikwīmba indūfyō Syāko; Kalumbu Florence Shakarian, mūmo uswe twālimmānyīle umwēne. Kangi Ugwe utubūlīle uswe ngāni pabutali, mōpe mfyīnja, ukuti iki kisakuboneka, ukuti ikyēne āngali kitikuya fiyo kyakunyomosya kwa uswe. Kangi uswe tumēnye iki Ugwe kuyoba kyo kyabwanalōli. Kangi polelo i Lisyu Lyāko likuyoba, “U mūndu uyu apāpīgwe nu nkīkūlu, īswīle na masiku manini kangi īswīle ni ndamyō.” Uswe tumēnye ikyo kyo kyābwanalōli, kyōpe, Ntwa. Uswe tumēnye uswe twēsa tukufimbilīsigwa ukusuluka pāsi pa kikoga kila. Popāpo uswe tukupālisya Ugwe panongwa ya būmi bwāke ubu bwāli apa pa kīsu. Kangi ukwītika ukwīsīla mu

lwítíko, ukuti lilino, ulubunju ulu, umwène akilénie ukufuma ku kipelakisa ikyumba kyátufwíngíli, ukubūka mu mbili gwālwímíko ugu gukabagilámo siku ukubina. Kangi ifikūngílwa fyāke ifya kwimba, ilisyu ili umwène āli nalyo, kangi u mbepo gwāke fiyo nkābi mu lipyāna na Kristi! Ukuti umwène abagile ukugomokela ulubunju ulu, umwe akabagila ukubōmba ikyene mu njila yiliyōsa; umwène angali ikufimbilisígwa ukwēndelámo mu kyōsa iki kāngi. Iki, lilino ukwene kumalike, umwène ali nunna gwāke nu gwīse. Abēne bankōlile u mwānike gwābo ku kāya. Popāpo, uswe—uswe tukupālisya Ugwe.

²¹ Uswe nūswe tukulōnda ukusūmila ulusūbísyo, kuli Nkundwe gwītu Shakarian, u nkundwe gwītu unganigwa umpala, tumēnye u—u būmi ubu umwène itūgésye, kangi ingubilwo umwène ikwēndelamo mmasiku ga bumalikisyo aga, kangi mūmo umwène ayilile; ukunkēta umwène ikukāngāla, kangi inywīli syāke sikuselemuka, kangi ifibega fyāke fikunionalila pāsi, kangi lōli ikugela ukwītūgāsya pa ngūnda panongwa ya Kyāla. Kyala, mpaga umwène amaka umwisyugu. Uswe tukusuma, Kyala, ukuti Ugwe kupaga ikyene. Ku bōsa bala bābo bafwīlilwe panongwa ya kubūka kwāke, uswe tukusūma kuli aligwēsa gwa bēne.

²² Kangi unko uswe, Ntwa, bo uswe tukwīnogōna isya iki, tukūmbukilége ukuti uswe nūswe tukufimbilisígwa ukubūka ilisiku limo. Bo uswe twitūgesye palikimo apa mu Kuyapo kwa Ntwa Yeso, uswe tubagile ukusūma ukuti Ugwe ubagile ukutwāla iki kipupwāno ku bukūmbukilo bwītu. Kangi unko uswe twikētésye mōsa, mūmo ikyēne kyāyilile, pamo ukwiyāgania isya myūmi gyītu twībēne, ukuti uswe tuli pasi pa Lilopa kangi mu Lwitiko. Pāga ikyene, Ntwa.

²³ Lilino bo une ngugela pāsi fyakubonekela ifi ukutwāla akandumi akanini ku bāndu, umwisyūgu, une ngusūma Ugwe kwisakundūlāga une, Ntwa. Ngasyāga namaka une, kabuno une—une—une mfūmbilwe ikyēne, Ntwa. Kangi une ngusūma ukuti Ugwe kwisakupāga ikyēne. Kangi kiliyobigwāga ikindukimo iki kisa itolo ukugīndíka Ugwe. Kangi linga babagile ukuyapo pa kōgo ka lisyu lyītu ulubūnju ulu, aba bakītēndekésya ukwāgāna ni sala iyi yilāmbalēle pa nkyēni pābo, kaliyāga aka ko kabalilo akākuti ko kabalilo kāko abēne bisakwiypāga ku Mwēne Yūyo āyobīle, “Une ne Njila, u Būmi, kangi u Bwanalōli,” uyu yo Ntwa Yeso Kristi. Kabuno uswe tukusuma ikyene mu Ngamu Yake. Ameni. (Umwe mubagile ukwitūgāsya.)

²⁴ [Yumo pa kigemo ikuyoba kwa Nkundwe Branham—Nsimbi] U nkundwe apa ikulōnda ukumanya linga aligwēsa abagile ukupilika kanunu. Umwène ali nafyo ifyakuyobelāpo fibili fyākīle. Ngimba fyōsa fili kanunu? Ngimba umwe mubagile ukupilika? Fyusya amaboko ginu linga ugwe ubagile. Ngimba mubagile ukupilika? Fyusya ifiboko fyinu. Filikanunu.

25 Une nsuluménie uswe tukaya nabo ubuyo bwa kwītūgasyámo kuli aligwēsa ulubunju ulu. Kangi uswe tukusūbila ukuti une ndisakutūgasya pamwanya apa akabalilo katali fiyo, itolo ukufwanikisya ukuti lumo ukutwāla uswe lumo ukubala kwa Lisyu; ukuti u Ntwa Kyāla isakugīndika i Lisyu Lyāke ili likubalígwa, kangi isakupa uswe isya lipyāna Lyāke, ukuti uswe tubagīle ukumbómbéla Umwēne muli ikyēne.

26 Lilino une mbūlígwe na Billy Paul, ulubunju ulu, ukuti ikyēne kibagīle ukuya kyākubómbígwa ukuti uswe tukuyobaga Pandungu ugu gukwīsa ku Grantway Assembly of God, mu Tucson. Linga alipo aligwēsa apa ukufuma ku Tucson, une lumo ngabagila ukwāgāna nanūmwe undungu ugu. Une nisakuyāga ku Grantway Assembly of God, Pandungu ugu gukwīsa.

27 Popāpo lilino uswe itolo tugomwīke ukufuma ku Busōkélo, kangi mu luko lumo nīkatésye panini, mukwīsila mu kulya ukukīndapo fiyo, ni kisa ikīndilisi ikya bāndu pāsi mula mfyāmba. Kangi—kangi une ndinkuya mbine, popāpo une ngipilika kanunu undungu ugu. Popāpo, umwe munyīpūtīlége une. Kangi . . .

28 [Yumo ikuyoba, “Aba posamu bīngi fiyo.”—Nsimbi] Ngimba kuyoba fiki? [“Aba posamu bīngi fiyo.”] Nkundwe Carl Williams ni seko syāke, kangi une ngwīnogóna uswe tukufūmbwa isyēne lululu ulu, umwēne ayobīle, “Aba posamu bīngi fiyo.” Une ngamanya isya ikyo, Nkundwe Carl, lōli ikibugutili ikunywāmu kya ba lukoti.

29 Popāpo ugwe kulonda ukwiputila yumo ulubunju ulu, fiki, une—une nalólilólí ngupālisya linga ikyēne kyābagīle ukuya simo mwa nyīpúto kuli une, panongwa yakuti une—une mfūmbīlwe ulwēne.

Lilino uswe tukulōnda ukubūka nakalinga mu Lisyu.

30 Kangi une ndikulōnda ukubakyūnga umwe apa akabalilo katali fiyo, panongwa yakuti une ngwītika bulipo ubupinyanio bwa ma telefoni ukukilania ikīsu, pa iki ulubunju ulu, kukubūka injila yosa ukufuma ku Kiloboko kya Bwingil’ilusuba ukubūka ku Kiloboko kya Busōkel’ilisuba, ukufuma ku Kululu ukubuka Kwītóngo. Fingi, fingi ifilūndílo fili nabo ubu ubutendekelo mūmo umwe mwāli nabo apa ukufuma ku kipānga. Ikyēne kyópe kipinyénie mōsa mula mu Phoenix, ukuti kulikōsa ingomano siliko, ikyēne kikwīsa mulamula nkati ukubūka ku . . .Kangi abēne bikwībūngania mfipānga kangi ntwāya, ni findu bo ifyo, ukwisila mu kayiga akanunu fiyo. Abēne bikuyoba ikyēne kyo kangi kinunupo ukukīnda ukufumusya kwa pa rediyo. Ikyēne kyo mbinyanio sya ma telefoni, abēne bikubūka ikyākwāmbilíla pamo ikyakuyobelāpo, pamo kilikyōsa ikyēne kili, mu kyūmba. Kangi abēne . . .Unkasi gwāngu āyobīle, tukwīsa ukufuma ku Indiana undungu ugu gukīndíle, ukubuka ku Tucson, ikyēne kyāfwéne itolo nu kwīma itolo mulamula mu kyūmba. Popāpo

uswe tukusūma ukuti Kyāla isakusayāga bala pānja pa lugoye ulubunju ulu, kulikōsa abēne baliko. Mmwanya mu New York lilino ikyēne kisakuyaga, o, pamūsi, kangi utubalilo utukīndāne bo ulwēne lukukilania ikīsu.

³¹ Lilino mwa Buku gwa Baroma, untu gwa 12, kangi amanandi ga 1 na ga 2, kangi uswe tukulonda—uswe tukulōnda ukubala i Lisimbo ili.

Une ngubalāmba umwe polelo, bakundwe, ukwisila mu fisa fya Kyāla, ukuti umwe twālāga imibili gyīnu ukuya likémo ilyābūmi, mikémo kangi gyākūwītikisigwa kwa Kyāla, iki kyo bubōmbelo bwīnu bwakūwītikisigwa.

Kangi mulingayāga bafwāne ni kīsa iki: lōli muyege umwe bāndulīgwe ukwisila mu kwāndusya kāngi kwa līnogōno lyīnu, ukuti umwe mubagile ukwisisimikisya iki kyo kinunu kila, kangi kipelelesye. . . kinunu, kyākūwītikisigwa, kangi kipelelesye, bwīgāne bwa Kyāla.

³² Lilino, linga u Ntwa ikwitikisya, une ngulōnda ukwēga ikimanyisyo kuli ulubunju ulu, pa: *Amaka Ga Kyāla Ukwāndūla.*

Ukuti umwe mulingayaga bafwanikisania ku kīsi iki: lōli muyege. . . bāndulīgwe ukwisila mu kwānduka kāngi kwa līnogōno lyīnu, lilino, kangi sisimikisya kila iki kyo kinunu kila, bupelelesye, kangi bwītikisigwe, bwīgāne bwa Kyāla.

³³ Ikyēne kyo masimbo agaiyolo agakwisibiligwa aga bīngi batīmi bīnu babōmbīle imbombo ukusuluka ukukīnda nkabalilo. Ilyēne libōmbelīgwe imbombo ukufumu pāpo Ilyēne lyāsīmbīgwe. Lōli pōpe, ikindu kimokyēne isya Lisyu lya Kyāla, Ilyēne litikukāngalāmo mma, panongwa yakuti Ilyēne lyo Kyāla. Ilyēne litikukāngalāmo mma. Ukukīnda mu ngulilo yiliyōsa lilino, kifuki, ukufwāna fyīnja bamia malongo mabili-nalwēle, pamo kinunupo, i Lisyu lya Kyāla ili libalīgwe na bāndu, abapūti, na fyōsa bo ifyo, kangi nasiku Ilyēne ukukāngalāmo mma. Une mbalile Ilyēne, nīmweṅe, ku fyīnja fimo malongo matatu. Kangi akabalilo kalikōsa une ngubala Ilyēne, une ngwāgāmo ikindukimo ikipya iki une nakikilēnie akabalilo ka kwānda. Panongwa yakuti, Ilyēne lyo lipūtīgwe, Ilyēne yo Kyāla mu bubūmbe bwa sopelo. Muketile, Ilyēne lyo fyakumbāgilila fya Kyāla fikuyoba panja, kangi libikīgwe pa kikalatasi.

³⁴ Utubalilo twingi, umundu āyobīle, “Ena, lilino, umundu asimbile i Bāngéli.” Umma. I Bāngéli likuyoba, Lyēne, ukuti Kyāla alinkusimba i Bāngeli. Ilyene lyo Lisyu lya Kyāla.

³⁵ Kangi Ilyēne litisakutoligwamo siku. Yeso aatile, “Kumwanya na pasi fisakumalikaga, loli i Lisyu Lyāngu litisakutoligwamo siku.” Kangi Ilyēne likabagila ukutoligwa, kangi ukuya Kyāla, panongwa Ilyēne lyo kiyabo kya Mwēne.

³⁶ Kangi polelo ugwe pakuya mwanundūmiána nu mwanundīndwána Gwāke, umwe muli kiyabo kya Ilyēne, kangi ikyo kikupela umwe ukuya kiyabo kya Mwēne. Popāpo iyo yo nongwa uswe tukwīsa pa bulilanisi palikimo ukusyūngutīla i Lisyu lya Kyāla.

³⁷ Lilino ilisyu ili *ukwāndulika*, une ngētēsisye mwa dikisyonale, mmayolo. Akabalilo kāko, une kifuki nātāgile ubukōngésye bwa kabalilo ukuti une nābagile ukuya kuno, akabalilo kāko une nālōndesyāga ubusīmbe, kangi une nālyāgile i lisyu ili, pamo ubusīmbe ubu, ndigi, i Lisimbo. Kangi mwa dikisyonale ilyēne likuyoba ukuti ikyēne kyo “kindukimo iki kisanusīgwe.” Ikyēne kyo kikuyaga pa “kusanusīgwa.” *Kwānduligwa*, “kitēndekīgwe kikīndāne na mūmo ikyēne kyāyīlīle, ikyēne kyo kili...akayīlo kāke na kilikyōsa kisanusīgwe mu kyēne,” *u kwāndula*.

³⁸ Kangi une ngwinogōna ulubunju ulu, ku Bwandilo 1. Ikīsu iki kyāli kisita bubūmbe, kāngi ikyēne kyāli ngelebune, kangi ingīsi yāli pamwanya pa kīsu kya pāsi; nakimo lōli ubufuluganike lōsa. Kangi akabalilo kāko ikīsu iki kyāli nkayīlo kala, u Mbepo gwa Kyāla alinkwendendeka pa kisyo kya mīsi, kangi ikibonekelo kyōsa kyālyāndulīke; ukufuma ku bufuluganike, ukubūka ku ngunda gwa Edeni. Ago go maka gākwāndūla ga Kyāla, aga gabagile ukwēga ikindukimo iki kyo nakimo kangi nukutēndēka ikindukimo ikimogi ukufuma ku kyēne. Amaka gākwāndula ga Kyāla!

³⁹ Kangi uswe tukupilikisya ukuti, ukwisila mu kubala kwa Masimbo, ukuti Kyāla āli mu fyīnja maelifu ntāndātu—ntāndātu mu kutēndeka u lutēndēko ulu kuli u Edeni uyu. Lilino, Umwene lumo akāli nu butali bula mma; lōli itolo ukusakikisya, kangi ukwēga ikyēne ukufuma mu Lisimbo kūko Ilyēne lyāyobīle, “ilisiku limolyēne na Kyāla, yo fyīnja elifu yumo pa kīsu,” ikyo kyo, linga Kyāla abagile ukubala akabalilo. Kangi tuyobe ukuti ikyēne kyāli ifyīnja maelifu ntāndātu Umwēne āli nafyo ukutēndēka i kīsu, kangi Umwēne ābyēle pa kīsu imbeyu syōsa innunu. Fyālipō itolo kilikyōsa kyāli kipelelesye.

⁴⁰ Une ngwīnogōna, utubalilo twīngi, akabalilo kāko abalōndabusōbi bikwānda ukubala u Būku gwa Bwāndilo, abēne bikwānda ukuywēlula Ilyēne, panongwa yakuti ikyēne kikuboneka ngati Ilyēne likwiyāndisya Lyēne, pamo likubasópela umwe panja apa na pala.

⁴¹ Lōli linga uswe twābagile itolo ukukētēsya pa kabalilo, bo uswe tukāli ukwīsamo mu busīmbe bwītu, ukuti, Mōse āyibwēne imboniboni. Kangi Kyāla āyobīle ku mwēne. Kyāla āyobīle kwa Mōse kisyo ku kisyo, undomo ku mbulukutu. Lilino, Umwene akāyobilemo siku ku mūndu aligwesa bo lula, mūmo Umwene abobile kwa Mōse. Lilino, Mōse āli nkulumba, yumo mwa basololi abakulumba bōsa. Umwēne āli kyākwegelēla kya Kristi.

Kangi lilino Kyāla abagile ukuyoba, Umwene ali ni lisyu. Ilyene lipilikigwe. Kyāla abagile ukuyoba.

⁴² Kangi Kyāla abagile ukusimba. Kyāla āsimbile i Ndagilo kalongo nu lōbe Lwāke Mwēne. Umwēne āsimbile pa kibūmba kya—kya Babuloni akabalilo kamo, nu lōbe Lwāke. Umwēne alinkwīnāma pāsi kangi alinkusimba mu nsānga akabalilo kamo, nu lōbe Lwāke. Kyāla abagile ukuyoba. Kyāla abagile ukubala. Kyāla abagile ukusimba.

⁴³ Kyāla yo Nyībūko ya lipyāna lyōsa na Maka, kangi isya gōsa amahala Gabwakyala, sili mwa Kyāla. Popāpo polelo, ukumanya ikyo, Umwēne yo mwēne Mpeli uyu alikō. Akayako nayumo umpeli uyūngi lōli Kyāla. Sētāno akabagile ukupela, napanandi, umwēne itolo ikuniongasya iki kitalile kipelīgwe. Lōli Kyāla yo mwēne Mpeli.

⁴⁴ Polelo, Umwēne alinkupela ukwisila mu Lisyu Lyake. Umwene ātumile i Lisyu Lyāke. Popāpo syōsa imbeyu syāke isi Umwēne āsibikile pa kīsu, Umwēne ābūmbile imbeyu sila ni Lisyu Lyāke Lyēne, kabuno kikāliko nakimo ikīngi ikyakutēndekēla imbeyu ukufumako. Umwēne āsibikile isyēne, kangi isyēne syāli pāsi pa mīsi. Umwēne itolo alinkuyoba, “Unko kuyeko *iki*, kangi unko kuyeko *kila*.”

⁴⁵ Lilino uswe tukusyāgānia ukuti, utubalilo twīngi, ikyēne kikuboneka ngati i Bāngēli likwiyāndisya pamo likuyoba ikindukimo ku iki Ilyēne litikuyoba. Nukwēgelēla itolo, mwa Bwāndīlo 1 uswe tukwāga ukuti, “Kyāla āpelīle u mūndu mu kifwāni Kyāke Mwēne, mu kifwāni kya Kyāla alinkumpela Umwēne umwēne; nkinyāmbala kangi kikīkūlu alinkupela Umwēne abēne.” Kangi polelo Umwēne ikukīndilīla nkyēne, kangi ifindu fīngi fyābonīke pa kīsu.

⁴⁶ Polelo uswe tukwisa ukusyāgānia, akāliko u mūndu gwakulima umfu. “Polelo Kyāla alinkumpela u mūndu ukufuma ku lufūmbi lwa kīsu.” Yula āli mūndu unkīndāne. “Kāngi Umwēne alinkutūyilāmo umbepo gwa būmi mwa mwēne, kangi umwēne alinkuya moyo gwa būmi.”

⁴⁷ U mūndu ugwākwānda yula āli nkifwani kya Kyāla, uyu yo Mbepo. Yohani 4, ikuyoba, “Kyāla yo Mbepo, kangi abene bābo bikummwīpūta Umwene bikufīmbilisīgwa ukummwīpūta Umwēne mwa Mbepo na Mbwanaloli.” Loli Kyāla yo Mbepo. Kangi u mūndu gwākwānda, uyu Umwēne āpelīle, āli mundumbepo, kangi umwēne āli mu kifwāni kangi mbufwānefwāne bwa Kyāla.

⁴⁸ Kangi polelo Umwēne alinkumbīka u mūndu uyu mu mbili, kangi u mūndu āgwīle. Popāpo polelo Kyāla alinkwīsa pāsi nukuya nkifwāni kya mūndu, ukuti Umwēne abagile ukutabula umūndu ungwāno yula. Ako ko kapāngo kanaloliloli ka Nongwainunu, ku bwāngu—ku bwāngu ubwīnogonélo.

49 Lilino, Kyāla, mu fyinja maelifu ntāndātu, ābyēle imbeyu syōsya inoge isi, pamo Umwēne āyobīle i Lisyu Lyāke. “Ikyēne kisakuyaga injila *iyi*. Ugu umpiki gwisakuya. *Iki* kisakuyaga.” Kilikyōsa kyāli kipelelesye. Ikyēne kyāli itolo kinunu. Kangi Umwēne alinkulagīla yiliyōsa ya mbeyu sila ukuti isyēne syābagīle ukuya, isyēne syābagīle ukwiyāndula syēne ukwisa ukuya fibyāle ifya luko luki ulwa būmi ulu i Lisyu Iya Kyāla lyāyobīle mu fyēne ukuti fibagīle ukuya. Linga ikyēne gwāli mpiki nsyūnguti, ikyēne kyāyaga pakutwāla pānja u nsyūnguti. Linga ugwe gwāli nkoma, ugwēne gwayaga pakutwāla pānja u nkōma.

50 Panongwa yakuti, u Mpeli ātumīle itolo pānja i Lisyu Lyake, kangi i mbeyu Lisyu lyāli pala bo i mbeyu yanaloliloli yikālimo siku ukubūmbígwa. Kangi i Lisyu lyābūmbīle i mbeyu. Muketile, “Umwēne ātēndīke i kīsu ukufuma ku findu ifi fitikuboneka.” Muketile, Umwēne—Umwēne ātēndīke i kīsu ukwisila mu Lisyu Lyāke. Kyāla āyobīle kilikyōsa mu kuyapo.

51 Kangi ukuya Kyāla, u Mpeli, ikuyoba i findu fyōsa mu kuyapo, ikyēne kyābagīle ukuya kīsu ikipelelesye. Ubwēne bwāli u—u ubuyo ubumogi. Ubwēne bwali u—u paradiso yūyo ugwanaloliloli apa pa kīsu.

52 Lilino, ukuya, ubuyo bulibōsa bubagīle ukuya ni likúlumba kubuyobumo. Ulwībūngáno ulu luli ni likúlumba, kangi untu ugu guli nalyo ilikúlumba, kangi i kipānga kili nalyo ilikúlumba. Kāngi Kyāla ali nalyo ilikúlumba. Kangi bōpe u buyo ubukulumba iki, ikīsu iki uswe tukwitūgasyāmo, ikyēne kili nalyo ilikúlumba. Kangi yōpe u Edeni unkulumba uyu āli nalyo ilikúlumba, kangi ilikúlumba lyāke Iya nuntu ku ngūnda gwa Edeni, pamo mwa Edeni, kubusōkél’ilisuba kwa ngūnda.

53 Kangi Kyāla alinkubīka pa mwanya pa iki, ukulagīla ikipeligwa Kyāke kyōsa ikikulumba apa pa kīsu, u mwanundumiana Gwāke nu nsingilígwa gwa mwanundumiana Gwāke, Adamu na Eva.

54 Kyalā āli Tāta gwa Adamu. “Adamu āli . . . mwanundumiana gwa Kyalā,” ukufwana na Masimbo. Umwene āli mwanundumiana gwa Kyāla.

55 Kangi Kyāla ālimpelīle umwēne umwīnāke-ntūli, ukufuma ku mbili gwāke mwēne; lumo ulubāmbō ukufuma pamwanya pa ndūmbūla yāke, ukuti umwēne ābagīle ukuya kifuki kwa mwēne, kangi ukumpelēla umwēne umwīnāke-ntūli. Umwēne akāli nalolilōli nkasi gwāke tāsi mma, kisitakukīnda ukuti umwēne akāli nnyāmbāla tāsi; Umwēne akiyobile itolo ikyēne. Kangi apo po pāpo u lutamio lukwīsa, Sētāno ālimmwāgīle umwēne bo Adamu akāli. Popāpo, ilyēne lyāli itolo Lisyu Lyāke lyāyobīle.

56 Une nguyoboba ikyo, une ndikulōnda ukutāga akabalilo kīngi fiyo pa kyēne. Lōli mwe bamo mwa umwe mubagīle

ukwisa ukuya bafuluganike panini, fiyofiyo bamo mwa bāndu pamwanya nkati mu—ukufuma Kwītōngo, bikuboneka bikukyāga iki kyakufuluganikana panini, pa Ndumi iyi une ndinayo ukufuma kwa Kyāla umwīsyūgu, ku bāndu, iyo ukufwāna nu luyūngu lwa liyōka. Kangi une ngubūka ku kāya, u Ntwa ikwītíkīsyā, limo mwa masiku aga, ku Jeffersonville. Une ngulōnda kifuki indumi ya sala-ntāndātu, nu kugolosya kyōsa ikyo mōsa, muketile, ukuti ikyene kisakubīkāga mu bubūmbe ukuti ugwe ukumanya iki uswe tukuyobela. Kangi ikyene yo ISI SYO IKUTI U NTWA. Ikyēne kyo itolo kyābwanalōli mūmo ikyēne kyāyīlīle akabalilo kāko Ikyēne kyālimbwēne u Kalumbu gwītu Florence bo umwēne akāli akasōkāpo, ifyīnja fingipo. Muketile, Ubwēne bo Bwanalōli. Kangi lilino, uswe...lumo ikyene kitikupilikisigwa.

⁵⁷ Linga umunduyumo ābagīle ukwīsa kwa une, ikindukimo ikyākukīndāna, une angali nguya mu luko lwa kusitakupilikisya ikyēne, nīmwēne. Une angali ndikulōnda ukwagamo ubusobi iki aligwēsa ikuyoba. Uswe po fikuti tulinga londesyag'ubusobi yumo nu nnine. Une ngaya ni nōngwa pa ikyo; une ngupālisya u Ntwa. Une ngemīle ubutulwanongwa nu kusitakwītīka; lōli nayumo umūndu pamwenepamwene mma, muketile, une—une ndikubōmba. Uswe tuli—uswe tuli bakundwe na bākalūmbu, tukusukulika, uswe tukwīsa kula kūko Kalumbu Florence ālisīle mmayolo kulubūnju, muketile. Umwene...Uswe—uswe twesa tubagīle ukwīsa injila iyo. Kangi ikyēne kikaya bwīgane bwāngu uku—ukugela ukwāg'ubusōbi mu nkūndwe pamo kalūmbu uyu akābagīle ukwītīkisānia na ugwe. Umma, kubutāli ikyēne kiyēge ukufuma kwa une ukubōmba ikyo! Une ndikwīnogōna ugwe kwisakwāgapo i tepi yimo siku iyi une nālinjobīle ingamu ya yumo. Pāpo, une nīpilike ikyo utubalīlo twīngi u mūndu yula āli nsōbi, lōli ikyo kyo pakati pa mwēne na Kyāla. Lōli iki kyo kisōbi, mu njila ya butulwanongwa kangī... Kangi ukusitakupilikisānia utubalīlo tumo bukaya nukuya butulwanōngwa mma, ikyēne kyo itolo kusitakupilikisānia kwa bāndu. Kangi une—une ngwīnogōna aligwēsa gwa uswe ali nu bwābūke ukwīyobēla twībēne ku bupilikisyo bwītu.

⁵⁸ Lilino u Mpeli unkulumba uyu ābīkīle u mwanundumiana Gwāke umpeligwa. Lilino, Adamu āli mwanundumiana umpeligwa Gwāke ugwākwānda. Yeso āli Mwanundumiana Gwake *umpāpigwe* ntiga, muketile, Umwene āpāpigwe ukwisila mu nkikulu. Lōli Adamu āfumīle kulakula ukutalula ukufuma ku kiboko kya Kyāla, mu kipeligwa.

⁵⁹ Lilino ilikulūmba, nu mwanundumiana Gwāke—Gwāke kangi nu nsīngiligwa gwa mwanundumiana Gwāke pamwanya pa fyōsa, ikyēne kyabonekāga kipelelesye fiyo. Pala ālipo u—u nnyāmbala, u ntu gwa kyōsa kya ikyēne, u mwanundumina Gwāke Mwēne nu nsīngiligwa gwāke.

⁶⁰ Kāngi imbeyu yiliyōsa yāli mbelelesye, i miposa, kangi i

misyūnguti, kangi i līsu, kangi i njūni, kangi i finyamana. Kangi kilikyōsa kyāli mu lubātiko ulupelelesye ni Lulagilo lwa Kyāla, “Komma ukwāndúla ikipeligwa kyāko. Ukutwāla pānja ifya luko lwāke, imbeyu yiliyōsa! Unsyūnguti, komma ugwe nasiku uyege niongasigwe ukubuka ku mpiki gwa mpāpaya.” Muketile? “Nkoma, komma ugwe uyege niongasigwe ukubūka ku kindukimo ikīngi. Lōli imbeyu yiliyōsa ukukōnga uluko lwāke!” Kangi Umwēne āli—Umwēne ākētēsīse ikyēne ukukīnda ntubalilo.

⁶¹ Kangi Umwene āyobīle i Lisyu. Kangi a Gāke amakulumba a Maka agakupela gābūmbīle ifindu ifi fyātupukāga, kangi yōpe yu nnyāmbāla nu nkīkūlu. Kangi abēne bāli go ntu panongwa yakuti abēne bāli. . . abēne bāli bapamwanya ku iluko syōsa isīngi. Kangi Umwēne ābabīkīle abēne bōpe pāsi pa lupākīsyo lwa kindu kilakila iki Umwēne ābīkīle imipiki, ifinyamána, na fyōsa bo ifyo: i Lisyu Lyāke. Ifyēne filingisamo siku, mu njila yiliyōsa, ukubongotola i Lisyu lila. Ifyēne fikufimbilisigwa ikwitūgāsyā Pala. “Komma nasiku ukwegako kalikōsa ukufuma ku Lyēne, pamo ukōngelēla kalikōsa ku Lyēne! Ugwe kufimbilisigwa ukuya nu būmi ukwīsīla mu Lisyu ili.”

⁶² Kangi akabalilo kōsa ikipelīgwa kila kyābagīle ukuyako bo lula, Kalumbu Shakarian āngāli akabagīle ukufimbilisigwa ukubūka ulubūnju ulu, akabalilo kōsa ikyēne kyabagīle ukusyāla lulalula, ubukabi ubukulumba bwa Kyāla! Ikyēne kyo iki uswe tukwītīka ukuti uswe tukubukāko ukugomokela kula. Uswe tukubūkāga ukugomokela ku kabuyo kala, ubuyo bulo.

⁶³ Kūko ulubūnju lwa buhano-na-bubili bula, akabalilo kāko Kyāla ākētīle pa kyēne kyōsa, kangi Umwēne alinkuti, “Ikyēne kyo kinunu. Une—Une nsangalwīke ni kyēne. Ena, Une—Une—Une nhobwīke Une mbōmbīle ikyēne. Kangi ikyēne kyo kyōsa kili pāsi pa bulagili. Kangi Une mbīkīle ulusūbīlo mwa mwanundumiana Gwāngu nu nkasi gwāke, ukuti—ukuti abēne bisa (kutēndēka abēne ntu gwa kyōsa kya ikyēne), ukuti abēne bisakukētēsya pamwanya pa ikyēne kyōsa nukukēta ukuti ikyēne kyo kyōsa kinunu, ukuti kilikyōsa kisakutwālāga pānja ikya luko lwāke. Lilino umwēne ali na maka ukubōmba ikyo.” Kyāla akabalilo kala alinkuti, “Mulimōsa, linga ikyēne kyo kyōsa kinunu fiyo, kangi ikyēne kikabagīla ukuya kindu kimo ikīngi, panongwa yakuti ubwēne bo bwīgāne Bwāngu Bwēne. Iyēne yo njila Une ngulōndēla ikyēne. Kangi Une nkiyobīle ikyēne injila yila, kangi a Masyu Gāngu gakitwēle ikyēne itolo katikati injila Une nākīlōndelāga ikyēne. Kangi pala ikyene kyo kilipo. Ikyene kyo kyōsa kinunu!” Popāpo i Bāngēli lyātīle, “Kyāla ātūsīsye ilisiku lya buhano na bubili, ukufuma ku mbombo Syāke syōsa.”

⁶⁴ Kangi kilikyōsa kili pāsi pa bulagili, ukutwāla panja ikya luko lwāke. Lilino kumbukilāga, “ukutwāla.” Akabalilo

kāko Umwēne ābīkīle imbeyu nkīsu, imbeyu yibagīle ukusōka pānja na maka ga būmi nkati mu yēne, ukwāndūla iyēne ukufuma ku mbeyu ukubūka ku kimela, pamo kilikyōsa ikyēne kyo kili. Agāke amaka gakwāndula! Lilino, Kyāla ābīkīle imbeyu nkati mula, ni fyakubagilila ukuti iyēne yisakuyāga iki Umwēne āyobīle iyēne yisakuyāga. Kangi akabalilo kōsa iyēne yālitūgēsye mu buyabililo bwāke ubutalusye, iyēne yābagīle ukuya itolo katikati iki Kyāla āyobīle iyēne yikuyāga. Iyēne yāfimbilisigwāga ukuya injila yila, panongwa yakuti Umwēne ātēndīke iyēne injila yila, kangi ātēndīke unkolofwa. Ukuti, kalikōsa kasyālāga mu nkolofwa Gwāke, mu bugoloke Bwāke bwa Lisyu, akēne kisafimbilisigwāga ukutwāla pānja katikati ngati Lisyu Lyāke lyāyobīle akēne kakubōmbāga. Akēne kakabagīla ukusuganika ukufuma pala mma. Akēne kalimunkolofwa itolo katikati mbutalusye. Popāpo, na kilikyōsa mu lusūbīlo mwa mwanundumiana Gwāke Mwēne, ukuti ikyēne kikuyāga injila yila, polelo Kyāla alinkuti, “Ikyene kyo kyōsa kinunu, popāpo une itolo ngutūsyāga. Kangi yiliyosa ya mbeyu sila yili na maka mu yēne, ikwīyāndūla yēne ukubuka mu luko ulu Une ngunyonywa iyēne ukuya. Ikyo kyo iki iyēne yikufimbilisigwa ukuya, panongwa yakuti Une njipēle imbeyu yiliyōsa amaka gākwāndulīla, ukutēndēka ukufuma ku yēne, mu fyākubagilīla fyāke lilino ukutēndēka ukufuma ku yēne katikati iki Une ngulōnda iyēne ukuya.”

⁶⁵ Kyāla akasanukamo siku. Itolo yulayula umwīsyūgu mūmo Umwēne āyīlīle akabalilo kala! Kyāla asisimikīsyē ukubōmba ikindukimo. Umwēne isakubōmba ikyēne. Nakimo kisakummwīmīka Umwēne. Umwēne isakubōmba ikyēne!

⁶⁶ Lilino ukufuma pāpo ikyēne kyo kyōsa kili kanunu fiyo kangi kibātīkīgwe mu lubātiko, Kyāla alinkwipilika nsisimikīsyē lilino ukuti iki kikuyāga mōsa kinunu, kangi polelo, akabalilo kāko Umwēne ābōmbīle, polelo mula alinkwīsa undugu. Une nguyaga pa... Kyāla āpēle a maka ukwāndūla. Kangi une ngumbilikilāga umwīnītu uyu, na maka komma uku—uku péla kangi, lōli une ngu... Umwēne āli na maka ukunīōngāsya, komma ukwāndūla; lōli ukunīōngāsya. Lilino, kalikōsa kaniōngasīgwe kēgīgwe ukufuma kububūmbīgwe ubwapabwāndilo, kilipo ikindukimo kiyīle nukuya kisobi ni kyēne.

⁶⁷ Ifyīnja fimo iyolo, ndi pakukētēsya, ngufyukila ukukīnda mmigūnda gya filombe, une mbagīle ukwinogōna isya, lwālipo ulusāmba lyapūtīgwe ukufuma mu mpiki, kangi lwāgwīlīle pamwanya pa libuba lya kilombe. Kangi ilibuba lila lyāgēlāga mbununu bwāke fiyo ukusumukila mmwanya ukugolaka ngati mūmo ilyēne lyābagīlīle ukuya, lōli ilyēne lyaniōngasīgwe panongwa yakuti ikindukimo kyābonīke. Kangi akapiki kālambalēle pamwanya pa lyēne.

⁶⁸ Polelo uswe tukwaga ulusāngani lwandisu mu ngūnda. Ulu,

mwe bingi ba umwe banyāmbála apa, kangi bamo mwa umwe bakikúlu. . .linga umwe mukufumila ku Kentucky. Abakikúlu bikubōmbéla ilikūmbúlu kula lulalula bo banyāmbála, bikusōka panja mu ngūnda ni—ni likūmbúlu, uswe tukulibilikila likūmbúlu lya likosi-lya-lisekwa, nukutipula u—ulusāngáni mōsa. Kabuno, linga ugwe ukāsōsisyémō ulusāngáni mula, kūko ikilōmbe kyāli mbubāambe, bo *ulu*, polelo ulusāngáni lula lwābāgile ukufikila, ukukamandania ikilombe kila, nu kwiniémba lwēne ukusyūngutíla panandipanandi, kimyēmye fiyo, nubukomu fiyo, ukuti ugwe kutoligwaga nukukéta ukuti ulwēne lukuniémba. Kangi kubumalikisyo ulwēne lukwisa ukuya lwamakako kangi lwamakako, kangi ulwēne lukukwābania ikilombe kila mpaka ikyēne kikuniōngasígwa. Ukukwāba ikyēne kubwa kukyēne, lukuniémba ikyēne ukusyūngutíla umpesa gwāke gwēne; ukukiniōngásya ikyēne ukufuma ku iki ikyēne kyāli, ukubūka ku kindukimo ikingi. Lōli ikyēne kyo kilombe, lōli ikyēne kyo kilombe ikiniōngasigwe.

69 Kangi uswe tuli twēsa tukāli mu kifwāni kya Kyāla. Lōli bamo bo baniōngasígwe fiyo, ukuya banabalumiana ba Kyāla, ukuti bikwēnda ukulekana ni Lisyu Lyāke kangi ku njila iyi—iyi Umwēne ātubikilémō uswe nukutupa uswe ukwēndāmo. Ukubika ikindukimo, ikisu kikuniōngásya uswe ukufuma ku njila yila, kikutukwābila uswe kifuki ni kyēne, kangi ukusōkamo ukufuma mula mbugoloke, akafinye akayila aka Umwēne ātubyēlémō, ukuya banabalumiana kangi banabalindwāna ba Kyāla. Ubutulwanongwa bubōmbíle ikindu ikibibi iki ku banabalumiana kangi banabalindwāna ba Kyāla.

70 U nniōngási! Une mmenye iki kikuboneka ukuya tutigi kihesya ukuyoba ikya ikyēne mu njila iyi, “uku—uku niōngásya,” lōli ikyo kyo iki umwēne āli; umwēne āniōngésye, pamo ukusyūmbutúsya. *Ukuniōngasya* kokuti “ukusanusya mōsa, ukutēndéka ikindukimo ikikindáne.” Kangi *ukuniōngasigwa* kyo kīndu kimokyēne, ukuti ikyēne kyo kyāndulígwe mōsa kangi kiniōngasígwe, kangi “kitēndekígwe mu njila iyīngi.” Lōli ikyēne kyo kikāli mbeyu yilayila, lōli iyēne yiniōngasigwe.

71 Lilino uswe tukwāga ukuti unniōngási uyu yōpe āli nabo ubwīngi bwa kabalilo bulabula, ukuniōngasya, bo mūmo āli nabo ukwāndúla. Lilino umwēne ābyēle imbeyu yāke, pamo, akābyēlémō siku imbeyu yāke, umwēne. . .mu ngūnda gwa Edeni. Ukufuma akabalilo kala, umwēne ayīle ni fyīnja maelifu ntāndātu ifyakuniōngásya i Mbeyu ya Kyāla, i Lisyu lya Kyāla; ukuniōngásya Ilyēne, ukulitēndéka Ilyēne kindukimo ikikindáne; akabalilo kāko umwēne. . .akabalilo kakwānda aka Eva āpilikísye ku mwēne, nukwikabila mwēne itolo ilisyu limolyēne ilinīni.

72 Kumbukilága, ikyākwānda Sētāno ālyāndísye i Lisimbo lila itolo nubwapabwélú mūmo ilyēne lyābagile ukuya, “Kyāla ayobíle ukuti, ‘Ngimba umwe mulingisāmo ukulya ikya mpiki

guligōsa mu ngūnda gwa Edeni?” Muketile? “Ngimba umwe mutisakulyamo mma ukufuma mu mpiki guligōsa?”

⁷³ Kangi kumbukilaga, Eva ātile, “Ena, uswe tubagile ukulya ikya mpiki guligōsa; lōli u mpiki ugu guli pakati pa ngūnda, uswe tulingapalamasyāga nukupalamasya ugwēne mma.” Lilino nkētēsya umwēne, mu ndumi yāke, biōndola i Lisyu lila itolo panini panandi. Mu kuyoba. . . Eva alinkuti, “Kabuno Kyāla āyobīle, ukuti, linga uswe tukubōmba iki, ilisiku lila uswe ‘tukufwa.’”

⁷⁴ Umwene alinkuti, “O, naloliloli umwe mutikufwāga mma.” Muketile, umwēne āli u—u nnyāmbāla, umwēne alinkuti, “Umwe—umwe—umwe bomba iki lilino. Kangi, umwe—umwe uli—umwe uli nu luko lumo ulwa bandu abasitakumanya. Umwe, naloliloli, mukafimanya ifindu fyōsa mma. Lōli linga umwe mukulyaga itolo ikya iki, polelo umwe mwisakuyaga na mahala, umwe mwisakuyaga nu bumanyi. Umwe mwisakukīndanisyāga ubutalusi ukufuma ku busobi kangi ukuya bo bākyāla, umwe, linga umwe mwisakulilanila itolo isya mahala isi une ndinasyo. Une mmenye, lōli umwe mukamanya.”

⁷⁵ Iki, ikyēne kyo kili kanunu ukuya nago amahala. Lōli linga amahala gikukīndāna, linga amahala gakaya mahala matalusye ukufuma kwa Kyāla, amahala Gabunyakyāla, kangi nukuya mahala ga kipeligwa; une ndikupāsya bo bwīngi buki sayansi uswe tuli nabo, kangi kilikyōsa-ukōngelēla, pamo ubumang’anyi, ikyēne kyo kya mōhési. Une ngwisakusimikisyāga ikyēne kwa umwe, u Ntwa itikisyēge, mu mmaniti manini. Ikyēne kyo kya mōhési.

⁷⁶ Ubwīgufu bo bwa mōhési. Une mmalīle itolo ukulūmbilīla pa ikyo. U lwīho lōsa nkīsu, amaka gōsa ga sayansi, kangi kilikyōsa, kyo kya mōhési. Iyēne yo nongwainunu yāke iyi umwēne alūmbilīle, iya bumanyi, mu ngūnda gwa Edeni. Kangi umwēne ēgīle amahala gala, ubumanyi ubuniōngasīgwe, ukulwāna ni Lisyu nu bwīgāne nu lubātīko lwa Kyāla. Kangi lilino umwēne āli ni fyīnja maelifu ntāndātu ukubōmba itolo katikati iki Kyāla ābōmbīle, mwēne mu njila yabuniongafu, nukwēga ubwīngi bulabula ubwa kabalilo ukutwāla Edeni gwāke mwēne nkati. Lilino umwēne ali nagwe Edeni yumo apa pa kīsu, kangi ikyēne kīswīle na mahala, bumanyi. Yila yāli yo nongwainunu yāke ku bwāndilo, bumanyi, mahala, sayansi. Nasiku Kyāla āpakikisyēmo ku fya luko ulo. Kangi une—une ngulōnda umwe ukukētēsya i miniti. Umwēne ābōmbīle iki, kangi panongwa yakuti umwēne āli nnyāmbāla gwa mahala gākīsu.

⁷⁷ Lilino, ikyene kikafu ukuyoba ikyo. Ikyēne kyo, ikyēne kyo kikafu fiyo, panongwa yakuti ukuyoba ku bāndu aba bikwīpilīka mu njila yilayila bo mūmo une ngwīpilīkīla, kangi mu njila une njīlēmo ku fyīnja fīngi. Lōli ukufuma ku bwīgūle bwa i Fungilo Ihano-na-ibili sila, isya Bāndūmi

bala itolo kumbenu kwa kyāmba kwisílya, *Ili* lisíle ukuya i Búku lipya. Ikyéne kyo findu ifi fifisígwe, fikusetuligwa mūmo Kyāla āfīngīle kwa Busetuli bwa 10, Umwene ikubōmbága ikyene. Kangi uswe twe bāndu balusako aba Kyāla asalíle, ukufuma nkīsu, ukuti uswe tubagīle ukukēta nukupilikisya ifindu ifi; iki kikaya līnogóno limo ilyakubutītu, ilyambili ilya mūndu yumo ikugela ukwāta ikyéne itolo. Ilyéne lyo Lisyu lya Kyāla libonesígwe, lisisimikisígwe, ukuti Ilyéne lyo litalusye. Lisisimikisígwe, komma ukwísila mwa sayansi; lōli ukwísila mwa Kyāla, ukuti Ilyéne lyo litalusye. Kyala, bo une njobile mu ndumi yimo, Kyala atikulondigwa yumo mma ukuti alinganiege Ilisyu Lyake. Umwene yo Ndīngáni gwa Yūyo Mwēne. Umwēne ikuyoba ikyéne kikubonekága, kangi ikyéne kikuboneka. Iki kyo, Umwēne—Umwēne ikusisimikisya ikyéne, ikyo kikulīngána ikyéne.

⁷⁸ Ifyīnja fināndi iyolopu akabalilo kāko, uswe twe bāndu ba kipentekosti, akabalilo kāko i—i fipānga ifīngi fyātubūlīle uswe ukuti uswe twāli “balemafu,” uswe “tukābagīle mma, u Mbepo Mwīkémó āli kīndu kyaiyolo.” Lōli uswe tukusyāgánia ukuti ulufingo lwa Kyāla lwāli kwa aligwesa yūyo ikwīgána, kangi lilino uswe tumēnye ikikīndáne. Muketile, kangi ikyo kyo itolo panandi panandi, ikindu iki kigwīke.

⁷⁹ Kangi lilino Umwēne āfīngīle ukuti ifyākubutītu ifi fyāfisígwe mu sila, mu ngulilo sya fipānga syōsa sila, fisakusetulilwága kulakula kūsúlo kwa kabalilo. Kangi Umwēne ukutwītíkisya uswe ukumanya lilino. Uswe tuli kūsúlo kwa kabalilo. Uswe tuli apa lilino.

⁸⁰ Lilino, Sētáno yo mwāti gwa bwigufu. Umwēne yo mwāti gwa sayansi. Umwēne yo mwāti gwa bumanyi.

Ugwe kuyoba, “Ngimba isi syabwanaloli?”

⁸¹ Syosa silikanunu, unko uswe tubale mu Lisyu lya Kyala lilino, Bwandilo 4, kangi unko uswe tugomokele kangi itolo ukukēta pa miniti limo. Une mmenye une mbagīle. . . līnga une ngwēga akabalilo katali, Nkundwe Carl lumo isakumbūlága une. Lōli, Bwāndilo, untu gwa 4, kangi amanandi ga 16, likukīndilīla ukutubūla apa, mbwāndilo, iki Kyāla ābōmbīle, ukuti abīke ikigune pa nnyāmbála nu nkīkúlu, kangi fyōsa ifi abēne bayaga pakubōmba; kangi komma *ikigune* pa bēne, lōli ukubabūla abēne iki kyāyága pakuboneka, kangi ukuguna ikīsu panongwa ya Adamu. Kangi uswe tukusyāgánia apa lilino, ukuti Eva āli na bāmbasa babili. Kangi yumo mwa bēne āli gwa Sētáno, kangi yumo mwa bēne āli gwa Kyāla.

Lilino ugwe kuyoba, “Uu-o! Umma. Lilino, Nkundwe Branham!”

⁸² Itolo i miniti. Ugwe nyāgīla une i Lisimbo limolyēne palipōsa, ili likuyoba ukuti Kaini āli mwānundumiána gwa

Adamu. Une nisakunāngísyá ugwe mu Lisimbo kúko Ilyēne likuyoba, “Kaini āli gwa umbībi yula,” komma Adamu.

⁸³ Lilino kētésya akabalilo káko umwēne āli ni kifuba apa. Uswe tukwānda pa ntu gwa 4, icyāk wānda.

Kangi Adamu alinkummanya . . . unkasi gwake; kangi umwene alinkuya ni kifuba, kangi alinkupāpa Kaini, kangi alinkuti, Une ngabile . . . umwene āyobīle lilino, Une ngabile u mwanundumiána ukufuma kwa NTWA.

⁸⁴ Momūmo, icyēne kyāfimbilisíg wāga ukuya. Kali līnga icyēne āli ndogwe pamo kilikyōsa, icyēne kyāfimbilisíg wāga ukufumila kwa Kyāla, muketile, panongwa yakuti iyo yo mbeyu Yāke, ulwene lo lulagilo lwa mbeyu Yāke, icyēne kikufimbilisígwa ukutwāla pānja kali iyēne yo mbeyu imbwapulígwe, mbeyu inióngasígwe, pamo kilikyōsa icyēne kyo kili. Ikyēne kikufimbilisígwa ukutwāla pānja, mulimōsa. Ikyēne kyo bulagili Bwāke.

Kangi umwēne alinkupāpa kangi unkundwe gwāke Abelo.

⁸⁵ Kukāliko ukummanya umwēne kangi mma. Adamu ālimmenye unkasi gwāke, kangi umwēne alinkupāpa Kaini kangi ukōngelelāpo alinkupāpa Abelo, abambasa. Sētāno āli palikimo nu mwēne ulubūnju lula, Adamu pamusi pala.

⁸⁶ Umwe muketile ukūmana ukunywāmu mfinyūzi apa, une ngwītika, mu Tucson lilino, isya nkíkúlu yula ikutwāla pānja u mwāna ugwalāngi nu mwāna u mwēlu, pakabalilo kamokēne. Umwēne ālitūgésye nu ndume gwāke ulubūnju lula, kangi u nnyāmbála yula pamusi pala. Kangi u nnyāmbála isakupakikisyāga isya . . . u nnyāmbála umwēlu alinkuti umwēne ikukupākisyāga umwāna gwāke mwēne, lōli unnyāmbála gwālāngi ikufimbilisíg wāga ukupākisyā isya gwāke mwēne. Muketile? Une mmenye ukuti, mu kutēlesānia kwa mbwa na fyosa bo ifyo, icyēne naloliloli kisakuyaga, linga icyēne kyo mu sala innini ukufuma apo. Iki kikusisimikisyā icyēne.

⁸⁷ Lilino ukunāngisyā kúko ubwīgúfu bufumiléko lilino unko uswe tubale mwa Bwandilo pa bwa apa, mu ntu gwa 4 gwa Bwandilo kangi, nu muketile kúko. Amanandi ga 16.

Kangi u Kaini alinkubūka ukufuma kukuyapo kwa Kyāla, nukwakwītūgāsya ku kisu kya Nod, pa lubafu lwa busōkelolisuba lwa Edeni.

Kangi Kaini alinkummanya unkasi gwāke; kangi umwēne alinkuya ni kifuba, nukupāpa Enoki; kangi umwēne alinkuyēnga akāya, kangi alinkubilikila ingamu ya kāya, ukufuma . . . mwanundumiána gwāke, Enoki.

⁸⁸ Ubwīgúfu bulinkwānda. Dokotala Scofield, apa mu i Bāngéli lyāngu lya Scofield, ilyēne likuyoba, “U

bwīgúfu bwākwānda.” Kētésya, polelo umwēne alinkupāpa abanabalumiāna, kangi abēne balinkutēndekāga amalōnge na kīmbílo. Unkōnge yumo alinkupāpa abānabalumiāna, kangi umwēne ukubōmba ifīndu ifīngi, ifiswīgo, ukuyēnga utwāya, kangi—kangi ukutēndēka ifyōmbo fwa mukuba, nu luko lōsa lwa findu. Muketile, ikyo kyo iki umwēne ābōmbīle, ukwīsa ukuya bwīgúfu bwākwānda, ubu bwāli Bwakikaini. Umwene abombile ikindu kilakila ukusuluka mu ngulilo.

⁸⁹ Lilino unko uswe tufike kula ni linandi lwa 25, nukukētésya iki ilisímbo ilikōnge lyāli.

Kangi Adamu alinkumanya unkasi gwāke kangi, lilino, kangi umwēne alinkupāpa umwanundumiana, kangi alinkumbilikila ingamu yāke Seti: Kabuno Kyāla, alinkuyoba umwēne, abōmbīle abīkilépo pa une imbeyu iyīngi mbuyo bwa Abelo yūyo Kaini āgogīle.

Kangi Seti...Kangi kwa Seti, ku mwēne kōpe kulinkupāpígwa u mwanundumiana; kangi umwēne alinkumbilikila ingamu yāke Enosi: kangi polelo balinkwānda abāndu ukubilikila pa ngamu ya NTWA (ukufuma ku lubafu lwa Seti, komma ku lubafu lwa Kaini).

⁹⁰ Muketile, ikyamahala ikinywāmu iki twēsa tukwībanilílako! Ngimba ikikomunisti kyo fiku umwīsyúgu, ngimba u kyāla gwābo yo fiki? Ikyēne kyo kyamahala, sayansi. Ngimba uswe tukubōmba fiki, mulimōsa? Ngimba ko kūgu kūko uswe tukwitūgala? Inogona amasyu aga umwīsyúgu.

⁹¹ Lilino umwēne ali nu luko lwāke ulwa Edeni, Sētáno ali lilino. Mu fyīnja maelifu ntāndātu ifi, umwēne abūmbīle (komma ukupēla), lōli, aniongēsye ikisu kyōsa ikya Kyāla, ifipeligwa Fyāke, ifinyamana, ukupāpisaniana, ukupāpikana; imipiki, ifimela, ubūndu; kōpe ku bwīpūti, i Bāngéli, ikipānga; mpaka umwēne iyāgīle mwēne ungūnda umfwāne ugwa Edeni, ugwa sayansi, kilikyōsa kikwēnda ukwīsíla mu sayansi. Amagali gītu, kilikyōsa iki uswe tuli nakyo, kyāpīgwe kwa uswe na sayansi, iki umūndu abōmbīle. Kangi umwēne amwāgīle Edeni gwāke unkulumba apa; ukusisimikísya i Ndumi yo yānkabalilo, ukusisimikísya ukuti ikyēne kyo kikaya ngulilo yimo iyīngi lōli Busetuli 10! Kēta ukupāpikana umwīsyúgu, ukutēndeka ikinunupo, pamo, ikimogipo, komma ikinunupo. Kēta abāna abanini umwīsyúgu.

⁹² Une nālintwēle umwanundīndwána gwāngu ku ngangagwamīno, mmayolo, kangi umwēne alinkuti amīno gāke gāniongalāga. U nkūndwe pāsi mula mu Tucson, Nkūndwe Norman, āli nu mwana gwāke undīndwána unnini, kangi amīno gāke gabyondokelāga pānja. Kangi u ngangagwamīno ikuyoba ikuti lululu ulu, umwēne ikwītīka, ukuti lumo ntubalilo utu tukwīsa, ukuti abāndu bisakupāpigwāga, amīno gikumela mu

njila yiliyōsa. Ikyēne kyo kyākulya iki uswe tukulya, kyākúlya ikipāpikane.

⁹³ Ngimba umwe mubalíle *Reader's Digest*, umwēsi ugu gwākíndága, isya Billy Graham, undūmbilíli ungíndikígwa? Ngimba umwe mukumpilikísya umwēne? Une ngummwīputila umwēne lilino ukukínda akabalilo kōsa. Akabalilo kākō umwēne āyobága ku bala abasyumbutusa kōlála, na bōsa bo abo, ikilo kimo, ukukilāmbalíka ikyēne pa bapūti. Ikindukimo kibonike ku mwēne. Limo mwa masiku aga, une ngusūbúla umwēne ikukētága ubwīmílo bwāke pāpo umwēne alipo, kētésya, lilino ikubilikila ukufumila ku Sodomu, akāya akaniongasígwe kala. Kangi lilino kētésya iki mu *Reader's Digest*, Billy isile ukuya monywa fiyo mpaka umwēne alinkutoligwa nukuya ni ngomano. Kangi abēne bālimbūlile umwēne umwēne āfimbilisigwága ukubopabopa, ukubōmba ilijāndo, na fyōsa bo ifyo. Popāpo umwēne ikubopabopa i mailo ilisiku lyōsa, une ngusūbúla iyēne yo yīyo, pamo ikindukimo, ukwēgapo ilijāndo.

⁹⁴ Umūndu abolíle. Uluko lwa būndu lōsa lubwāpulígwe. Kilikyōsa kili bo mūmo ikyēne kyāyílile bo gukáli umōgésyo. Ikyēne kyo kyōsa kisyūmbutulígwe, ukusyumbutusa, ukukíndána ukufuma mbubāmbē ubugolofu ubu Kyāla ābyēle ifyēne mula. Ubutulwanongwa, ukwisila mu sayansi nu busyōbi, buniōngésye uluko lōsa lwa būndu.

⁹⁵ Ngimba umwe mubalíle kangi akapāngo ka pāsi itolo kala, mūmo akēne kātíle, “Mmasiku aga, ukuti abalíndwána banini na balumíána bali mbukusi bwābo ubwapakatikati, ukufwana nu bubūmbē bwamumbili, pakati pa fyīnja malongo mabili na malongo-mabili-na-fihano mbukusi”? Inogona isya ikyene.

⁹⁶ Mukukēta kwa minogono ikilo kimo, une nāsōwíle undíndwána unkusi fyīnja malongo-mabili-na-fibili, ali ngolombe, ndinkumbilikíla umwēne pabwelu. Kangi ikyo kyo iki ungānga gwāke ālimbūlile umwēne.

⁹⁷ Muketile, ulwēne lugwíle, lōnangíke, lulōngolíle-ku-gehena luko lwa bubole. Une mmenye ikyo kikipulikígwa kikaya kyalwího, lōli ikyēne kyo Kyalibāngélli, muketile, ukuti ikyēne kyo kyabwanalōli; kangi u luko ulu ulu uswe tukwītūgalámo, ingulilo ya bāndu iyi.

⁹⁸ Lilino kētésya umwīsyúgu, ukupāpísania ing'ombe, ukupāpísania ifimela; kangi sayansi ikwisa itolo ukugomokela ukusyumbutuka, i sayansi yilayila iyi yikubōmba ikyēne, yikuyoba, “Ikyo kyo iki kikōnánga u luko lōsa lwa būndu.” Ugwe bala ikyēne mūmo une ngubōmbéla. Ena, ngimba nongwa ya fiki abēne batikwīmíka ikyēne? Iyēne yo nongwa yakuti abēne bakabagíla ukukyīmíka ikyēne. Lisyu kya Kyāla liyobíle ikyēne kiyúyága injila yila. Lōli linga abēne bikwínogóna ku miniti yimoyēne, abēne bo fyōmbo, bo yu Yudasi Gwamusikario,

ukubika katikati ikindu iki Kyāla āyobīle kikubonekaga. Ikyēne kikubomba ikyēne katikati pa lwālo lwābo ulwa sayansi.

⁹⁹ Ukwīsila mu bufukulefukule kwasayansi, mu butēndeko bulabula umwēne asyōbīle Eva, umwēne kāngi asyōbīle ikipānga, iki kula Eva āli kyo kyākwīmīlila. Lilino, lilino Adamu i kyākwīmīlila kula kāngi, pamo Eva, ndigi, ugwa kipānga, kētēsya iki ikyēne kyābōmbīle. Ukwīsila mu kwēmbela kwa bumanyi, umwēne ikuyōnga ukukilania u mpaka pakati pa butalūsye nu busōbi, ukwīsila mu kupilikila ubuniōngafu bwa Sētāno, pamo ubuniōngasye, bwa Lisyu ilyapabwāndilo lya Kyāla.

¹⁰⁰ Kangi lilino ifipānga umwīsīyūgu fisile ukuya finiōngasigwe. Lilino une ndikuyoba isya bāndu, pabēnepabēne. Une nguyōba isya kisu kya kipānga. Kimo kiniōngasigwe injila yimo, kangi kimo kiniōngasigwe mu yīngi, kangi, ukwīsila mu sayansi. Mu luko lulalula ulu umwēne ābōmbīle. Umwēne abōmbīle indilisyo syāke, Sētāno abōmbīle, isya Yesaya 14:12.

¹⁰¹ Uswe tulibalaga akabalilo kanini. Mwa Buku gwa Yesaya, unko uswe twande pa ntu gwa 14, amanandi ga 12.

Mūmo ugwe ugwīlīle ukufuma ku mwanya, O Lusifala, mwanundumyana ugwa lubunju! mūmo ugwe ugwīsīgwe pāsī ku mfu, gwe gwātēndike ubōnywa ku fikolo!

Uyu yo Yesaya ikumbona umwēne mu mboniboni, muketile, mu ngulilo iyi yikwīsaga.

Kabuno ugwe uyobile mu ndūmbūla yāko, une nisakufyūkaga kumwanya, une nguya pakufyūsya ikikota kyāngu pamwanya pa ndōndwa sya Kyāla: une nisakwītūgāsya nīne pamwanya pa kyāmba kya kilūdilo . . . imbafu ku kulūlu:

¹⁰² Ulubīngililo lwa Sētāno, ukufuma ku Edeni, kwāli ko kutēndeka u Edeni gwāke mwēne gwāmwēne; nukwīfīyūsya mwēne pamwanya, ukuti indondwa sya Kyāla sibagile ukummwīpūta umwēne, abānabalumīāna babagile ukummwīpūta umwēne. Kangi umwēne nalōlilōli abōmbīle ikyēne lilino, kangi akabalilo kāko umwēne abōmbīle iki nukukitwāla ikyēne nkati nkipānga. Iki, une ndikubūkaga mbusolofu. Aligwesa gwa umwe mukupilikisya amatepi gala mumēnye isya ikyēne. Iyo—iyo yo katikati sala uswe tukwītugalamo, kangi ikyēne yo Sētāno uyu abōmbīle ikyēne ukwīsila mu mbātiko syabumanyili, ikyakufwāna ikinunupo, ikinunupo *iki*, ikinunupo *kila*. Kangi kisita kumanya, akabalilo kōsa, abēne bikwēnda itolo ukutalula nkati mbufwe. Bagogīgw’amaso, bikulōngosya abafwamaso, abalōngōsi abafwamaso aba fikolo, abalōngōsi abafwamaso ba sayansi, abalōngōsi abafwamaso aba kipānga, abafwamaso

ukulôngosya abafwamaso. Yeso âyobîle, “Baleka abêne pabêne, abêne bôsa-babili bisakugwîla nkibwîna.”

¹⁰³ Apa kêtésya uluko lwa ba Edeni babili kifuki fiyo fikwêgelelâna palikimo, mpaka kifuki ukusyôba balabala a Basaligwa. Matai 24:24 ukuti ukwene kwisakuyilaga mu njila yila. Lôli une ngulônda uswe ukwîma pa tubalilo tunini nukwînogonela aba Edeni babili aba, kangî ikîndu kimokyêne fiyofiyo, mûmo i Bângéli likutubûlîla uswe ukuti i Lisyu lya Kyâla nalôli lyatwêle u Edeni yula, kangî mûmo i Lisyu lya Kyâla likutusokela uswe ukuti u Edeni uyûngi abâgîle ukuti ikwîsâga.

¹⁰⁴ Lilino, uswe ukongelelâpo tumêne ukuti apêne pikufimbilisîgwa ukuyapo Edeni uyûngi, linga uswe tubagîle kangî ukupilikisya ku nsololi, Pauli, mu Batesaloniki Gwakibili untu gwa 2. Une mbagîle ukubala Ilyêne linga umwe mukulônda.

Umwêne yûyo ikwîfyûsa mwêne; *ilisiku* lila *litisa kwîsa*, ilya Ntwa, mpaka *unnyâmbâla gwa butulwanongwa yula ayêge nsetuligwe, . . .*

. . .umwêne yûyo ikwitûgâsya mu tempeli ya Kyâla, ikwîfyûsya *mwêne pamwanya pa kyôsa iki kikubilikîgwa Kyâla*, ukuti umwêne ngati Kyâla ikwîpûtîgwa ngati Kyâla.

¹⁰⁵ Inogona isya ikyo! Lilino Yesaya 14, u nsololi âyobîle ukuti umwêne âlimbwêne “Lisifala, mu ndûmbûla yâke,” ukwîsîla mu mboniboni pâsi pa bupûtîgwe bwa Kyâla, “ikuyoba umwêne ikubômbâga ikyo.” Mwa Yesaya, ifyînja ba mia lwêle bo akîsa Pauli, pamo kifuki ifyo.

¹⁰⁶ Lilino apa, ifyînja ba mia lwêle kunkyêni, Pauli ikumbona umwêne, ikwîsa ku bwîmilo bwâke. Kêta, ikyêne kikubûkîla ku ntu, Edeni gwâke; u Edeni gwâke gwasayansi, ni kîsu kyâke ikyasayansi, ni kipânga-nsîngilîgwa kyasayansi kyâke, fyôsa pâsi pa—pa lisyu lya “bumanyi,” amaseminale amakalumba, amadîgri amakulumba, imbâtîko syabumanyili.

¹⁰⁷ Pilikisya, nkûndwe, kalûmbu, aligwêsa gwa uswe isakwëndâga unsebwê gula ugu Florence âlyëndîlêmo. Une ngubalâlûsya umwe, mu Ngamu ya Yeso, ukwinogonela Iki. Komma ikunyînogonêla une. Une nu nkûndwe gwînu. Ikyo—ikyo kikaya ikyêne. Inogonêla i Lisyu ili une nguyobelâpo, isya i Bângéli lya Kyâla. Kangî kêta ukukîndîlîla, nubupelelesye lisisimikisîgwe mu Lisyu lya Kyâla Lyêne, mu ngulilo uswe tukwîtûgalâmo, kûko uswe tuliko.

¹⁰⁸ Imbâtîko isi syo nalôlîlôli ndwananakristi, mu syêne. Lilino, umwêne ikufimbilisîgwa ukuya nagwe Edeni yumo, umwêne âyobîle umwêne ikubômbâga ikyêne. Apa lilipo i Lisyu ilipepe ilya Kyâla likuyoba umwêne ikubômbâga ikyêne, kangî apa uswe tukukêta papapa môsa kangî tukumbona umwêne ikubômba ikyêne. Umwêne abômbîle ikyêne nu nsîngilîgwa gwâke ugwamahala, gwasayansi, gwakipânga-

kipāgūke. Umwēne ikuyaga pakwēga untu, limo mwa masiku aga, mu World Council of Churches iki kisakutēndekígwa. Fyōsa fisakuyaga nu mwēne.

¹⁰⁹ Ukugela abāndu, komma panongwa yakuti abēne bo bāndu babibi; abēne babyāligwe mu lukīndi lula ulugoloke, ngati kilōmbe, lōli Sētāno ābyēle ulusāngani, lukubilikígwa sayansi, ukufukulafukula, ubumanyili, amadigri ga dokotala. Utubalilo tumo abēne batisa nukukwītíkísyā ugwe nkigemo pene pāpo ugwe ubagīle ukutwāla pānja i digri ya dokotala ukufuma ku seminale yimo kubuyo bumo. Ikyēne kyo kyōsa kisobi! Komma abāndu; iyēne yo mbātiko iyi yo nsōbi. Kangi lilino ngimba ikyēne kibōmbīle fiki? Ikyēne kyo kyōsa kikutalula kula kāngi, kangi kutwēle ikīsu kyōsa ikya pāsi (ukwisila mu kipāmbō kya bupāpisanio, buniōngāfu bwa Luyungu lwa Kyāla lwapabwandílo) ukubūka ku bufuluganio ubūngi ubwāngísí.

¹¹⁰ Lōli une nhobwīke fiyo ukuti Kyāla ikwinogóna fiyo isya uswe kāngi, mpaka Umwēne abagīle nalilino ukwēnda pa kisyo kya bwitūgasye. Umwēne āfingīle Umwēne ikubōmbāga ikyēne, nukubilikila akatīmo akanīni aka kisakuyaga Nsīngilígwa Gwāke.

¹¹¹ Kētésya apa kangi lilino, mūmo kiyīlīle nubupelelesye ifipānga ifi fikwēgeléla, pamo abaEdeni aba.

¹¹² Kyāla, ukwisila mu Luyūngu lwa Lisyu Lyake! Kangi kilipo ikindu kimokyēne ntiga iki kibagīle ukunyenemusya i Lisyu, kangi ikyo yo Mbepo, kabuno Ikyēne yo Mpapo-Būmi ku Lisyu. Kangi akabalilo kāko u Būmi mu Lisyu bukwāgāna nu Būmi bwa Mbepo, Ilyēne likutwāla panja kilikyōsa u Luyūngu luli.

¹¹³ Lilino kētésya iki kyābonīke. Mu ngunda gwa Edeni bwāli bukabi bwa Kyāla ubwa busitakumanya, kangi kila kyāli kimo mwa—mwa ngulilo. Ingulilo yākwānda yāli nsitakumanya, abāndu bakāménye nubutulwanóngwa nabumo. Abēne bakāménye kalikōsa aka butulwanóngwa. Bosa-babili Adamu na Eva bāli bwāsi, lōli abēne bāfísígwe ukufuma ku bwāsi bwābo, ukwísila mu kikīngo mbepo pa fisyo fyābo. Abene bakāmenyemo siku ukuti abene bāli bwāsi, na panandi, panongwa yakuti abene bāfísígwe. Kabuno, ikikīngo kya Kyāla mu minogonelo gābo gēne, abēne bakāménye iki kyo kyāli kitalusye kangi kisōbi. Kangi abēne bosa-babili bīmīle pala bwāsi, bānāngísye ukuti ubumanyi bukāli bukālísīle ku bēne, muketile, ukuti abēne bāli ngelebune. Babili bala bāli ngelebune kangi abēne bakakiménye ikyēne mma.

¹¹⁴ Lilino linga umwe mukusyūmbutuka, linga umwe mukulōnda, pamo ukusimba ikyēne pāsi, ku Busetuli, unto gwa 3. U Mbepo Mwikemo ikulagusya mu ngulilo yabumalikisyo iyi, ku Ngulilo ya Kipānga Kyapentekosti kya Laodikiya mmasiku agabumalikisyo, Umwene alinkuti, “Ugwe gwe uli ngelebune, kangi mfwamaso, kangi utikumanya ikyēne mma.”

115 Apo lulipo u Luyūngu lwa Kyāla, pāsi pa busitakumanya, komma ukumanya napanandi abēne bāli bwāsi, pāsi pa kikīngo kya Mbepo Mwīkémó, ukubakīnga abēne ukufuma ku butulwanóngwa.

116 Kangi lilino mu ngulilo ya kipānga kyakubumalikisyo, uswe tukwāga apa ukuti abēne bali ngelebune kāngi, kangi batikumanya ikyēne. Lōli ikyēne kikaya kikīngo kya Mbepo Mwīkémó. Ikyēne kyo kikīngo iki Sētáno ālīngisyémo pamwanya pa Eva kunyuma kula, ikikīngo kya kinyōnywo, ikikīngo kya kinyōnywo. Abēne bo babwāpūfu fiyo mpaka abēne batikumanya ukuti abēne bali ngelebune, abakikūlu bitu pa lukīndi, bafwele ibūndu, amadiresi gabulógwe.

117 Umūndu yumo ālīndumīle une akapatu ka kalatasi ya nōngwa ilisiku limo, iya diresi ilipya ili līlyo abēne bisakufwālāga, une ngwīnogóna, ama inchi kalongo na mana ukufuma mu nsana, pamo ikindukimo. Kangi une nguswīga linga abītu—linga abāndu ba kīkūlu bītu nalōli bikusyāgānia ukuti ikyo kyo kikīngo kya kinyonywo?

118 Lilino ugwe—ugwe ubagile ukuyoba, “Une mbagile ukusimikísya kwa Kyāla, ukuti une ne nsitakumanya isya bulogwe bulibōsa ku ndume gwāngu, pamo une—une. . . fyōsa ifi.”

119 Lōli pōpe, ku Bulōngi, ugwe kwisakubilikígwa “ndogwe.” I Bāngéli lyāyobile lūlo. Yeso ātile, “Aligwēsa uyu ikuketa ku nkikulu ukunnyōnywa umwēne, atalile abōmbile ubulógwe nu mwēne mu ndūmbula yāke.”

120 “Mfwamaso, gwangelebune, kangi atikumanya ikyēne!” Komma bala abapelekisa abakikūlu abanīni panja pala; kikayapo nakimo une ndinakyo ukulwāna na bēne. Ubwēne bo bubibi bula! Kangi ikipāngānio kya kipānga kikuboneka kikutoligwa ukukyāgānia ikyēne pamo ukwīma nukulwāna ni kyēne; ukubaleka abēne bikutumulako inywīli syābo, ukupaka ifyakupaka-paka, kangi ibūndu ni fīndu, pāsi pa ngamu ya Kīkristi. Kyo kīndu kyakinyanyasi nki ikyēne kili! Muketile, abēne bali ngelebune kāngi, mu Edeni gwa Sētáno, kangi batikumanya ikyēne mma. Abēne batikukumanya ikyēne.

121 Une ngwītika une ngukēta, lumo, ngukēta ukukilania apa, ifitubwi fyākōgēlāmo, abakikūlu bala panja pala lilino. Linga unkikūlu yula ikusyāgānia isi umwēne ikubōmba, lōli umwēne atikumanya ikyēne. Umwēne ali ngelebune. Umbili gwāke go nsisya. Umwēne ikufūla imyēnda igi Kyāla ālimfwīkīle umwēne nagyo, ni kipapa, ku ngulilo iyi. Umwēne yo kingikingi ikutumulako ugwēne. Umwēne ali ngelebune, pāsi pa lisyu lya “bwīgūfu, ubumanyili bwapamwanyapo, bwīgūfu ubununupo, ulwīho lwapamwanyapo.” Unko une njege nsisimikísyi ukuti iki kikwībīla nkati. Ikyēne kyo kyōsa kya mōhési, kangi kisakubongotolígwa pa Kwisa kwa Ntwa

Yeso. Ikyēne kisakubongotolígwa, akapatu kalikōsa ka ikyēne. Katisakuyapo nakamo nakandu akākusyāla.

¹²² Kangi, o, mwīnāngu, ukukilania ikīsu, bo ugwe kupilikisya kwa une muno mu Phoenix, inogona isya fīndu ifyo! Ugwe uli apa pāsi pa fyēne. Lilino, Yeso āyobīle ukuti, “Abēne bisakusyōba a Basalígwa linga kyākubōmbígwa.”

¹²³ U mbepo gwākwānda āli u . . . ikikīngo kyākwānda kyāli kikīngo ikikēmo, Mbepo Mwikēmo, kangi umwēne akābagīle ukukēta panja pa Ikyo. Lōli akabalilo kākō—akabalilo kākō Sētāno ikwānda ikuyoba ku mwēne isya bumanyi, umwēne itolo alinkwēga ubutēndēlo bunīni ku kīsu.

¹²⁴ Kangi ikyo kyo katikati iki umwānundīndwāna gwāke, i kipānga, abōmbīle. Ugwe kufīmbilisígwa ukukēta, ugwe kufīmbilisígwa ukufwāla ngati ndondwa yimo iyamafilimu, pamo abanyāmbāla abakeke bikufīmbilisígwa ukubōmbēla ngati Elvis Preseley pamo—pamo Pat Boone, pamo—pamo bamo mwa bāndu bala, pāsi pa ngamu ya bwīpūti.

¹²⁵ Pat Boone yo gwa Kipanga of Kristi. Elvis yo gwa Pentekosti. Babili abasyētano bandu aba basopīle ikīsu mbufulugānia ububibipo ukukinda u Yudas Iskarioti abōmbīle ku bupēfyo bwa Yeso Kristi. Abēne bakamanya ikyēne. Abalumiāna bala bakamanya ikyo. Nakimo iki une ndinakyo ukulwāna na bala—bala abalumiāna, abanyāmbāla, ikyēne yo mbepo uyu ikugūtila nkyēne ikyēne.

¹²⁶ Itolo sōkāpo pala pa lubafu lula akabalilo kamokene, luleka ulusāngāni lula itolo lwāgége ubukolekesyo bumomwēne ukusyūngutila ilibuba lya kilōmbe kila, akabalilo kamo, kētésya iki kikuboneka; ikilōmbe kila kikīndīle. O, ena, ulwēne lubōmbīle lummwāgīle umwēne. Kangi iyo yo njila ulwēne lwisakubōmbēla ikyēne. Ulwēne lwisakubōmbāga ikyēne akabalilo kōsa. Eva āfimbilisígwe ukwēga itolo akatēndēlo kamokēne ku kīsu.

¹²⁷ Kangi unko une njobe ikindukimo kwa ugwe, nkūdwe kangi kalūmbu. Mwa Mwikemo Yohani, untu gwa 2 kangi ukwanda pa linandi lya 15, uswe tubagile ukubala Ilyene, linga ugwe kulonda, i Bāngēli likuyoba:

. . . *Linga uswe tukiganīle ikīsu*, pamo ifīndu ifya kīsu, ikyene yo nōngwa yakuti *u lugāno lwa* Kyāla lukaya *nukuyamo mwa* uswe.

¹²⁸ Lilino, i lisyu pala likaya *kīsu* kya pāsi; ilyēne lyo lisyu lya kiGiriki, lyo *kosmos*, iki kokuti “ulubātiko lwa kīsu.” Linga uswe tufiganile ifyalululu fya kīsu kya pāsi, ikīsu, linga uswe tunganile ubwēndēlo bwa lisiku, linga uswe tukwīnogōna “aka ko kabalilo akanyāfu, o, uswe tuli nafyo ifīndu fyōsa ofo,” linga ugwe kwīnogona ifyo, iyēne yo nōngwa yakuti ukwīnogōna kwāko ko kusōbi. Ukwēne kuniōngasígwe nu mōhēsi. “Kabuno linga ugwe kulugana ulubātiko lwa kīsu, ni fīndu ifya kīsu kyamwīsyūgu,

iyene yo nongwa yakuti ulugano lwa Kyāla lukayamo na mwa ugwe umma.” Kumbukilága ikyo. O Kyala! Keta iki uswe tukukētámo!

¹²⁹ Apa une ngulōnda ukwīma itolo i miniti nukubabūla umwe akapāngo akanini. Une nāpilíke u ntīmi ukufuma Mbwīte Bwakisukyōsa Bwākwānda. Abēne bāsopile. . .

¹³⁰ Bo Sētáno ku bwāndílo, akabalilo kako umwēne ālisile mu ngunda gwa Edeni. Umwēne akābagile ukufukulíla mmwanya i Mbeyu sila. Umwēne akābagile ukusyōnánga isyēne mma. Lōli umwēne asinyāfile nu mwāfi, kangī ugwēne gulinkuniōngasya i Mbeyu, iyēne yikātwele pānja uluko lwāke ulutalusi. Ugwēne gulinkuniōngasya i Mbeyo yapabwāndílo.

¹³¹ Kangi ikyo kyo iki imbātiko syōsa isi isya bwīputipūti. Abēne bo bakāli banabalumiana ba banabalīndwána ba Kyāla, lōli ikyēne kyo kiniōngasigwe. Abēne bikubūka ku kipānga, ukunyōnywa ukubōmba ikitalusye. U mayi atikwīngilámo siku ubwamanyi ukuya nkīkúlu umbībi. U ndumbilili atikubūkámo siku ukukīndilíla mu sukūlu itolo ukuya u—u—u nyāmbála umbībi. Ugwe utikwīngíla ikipānga, nukuponia ifiboko, ukubīka ingamu yāke pa būku, pamo kilikyōsa iki ugwe kubomba mu kipanga kyāko, ukuya mūndu yumo umbībi. Ugwe kubōmba ikyo ukuya mūndu unnunu. Lōli ubwēne bo busyōbi, ubwēne bo buniōngásye ubu bukubōmba ikyēne. Sētáno ānyāfile ikyēne. Muketile? Kyāla akālímó siku ni kipāngánio. Kikāyapo nikīndu nakimo kulikōsa kyāgígwe mu Masyu ga Kyāla.

¹³² Kyāla yo kipāngánio kyītu, uswe twīpāngénie mu Mwēne, u Mbili, mwa Kyāla, ku Mwānya. Uko ko kotalusya. Ingamu syitu sili mwa Būku gwa Būmi gwa Kang’osi. Kētésya.

¹³³ Lōli, muketile, une mmenye ikyēne kyo kikafu fiyo, lōli une—une ngulōnda umwe ukwikásya itolo pakabalilo katalipo linga umwe mukubōmbága. Nkabalilo ka bwīte bwapakisu kyōsa. . . Nhobokela une panongwa ya kusōkápo pa kimanyisyo kyāngu.

¹³⁴ Lōli ukutēndéka ifūndo iyi, une—une ngulōnda ukubápa umwe ubulīngánio bwa iki Sētáno ābōmbíle mu Edeni: ānyāfile ubunyāfile ubugāsi ubwa mwāfi. Ngimba mukulōnda ukumanya iki ubunyāfile bwāli? Une mbagile ukubabūla umwe. Une ndinabo ififuluganie fya ubwēne, amasyu mabili: kisitakwītika, iki kyo kilikubutali nu lwītiko, alinkunyāfila ukusitakwītika, ukwīlāmwa. Kangi sayansi yilinkwīsusya ubuyo bwāke. Kūko imbako yiliko, iyi yābūkíle mu Luyungu, Sētáno alinkwīsusya imbako yila nu bumanyi na sayansi nu bwīgúfu, kangī ikyēne kiniōngésye kyōsa, ikipeligwa kyōsa ikya Kyāla.

¹³⁵ Une mmenye umwe mukwīnogóna une ngubatwāla umwe pa lusāmba, lōli une ndi pa lusāmba na nūmwē. Kangi uswe twēsa tuli apa ukugela ukukyāga iki uswe tubagile ukubōmba. Uswe tutikuyoba ifindu ifyo ukuya bakīndáne. Uswe tukufimbilisígwa ukuya babwanalōli.

¹³⁶ Uswe, aligwēsa gwa uswe, twisīle ukusuluka ku bumalikisyo bwa nsebwe, kūko uswe tukuyaga ukupa akapāngo ka lisyu lililyōsa. Lululu lilino, uswe tumenye ukuti amasyu gītu... Akabalilo kāko uswe tukupāpīgwa, ingūto yītu innini iyākwānda yikubūka yōsa pa tepi. Iyēne yisakukinīgwa ukugomokelāmo kāngi pi Siku lya Bulōngi. Gyōpe ni myēnda igi ugwe kufwāla gisakunāngisīgwa mu kisyo kyāko, pi Siku lya Bulōngi. Yōpe sayansi akyāgīle ikyo, ukwīsīla mu senema. Muketile, senema yitikupela i pīcha mma, iyēne yikugolosya itolo iyēne. Ilāngi ya myēnda, akabalilo kalikōsa ugwe kwēnda, ilinogōno lililyōsa mu linogonelo lyāke, lyo nalolilōli likyūngīgwe mu busīmbilo bwa Kyāla. Kangi ikīndu ikinywāmu kila kisakulāmbalikigwāga pankyēni pa ugwe, galigōsa ga gala amadiresi agabulogwe ugwe gwāfwēle; akabalilo kalikōsa ugwe gwābūkīle ku lilūka lya batumulunywīli, ukutumula inywīli sila isi Kyāla akupele ugwe. Ikyēne kikuyaga pakuya. Ugwe kwisakwāmula panongwa ya ikyēne. Ugwe ukabagīla ukutēndēka u kusema palapala pala, itolo gōpe na mīnogōno ga ndūmbula yāko akabalilo kāko ugwe kubōmba ikyēne, kisakukinīgwa palapala pankyēni pa ugwe. Ngimba kwisakubopāga bulebule? “Ngimba uswe twisakubopāga bulebule linga uswe tukutāga ubupoki ubukulumba bo ubu?” Muketile? Uswe tutisakubopāga mma. Ubwēndelo bulibōsa, kangi amīnogōno ga ndūmbūla, gasīmbīgwe mulamula mu bugelelo ubūngi, yōpe ni lāngi ya myēnda ugwe kufwāla. Senema, isenema ya lāngi yikusisimikisya ikyēne palapala itolo, yikukwābila ikyēne pāNja nukunāngīsya ikyēne, muketile, kangi ikyo kyo itolo mu lugelelo lumolwēne ukufuma mu itatu isi uswe tukwītugalāmo. Muketile?

¹³⁷ Lilino mūmo u mwāfi gutīkīle i kipānga, gutīkīle i kīsu! Umwāfi gwa Sētāno pa Mbeyu, gūbīke imbako mu yēne nukuyitēndēka iyēne ukuya nniōngasīgwe. Nubwīngi nubwīngi, umwēne ikwīyubūka nūbusolofu mu ndūmbula sya kipānga, kangi mu ndūmbula sya bāndu na filifyōsa, sayansi, sayansi. Mpaka ubwēne bwīsīle ukuya buyo kūko uluko lwa būndu, ukwīsīla mu kupāpīsīgwa... Une ngwītīka imbeyu yililyōsa yikufimbilisīgwa ukutwāla pānja isya luko lwāke. Kangi u luko lwa būndu, kangi ifimela, na fyōsa ukupāpisanīgwa, fitutwēle uswe ku buyo; mu kulya ifyākūlyā fyītu, iki, imibili gyītu, gitēndīke ikipāpisanīgwa, ikyēne kibīkīle mi minogonelo gītu gōsa... Lilino. Lilino, imibili gyītu gikugwa, ukufuma ku malongo mabili ukubūka ku malongo mabili na fihāno mbukusi, panongwa ya tumbakāsya utuniōngasīgwe, ukwīsīla mu fyākulya ifipāpisanīgwe, ngimba imbakāsya sya bōngo sitikuniōngasīgwa? Ngimba sila sikaya mbakāsya, syōpe? Iyo yo nōngwa aba Pūsi bikubopa ukukīnda ulukīndi apa, ni ngili imbyāno; akabalilo kāko aba Pūsi abakikīkūlu, aba Elvitta, kangi bīngi ba abēne, bo mūmo uswe twābagīle ukubabilikīla ingamu, pānja apa ngelebune mwāsinda pankyēni pa bāndu,

mbwinogonelo bakindíle, bukayapo kángi ubwinogonelo bwa bwifyüsi pamo inyího.

¹³⁸ Ku kapángo kángo akanini. U ntími alinkuyoba umwéne áfumile pakuya kula pási ku kipatala, kangi alinkuti abalumiána bíngi balambaléle nkíhéma, bamo...Umwéne áfumile itolo pakufuma pánja. Umwéne alinkuyoba umwéne ábúkíle pánja apa, kangi unkulumba yumo álimbúlíle umwéne, alinkuti, “Ntími, uswe tukulónnda ukwitoga pánja, ukwéga ubukétélo ku migúnda pánja pala.” Abéne básopíle iyi imbepo ya mbilipili na kolorini, múmo abéne bábómbíle mmasiku gala.

¹³⁹ Kangi alinkuti, “Une náfikíle pánja pala, Nkundwe Branham,” alinkuti, “kikálipo ni kipapa pa mpiki nakimokyéne, likálipo ni lyáni lya lísu limolyéne. Apéne páli pa lubúnju lwa Pása.” Umwéne alinkuti, “Pala páliipo ikitánki kimo ikyaiyolo ikyónangíke pási pala, unkulumba áfimbilisigwága ukwéga ubusímbe bwa ifyéne, nukukéta linga kyálipo ikindu kilikyósa kyábagíle ukubómbígwa pa fyéne, kifuki ku makulumba Maténgéle ga Argonne.” Alinkuti, “Akabalilo kako une nimege pala pa nimwene,” alinkuti, “Une naaketile mmwanya, alinkuti, ‘O Kyála, iyi yo njila ukwene kukuyilaga.’” Uko ko kotalusya, ukwéne ko kósa kukwísa. Ukwéne kwáli mósa mupíle, nabumo ubúmi nakumo napanandi, ilísu lipíle lósa; u mpiki, ni mbepo sila, imipiki gigogígwe, kilikyósa kyáagogígwe, kinióngasígwe, kinamíle pási, kúko ifipolopolo ni fíndu fyakisosomwíle ikyéne.

¹⁴⁰ Linga ikyo kyo kibonekelo ikya kisu umwisyugu, kúko Sétáno ikunyáfila ubusitakwítika bwáke, ukupápisánia kwáke, u sayansi gwáke, ubumanyi bwáke! Mpaka, iki ikyéne kyáli ku bwándílo, akabalilo káko Kyála ábíkíle Adamu na Eva mu ngúnda, u paradiso ummogi yula unsita bufwe, kisita bubine, kisita busulumanie, kangi kilikyósa kipelelesye ndubátíko, kéta iki DDT gwa Sétáno abómbíle! Umwéne ali mbufuluganie. Kikayapo nakimo iki kisyéle mu kyéne.

¹⁴¹ Umwéne alinkuti, “Une ndinkwánda ukukúta. Une ndinkwénda ukugomokela, une nakwábilígwe ku lyálábwe.” Alinkuti, “Une itolo nábúkíle ku bwa kula nukulikéta i lyálábwe lila, ndikuligúta ilyéne ukuligalabusya. Pási kúsi kwa lyálábwe lyáliko ililuba ilyélu ilinini likukula, ikindu kyéne ikyábúmi iki kisyéle, panongwa yakuti akéne kákingígwe ni lyálábwe.”

¹⁴² Kyála, Lyálábwe lyángu, tukínga uswe umwísyúgu, O Kyála, akabalilo káko imyáfi gila gikunyáfilígwa kulikósa mu ngamu ya sayansi nu bumanyili. Tukínga uswe. Ngyúnga une mpaka ilisiku lila, O Kyála, lo lwíputo lwángu. Lilino une ngusúbila ukuti uswe, aligwésa, tuli pasi pa Lyálábwe lila, Kristi.

¹⁴³ Une itolo nálumbilíle ilisiku ilingi, mwe bíngi ba umwe mwápilíke ubwéne. Une násulukilága ku maténgéle, ngufwíma, kangi une nákwábilígwe kukusyúmbutuka. Kangi une ndinkukéta, kangi pala pálabaléle ikikátoni kya sogóta

ikisitakāndu pamo ikibokosi, pamo fiki umwe mukukibilikila icyēne. kangi iyēne yo kampani, une ndikwīpīlīka mma une ngōlelēge ingamu yābo, lōli i kampani ya ngāmba yāli . . . abēne bali ni fūndo, “Ikisūjīlo kya nnyāmbāla ugwākwīnogōna, ubōnje bwa nnyāmbāla unkwēsa.”

144 Une ndinkwānda ukukīndilīla nkyēni ukusuluka pa—pa nīni ukukīndililāpo mmatēngēle, kangi i Kindukimo kilinkungwāba une, “Gomokela ku kabokosi ka sogōta.”

145 Une ndinkwinogona, “Tāta Gwakumwanya, une ngubuka kulakula apa ku mpiki gula kūko abālukoti bala bāyobelīgwe mukwīsa ukuyapo na Ugwe, ulubūnju lumo. Nōngwa ya fiki Ugwe ubagīle ukumbilikila une ukugomokela?”

146 Kangi i Kindukimo kilinkuyoba, “Ugwe uli nabo ubulūmbilīli ubu bukwīsa Pandūngu. Untu gwāko gusīmbīgwe pa kyēne.”

Une ndinkwīnogōna, “Pa kabokosi ka sogōta?” Une ndinkubūka ukugomokela.

147 Kangi une ndinkwānda ukwīnogona, “Ikisūjīlo kya nnyāmbāla gwakwīnogōna,” bo busyōbi buki! Linga u nnyāmbāla āli nnyāmbāla gwakwīnogōna, umwēne āngāli atikukwēsa na panandi mma. Lōli, umwe muketile, abāndu bikumila ikyo.

148 Une ngusūbīla icyēne kyāli ifyīnja fibili ifi fikīndīlepo, akabalilo kāko une nāli mu yimo mwa ngomāno ingulumba, une nābūkīle ku ikibonekesyo kya kīsu kyōsa akabalilo kāko icyēne kyāli ku Kiloboko Kyākubwīngilīlo. Kangi abēne bāli nu kipīcha kya Yul Brynner kangi bīngi ba bēne bālīko. Kangi abasayansi, bīngi ba bēne, bāli nkiyūmba kilakila, ukufwāna nu bubībi bwa kukwēsa. Mūmo abēne bikukwāba ilyōsi līla ukukilania utusāngalābwe, kangi balinkwēga akanīni kūsūlo-kwa-Q kangi nukwēgako u nikotini ukufuma kula nukukabīka akēne pa nyuma ya mbēba, nukumbīka umwēne mwibokosi, mmasiku mahano na mabili umwēne āliswīle na kansa umwēne alinkutoligwa nu kwēnda. Muketile? Umwēne alinkuti . . . Alinkukwāba icyēne ukwīsīla mmisi.

Alinkuti, “Ikisūjīlo!”

149 Alinkuti, “Ikisūjīlo? Kikayapo nakimo bo ikyo.” Alinkuti, “Ugwe . . .” Lilino, uyu yo sayansi bēne. Abēne bāyobīle, “Ugwe ukubagīla ukuya ni lyōsi mpaka ugwe uye ni līto. Ilīto lyo likupela ilyōsi.”

150 Kangi ikīndu kyēne iki icyēne kili, bo bukomu ubwākūlisya isogōta nyingipo, akabalilo kāko kila . . . Linga . . . Une ndikusūbīla umwe mukwīnogōna une ne gwāmahēlu pamo mūmilisi. U mōhēsi yula mu nnyāmbāla, yūla ikuntēndēka umwēne ukukwēsa, ukwīgōga mwēne. Akabalilo kāko umwēne—umwēne ikulōnda nikotini ukufuma ku sogōta yimoyēne, yila

yisakuntwālila ikinyonywo kyāke, lilino i kampani yikwīsapo nu bukumu bwābusyōbi ubu, nukuyoba, “Ikisūjīlo kya nnyāmbāla ugwākwīnogōna.” Umwēne ikufīmbilīsīgwa ukukwēsa isogōta sina pamo sihano, ukupela ilīto ilyakufwāna mwa ugwe (ukummwīkutīsya umwēne) bo mūmo ugwe gwābōmbelāga na yimoyēne. Abamerika ukūlisya ubufwe ku bakūndwe bābo na bākalūmbu! Une ndikukupilikisya icyēne.

¹⁵¹ Lōli napāpo, nkati mula, une nālinogwīne, “Pala *kilipo* i Kisūjīlo kya nnyāmbāla ugwākwīnogōna iki kyo kitalusye.”

¹⁵² Lilino, linga u nnyāmbala ākwēsāga, kumbukilāga, icyēne kikutwāla ubugōnje bwa nnyāmbāla gwākwēsa. Polelo, linga ugwe ukabagīla ukuya ni kinyo-...ukwīkutīsya ikinyonywo kya kukwēsa kumokwēne mpaka ugwe kuya nako ukukwēsa pala, ugwe kuya...kufimbilīsīgwa ukutwālapo ubugōnje, popāpo, ugwe kukwēsa isogōta sina, pamo sihāno, kangī kuhōmba nyīngipo panongwa ya ukwēne ukukīnda mūmo ugwe gwābagīle, ugwe itolo kukwēsa isogōta yimoyēne iyābwīla. Muketile, ubwēne bo bukumu, ubukumu bwākulisya; ukusyōba abāndu, Abamerika. Akabalilo kāko une ngwīnogōna isya Valley Forge, George Washington; na babili-mbatatu ba basikali bāke, kangī kisita filato pa malūndi gābo, pīsīku ilitalalifu līla, ukutēndēka uswe ukuya bukābi ubu uswe tuli! Kangī polēlo Abamerika ukūlisya Ummerika, unkundwe nu kalūmbu gwāke, pāsī pa bukōmu ubwābutūngūlu, panongwa ya kinyonywo icyakinyanyasi, unsisi gwa bubībi bōsa. Ikyūmilwa kya hela, lugāno. Ikīndu kyōsa kibūkīle mbulemafu, kisita kumanya ukuti ikīndu kyōsa iki kisakupyūtīgwa! Lōli linga ugwe utikukwēsa mma, ugwe ukubagīla ukuya nu bugōnje.

¹⁵³ Polelo une ndinkwīnogōna, “Kilipo i Kisūjīlo kya nnyāmbāla gwākwīnogōna.” I Kisūjīlo kya nnyāmbāla gwākwīnogōna! Kangī une ndinkwēga untu gwāngu ukufuma “I Kisūjīlo kya nnyāmbāla gwākwīnogōna kikutwāla ubugōnje bwa nnyāmbāla umwīkēmo.”

¹⁵⁴ Popāpo une ndinkwīnogōna ukuti ifipānga-fipāgūke fyītu fibōmbīle kīkingi ikilūndiko kya ikyo, ukubēga abāndu nkati nukwībilikīla bēne Bakristi aba itolo bo njila yiliyōsa. Nongwa ya fiki? Abēne bikwīngisya bīngipo mu kipānga-kipāgūke kyābo pamo ikipānganio. Uswe tukwīngisyamo bīngipo nkati mula panongwa yakuti uswe tukubītīkisya abēne ukwīsa nkati pāpa pa *iki*, *kila*, kangī *ikīngi*, kangī kilikyōsa. “Ikyo kitukutēndēka nubukīndāne nabumo, itolo ukuti abēne babike ingamu yābo pa būku nukuyoba abēne yo Nkristi. Ikyo kyo kyosa. O, ‘nu lwitiko ugwe upokīgwe.’ Ugwe kufimbilīsīgwa ukwitika.” U mōhēsī ikubōmba ikīndu kilakila. Ena.

¹⁵⁵ Ugwe kufimbilīsīgwa ukupāpīgwa kabubili, kangī ikyo kikwīsila mu Kisūjīlo kya Kyāla! Lilino kilipo i Kisūjīlo kya nnyāmbāla ugwākwīnogōna. Une nkikolīle Ikyēne nkiboko

kyāngu. Ikyēne kitisakutwāla ubugōnje bwakipānga-kipāgūke, lōli Ikyēne nalōlilōli kisakwikutīsyā ubugōnje bwa nnyāmbāla umwīkēmo, umwe mumenye.

¹⁵⁶ Ngimba unkīkūlu untumuligwa-nywīli abagīle bulebule ukwīsīla mu Kisūjīlo iki? Ngimba abagīle bulebule unkīkūlu afwēle ibūndu ukwīsīla mu Kyēne, pamo isulubali, akabalilo kāko i Bāngēli likuyoba, “Ikyene kyo mwiko kwa Kyāla, ku nkīkūlu ukufwala umwenda ugu guliti bo nu gwa nnyambala”? Kangi ngimba abagīle bulebule unyāmbāla uyu ikwīnogōna kalikōsa aka mwēne, ukusōka pānja apa nukufwāla bo bakīkūlu, ukusileka inywīli ukukula mōsa ngati nkīkūlu, pāsi mfisige fyāke, ni ndefu syāmumbafu, nukuniēngāna mōsa bo *ulo*? Umwēne ikufwāla imyēnda yānkati mwa nkasi gwāke. Umwēne unkīkūlu ikufwāla imyēnda gyāke ya nnyāmbāla igyāpānja. I kisūjīlo kya nnyāmbāla ugwākwinogōna? Unnyāmbāla gwākwinogōna atisakubōmba ikyo, pamo unkīkūlu ugwākwinogōna atisakubōmba ikyēne. Ilisyu lya Kyāla litisakwītikisyā ikyēne kikīndemo.

¹⁵⁷ Kikayapo ikindu na kimokyene iki kibagile ukwisila mu Lisyu lila. Uyo yo Mbepo Mwikēmo, kangī Ikyēne kikutwāla i Lisyu mwa ugwe, kangī Ikyēne kikutwāla ubugōnje bwa nnyāmbāla umwīkēmo.

¹⁵⁸ Keta umwīsyūgu, u Pūsi-nkīkūlu pa lukīndi, nganigwa, ububūmbigwe ubumogi ubu Kyāla āpēle ku mwēne, kangī Sētāno ikubōmbēla ubwēne. Kangī umwēne isakufwāla mwabulogwe fiyo, kisita kumanya ukuti undungu ukufuma umwīsyūgu umwēne abagīle ukubolāga mu lipūmba.

¹⁵⁹ Ukwisa pāsi pa lukīndi apa pakayapatali mma. Une nālūmbililāga pa lukomano-lukulūmba mu Assemblies of God yimo kula ku Kiloboko Kyakubwīngilīlo, mu lukomāno pānja ku Southwestern Bible School. Kangī u nkīkūlu unnīni ukwēnda ukusuluka unswebwe, u nnīni...imyēnda iminīni afwēle, ilyābi, kilikyōsa umwe mukukibilikīla ikyēne, kangī akangūbo kapayikigwe pānja, ni kitili kya ntimang’ombe na mabuti. Une nāfyūkāga pa nsebwe. Une ndinkwīnogōna, “Mpelakisa unnīni umwīnītu, umwānike gwa māma na tāta yūmo, ābīkigwe apa ukuya mwanundīndwāna gwa Kyāla, kangī isile ukuya fūnya kipīngo gwa mōhēsi.” Une ndinkwīnogōna, “Une ngusūbīla une itolo ngusyūmbutukāga nukugomokela, nukwakubūla akānīke kala.” Umwēne ābonekāga ukuya kifuki ubukusi bwa Sarah gwāngu apo, ifyīnja kalongo na fihano na fibili, ifyīnja kalongo na fihano na kimokyēne mbukusi, pamo ikindukimo. Une ndinkwinogona, “Umma, une kinunupo ndingabōmbāga ikyo mma. Une itolo mbūke pamwanya apa pa nsebwe nukwakummwīputīla umwēne. Linga umundu yumo ālimbwēne une ngwīma nukuyoba ku mwēne, une kinunupo ndingabōmbāga ikyēne.”

¹⁶⁰ Lilino, kangi pilikisya, bānabalumiána ba Kyāla, umwe mukufika mbuyo bulabula, abaYezebeli aba aba lisiku ili bikukina kuli umwe, lōli u nnyāmbála gwākwīnogóna isakwīnogóna tāsi ikyākwānda. Umwēne abagīle ukuya mmogi, ikyēne kibagīle ukuya, “Une mbagīle ukutēndēka ubwīkyēle nu mwēne,” lōli ikyēne kisakuhōmbigwága kuli ugwe nu mōyo gwāko, ndumiána; bamo mwa umwe balīndwána, ku aba Bāpūsi! I Kisūjīlo kya nnyāmbála gwākwīnogóna kikutwála ubugōnje bwa nnyāmbála umwīkēmo.

¹⁶¹ Umwe mwe banyāmbála abēgi, akabalilo kāko umwe mukubakēta abakīkūlu bala pa lukīndi, umwe mwe bānabalumiána ba Kyāla, ngimba umwe mutikusyāgania isi syābonīke pa buyo mula mbwāndīlo bwākwānda? Akabalilo kāko sayansi yātēndīke abakīkūlu bamogi fiyo nkīsu kya mōgēsyo, mpaka abānabalumiána ba Kyāla balinkwēga abānabalīndwána ba bāndu (komma abānabalīndwána ba Kyāla), kangi Kyāla akālībwēmo siku ikyēne. Abēne bālyōnangīle ikīndu kyōsa; sayansi, kimogipo. Ikyēne kyālisibīle ukuya... Umwe kētēsya ubumogi bwa bakīkūlu bukufyūka amasiku aga, kyo kimanyilo kya bumalikisyo; Kyāla asisimikīsye ikyēne. Popāpo, bōmbēla i Kisūjīlo ikya nnyāmbála ugwākwīnogóna, ugwe kwisakuya nabo ubugōnjelo bwa nnyāmbála umwīkēmo. Ikyēne kisakukuhōmbēsya ugwe akāya kāko. Ikyēne kisakukuhōmbēsya ugwe ubuyo bwāko ku mbōmbo. Ikyēne kisakukuhōmbēsya ugwe kilikyōsa ugwe ulinakyo; palubafu pa ikyo, u mōyo gwāko! Ikyēne kisakubōngotōla akāya kāko. Ikyēne kibagīle ukubīkapo unnyāmbála uyūngi ukuswīla abāna bāko, pamo unkīkūlu uyūngi ukuswīla abāna bāko.

¹⁶² Ega i Kisūjīlo kya nnyāmbála ugwākwīnogóna, ikyēne kisakutwála ubugōnje bwa nkīkūlu umwīkēmo. Akabalilo kāko ugwe kwāndako ukubūka ku lilūka ilyakutumul’inywīli, pamo ikīndukimo ikīngi, kangi abēne bikukubūla ugwe, “Ugwe kuyaga pakuya nu bubābe bwa ntu, ugwe umenye.” Ega i Kisūjīlo kya nkīkūlu ugwākwīnogóna, iki i Bāngēli lyāyobīle, muketile, polelo syūmbutuka ukufuma ku kyēne. Muketile? Komma ugwe ukubōmba ikyēne.

¹⁶³ Une ne nkundwe gwīnu, kangi une mbaganile umwe. Nakimo une ndinakyo ukulwána na umwe. Kyāla ikumanya. Kangi ikyo kyo iki kikutēndēka une ukuyoba ifīndu ifi une ngubōmba, kyo panongwa ya—ya lugáno lwa Kyāla kuli umwe. Linga u nnyāmbála ābagīle ukubūka pānja kangi abēne batisakukubūla ugwe, u ntīmi gwīnu ikubaleka umwe ukwitūgāsya ukusyūngutīla nukubōmbela lūla, umwēne akabagána umwe mma. Umwēne akabagīla ukubagána umwe. Une ngabagīla ukulōnda u luko lwa lugáno lula ku bakīkūlu. Une ngulōnda ukuya nabo ubugōnje ubwīkēmo kuli kalūmbu gwāngu. Une ngulōnda umwēne nalōlilōli ukuya kalūmbu

gwāngu. Komma umunduyumo abagile ukuyoba, umunduyumo ukuyoba isya umwēne ukuya mmogesigwe fiyo kangi mūmo umwēne ayilile, kangi bala abēhe babulogwe, “Umwēne ikubūka ku bwāngu...” Haa-ha. Umma. Une ngundōnda umwēne mwēhe!

¹⁶⁴ O Ntwa, ngyūnga une pasi pa Lyālábwe. Ena. Mu Baefesi 5:26, injila yēne ntiga ugwe ubagile ukwisa ukukīndilila i Lyālabwe lila, uko ko, “Ukusukigwa ma mīsi ga lupāgūlo ni Lisyu.” Uko ko kutalusya.

¹⁶⁵ Lilino, komma ukundeka Sētāno ukunyāfila ugwe nu bumanyili bwāke. Umma, umma. Ubwēne bwisakugoga ulusasanio lwa ugwe. Komma ukundeka Sētāno ege ikyo, “Mulimōsa, une nīngile ikipānga iki māma gwāngu ālingile, iki tāta gwāngu, umbūya gwāngu.” Komma ukundeka u mōhēsi akunyāfilēge ugwe na ikyo. I Bāngēli litalile liyobīle, pa Ngulilo sya Fipānga Fihano-na-fibili, ni fīndu pala, ikyēne kyo kyōsa kibūkile ku mbeyu! Uko ko kutalusya. Ikīndu kyōsa kibolile. Ikīndu kyōsa kyo kilōnda ikinūnge. Komma ukundeka umwēne akunyāfilēge ugwe, ikuyoba, “Mulimōsa, ulwēne lo kayīlo kapamwanyapo. Uswe tumanyile kīngipo ukukīnda mūmo uswe twālisibilile mmasiku gaiyolo.” Komma ukundeka u mōhēsi abike ikyo pamwanya pa ugwe. Une mbanāngīsye umwe ulubātiko lōsa ulwa bwīgūfu, ubumanyili na sayansi. Umwene ali nakyo ikylene mulamula nkipanga, kangī komma ugwe ukupilikila ku ikyo. Kyūnga untu gwāko pānja pa senema sila isyaiyolo isyakinyanyasi ni fīndu!

¹⁶⁶ Kangi untu gwītu gukuyoba, “Mungayaga ba kufwāna lōli muyēge umwe bākwānduka.” Komma ukubūka nkati nukuyoba, “Une nāsīsimikisigwe, Pandungu.” Umma. Būka nkati kangī yaga mwānduke lululu lilino, ukwāndūka ukufuma iki ugwe uli, ukubūka ku iki Kyāla ikulōnda ugwe ukuya.

¹⁶⁷ Lilino, ikyēne kikwēgēla uluko lwa mbeyu iyi yili mwa ugwe. Linga imbeyu yāmahālahāla, yābumānyimānyi yibikigwe mwa ugwe, kilipo ikīndu kimokyēne ntiga iyēne yibagile ukubōmba, ukunīongasya ugwe, ikyo kyo kyōsa, ku mwanundumiāna nu mwanundīndwāna gwa Kyāla. Ikyo kyo kindu kyēne ntiga iyēne yibagile ukubōmba. Abāndu umwīsyūgu, bo une ngukēta pānja, abēne bikubōmbēla ngati abēne batikwītika nukwītika mma ukuti aliko Kyāla.

¹⁶⁸ Nhobokela ubuyobelo ubu. Linga yumo ikwīpilika afulasigwe na iki, une ndikulōnda ikyēne mma. Pa Ndungu mibili igi gikindilepo une nābilikigwe, nu mwanundīndwāna gwāngu mwēne, ukwisa mula mu kyumba kya senema nukuketelela ubwīmbe bwa bwīputi. Ikyēne kyo pa lubunju lwa Pandungu. Une nalōndaga ukumpilika u Oral Roberts pa bulumbili bwāke, une nababūlile abēne ukuti unko mmanye une. Alinkuti, “Ugwe pilika ulu, ulu lo lwīmbo ulukulumba

lukwimba.” Umwanundumiána gwāngu imile pala, alimbulile isya ulwene, yope. Kangi une ndikusanusya i senema yila . . .

¹⁶⁹ Uswe tukugōnéla ukufuma ku nkikúlu uyu alinayo i senema mu nyumba yāke. Une ndikulondámo siku ukuya nayo yimo mu nyumba yāngu. Umma, nkulumba. Une nsikulonda ikindu kila mu nyumba yāngu umma. Une ngubagilága ukukitusulila ikylene ni ndusu. Une ndikulonda nakimo ikyakubōmba ni kindu ikibibi kila. Umma nkulumba! Lōli égíle i . . .

¹⁷⁰ Unko une mbabūle umwe isya umwe baArizona apa. Umwe mukuketa ubulinganio bula ilisiku ilingi, ubwa masukulu, bule umwe? Malongo lwele mwa mia-yumo ga bāna muno masukulu ga Arizona bikukubilwa nu kusyalapo kwa minogono, malongo-ntāndātu-na-bahano-na-babili mwa mia-yumo ba abēne yali nongwa ya kuketelēla i senema. Bule isya ikyo?

¹⁷¹ Ugwe kinunupo bōmbela i ndusu yāko! Muketile? Lilino, komma ukummwītíkísyá u mōhési ukukunyāfíla ugwe na ikyo. Umma, nkulumba. Lilino abāndu, mūmo une njōbile, abāndu bikubōmbela ngati abēne batikufimbilisigwa ukwīsa ku Bulōngi.

¹⁷² Abalumiána na balīndwána aba, abene bali ni kikolo kimo ikya Bamwenye, kangi ni kilundiko kya findu fifingi. Une ngwīnogóna umwinitu ikubilikigwa Tata. Pool yo ntu gwa kyēne. Kangi linga une ngētilémo siku amahelu ga lilino ga nyimbo, iyene yali yo njila abene bakikolīle ikyēne; ikibugutila kya Bapūsi bimile pala, bikuyugánia amaboko gabo mmwanya-napasi.

¹⁷³ Une naloliloli ngupālisya unnyāmbála unkeke yula apa ulubunju ulu, uyu ímbile, kyabonekaga kyabwifyusi, ngati nyambala gwanalolilóli. Une—une nkiganile kila. Akabalilo kako umwe—umwe banyambala bakyulusi utubalilo tumo apa mukukyega ikibugutila kya Bapūsi aba babo bikwima apa, nukutwióngá nukuywēga, nukukindilila nkyeni, nukukola umuyi gwabo mpaka abene bikuya bluu nkisyo; kangi uko kukaya kwimba mma, uko ko itolo kutēndēka ikilundiko kya njwēgo gwasayansi. *Ukwimba* bo “bukobelo ukufuma mu ndumbula.”

¹⁷⁴ Kangi une ndinkwinogona, “Kyo kipelakisa nki! Kyo kikosyasi nki! Popapo mumo pasi pa ngamu ya bwiputi, abene bikubombela ngati akayako Kyala mma!” Umundu yumo alinkuyoba, ilisiku limo, ku ndumiana uyu ikwēnda nu mwanundīndwána gwāngu. U ndumiána Gwakikristi āyobīle, ikupa ikylene ubuyobelo ubukomu ukufwana na Adamu na Eva, alinkuyoba, “Eva ikwendendeka mu ngūnda. Alinkuyoba, ‘Bana, umwe mukuketa umpiki gula pala?’ Alinkuti, ‘Apo po pāpo unna gwinu ālile uswe ukusokela panja pa nyumba na kukāya.’” Mubagile umwe ukwinogonela, ābagile ukuya Nkristi ugwanalolilóli, uyu ābagile ukulwēga ulufingo ni Lisyu

lya Kyala nukusopela ikylene panja ku kibaga kya ngulube! Abēne bikubōmbela ngati abēne batikufimbilisigwa ukwisa ku Bulongi. Loli Kyala isakutwala isyakubutitu syosa ku Bulongi. Abene bikubombela ngati akayako nu Kyala mma.

¹⁷⁵ Une ndikulonda ukubakolela abene batoyofu, panongwa yakuti i Bangeli lyayobile u ntoyofu. . . kikaya kitalusye. Yeso āyobile ikylene kikaya. “Komma ukunkolela nu mundu nayumo ukuya ntoyofu.” Loli mu Masalimo 14:1, “Untoyofu ikuyoba mu ndumbula yake, ‘Akayako Kyala nayumo.’” Muketile? Abene—abene bakaya. . . Une ndikulonda ukubabilikila abene batoyofu, loli abene bikubombela ngati abene bali. Abene bikubombela ngati ikylene.

¹⁷⁶ Polelo, umwe muketile kuko uswe tulipo umwisyugu, bo, “Akayapo nayumo na Kyala.” “Une ningile i kipanga!” Kangi abene bosa, ikindu kyosa, i Bangeli, lyo sunga inywamu. “Ikipanga kyitu bamenye kuko abene bikubuka!” Ena. . . [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbi]. . . kulakula ukutalula ku gehena, katikati. Palapala pa nsebwe gwabo, palapala ukusuluka ukindilila mu sayansi nu bumanyili, ama seminale gafyakyala ni findu, itolo ukubaputula abene palapala ukusuluka pa nsebwe. U Mbepo Mwikémo akaya nu lusako nalumo ukupa ubusetuli pa nakimo; i seminale yibōmbile yibwāgile ubwēne butumuligwe mōsa.

¹⁷⁷ U Mbepo Mwikemo yo abagilege ukulongosya uswe; komma i seminale, komma ababishopu na baketi-pamwanya, na fyosa bo ifyo. U Mbepo Mwikemo yo Ndongosi gwitu.

¹⁷⁸ Kaini āli luko lwa mūndu bo yula. Umwēne āli mūndu mwīputipūti fiyo nalōli. Lilino, linga ukuya mwīpūti kyo kyōsa ugwe kufimbilisigwa ukuya nakyo, polelo Kyāla āli nsitabugolofu ukuntāga Kaini. Panongwa yakuti, umwēne āli mwīpūtipūti, umwēne āli itolo mwīpūtipūti kangi gwanalōli bo yu Abelō āli. Lilino kumbukilāga, umwēne inogonāga isya Kyāla, umwēne ammwīputāga Kyāla, umwēne āli ni kipānga, umwēne āyēngile ikigémo, umwēne ātēndīke ilikemo, umwēne ipūtāga, umwēne ipūtīlāga, lōli umwēne āpīkīgwe. Kali yāli njilanki. . . Esau āli lūla, yōpe. Muketile?

¹⁷⁹ Ubwīpūtilo, muketile, iyo yo bukyulusi bwa Sētāno; komma ukugoga ikīndu kyōsa, lōli itolo ukubwāpūla ikyēne. Ikyo kyo kyōsa. Umwēne atisakugoga ikindu kyōsa. O, komma abakomyunisti; umma, umma, undwananakristi akaya kikomyunisti. I Bāngéli lyāyobile, “Ikyēne kyābagile ukusyoba a Basaligwa linga syaali syakubombigwa.” Komma ukukētésya ikikīngō kya kisulu, lōli ikikesefu kila. Uu-huu.

¹⁸⁰ Lōli, kētésya, Kaini ikwīsa ukwīpūtila, lōli umwēne āli nu luyūngu ulusōbi nkati mwa mwēne, uluyūngu lwa liyoka. Ubugāsi bwa liyoka bwāgāsīle pamwanya pa mwēne, kabuno umwēne āli luyūngu lwa nkīkūlu. Umwēne āmenye

ubwĩgáne ubupelelesye bwa Kyāla, lōli umwēne ākānīle ukubōmba ubwēne. Ngimba umwe mumenye ikyo? Sētáno amenye ubwĩgáne bwa Kyāla, lōli itolo ikukána ukubōmba ubwēne.

¹⁸¹ Kētésya, umwēne ākētīle Kyāla ikusisimikisya indumi ya Abelo. Lilino une ngulōnda umwe ukwĩnogóna, bōmbéla i Kisūjīlo kya nnyāmbála gwākwinogóna lilino ku miniti. Indumi indalusye iya Abelo, iyi Kyāla āsisimikísye ukuya Bwānalóli! Ngimba umwe mukukwāba lilino? Uu-huu. Indumi ya Abelo yālyambililígwe, kangi Kaini ākibwēne ikyēne kangi āménye ukuti Kyāla āsisimikísye indumi yila ndalusye. Lōli umwēne alinkutolígwa itolo ukubōmba iyēne. Ubwitufyo bwāke bulinkunyangwa umwēne ukufuma ku yēne. Uko ko kotalusya, ulwītufyo lwāke lwālinkyūngīle umwe ukufuma kukubōmba iyēne. Umwēne ālimbwēne Kyāla ikusisimikisya indumi.

¹⁸² Momūmo ikyēne kikifwāna ukuya lilino, kikafu fiyo ku bāndu ukwīyufya bēne ku Lisyu lya Kyāla. Abēne—abēne—abēne itolo batikulōnda ukubomba ikyene. Abene bisakwiyufyaga bene ku kimanyisyo kya kipānga, naloliloli, loli komma ku Lisyu lya Kyāla.

¹⁸³ Linga ugwe kulōnda ukukyāga iki, ugwe būka ku... Une ndinalyo a Masimbo, ago go gāgo une ngugomokelako apa. Bwāndilo 4:6 na 7, Kyāla āyobīle kwa Kaini, ātīle, “Nongwa ya fiki ikisyo kyāko kigwīle? Nongwa ya fiki ugwe gwīswīle nu bugāsi, kwēndendeka kusyūngutīla? Ugwe upilīke itolo indumi iyi yikukalalīse ugwe.” Alinkuti, “Ena, nongwa ya fiki umwe mukubōmba ikyo? Nongwa ya fiki ifisyo finu figwīle, panongwa yakuti une ngālisīle ku kipānga kyīnu? Popāpo nongwa ya fiki umwe mwābōmbīle ikyēne?”

Ngimba umwe mukubōmbéla i Kisūjīlo kya nnyāmbála gwākwinogóna? Muketile?

¹⁸⁴ Pamo, “Nongwa ya fiki mukābōmbīle... Nongwa ya fiki ugwe kuboneka bo ulo?” Alinkuti, “Linga ugwe kwisakubōmba kanunu, būka kabōmbe bo yu nkūndwe gwāko ikubōmbéla pala, Une nisakukwāmbililāga ugwe nukukusaya ugwe. Une nisakukubōmbelāga ugwe ikīndu kilakila.” Lōli umwēne itolo alinkutolígwa ukubōmba ikyēne. Umwēne alinkuti, “Lilino, linga ugwe utikubōmba, ubutulwanongwa bwa kusitakwītīka bulāmbaléle pa kifigo.”

¹⁸⁵ Lilino akabalilo kāko abēne bikutubūla uswe, “Amasiku ga fika gakīndīle,” abēne bikukibona ikyēne nubupelelesye fiyo kīmīlīlīgwe kangi kisīsīmīkīsīgwe, umwe muketile, fyosa ifīndu ifi ifi Kyāla āfīngīle ukubōmba mmasiku ga bumalīkīsyo, ifya Busetuli 10 na Malaki 4, ifīndu fyōsa ifi nalōli nubupelelesye fīmīlīlīgwe, ngimba kyo fiki kitamīsyē, bakundwe? Ngimba kyo fiki kisobīle, muketile?

¹⁸⁶ Linga abene batikubomba; ubusitakwitika, iki kyo butulwanonga. Bulipo itolo bumobwene ubutulwanongwa, ubo bo, kusutikwitika. Uko ko kotalusya. Ugwe utikutagigwa panongwa yakuti ugwe kunwa, kukwesa, kuly'ingambo, kufwala ibundu, kubomba kyo kiliku ugwe kubomba. Umma, ikyo kitikukutaga ugwe. Iyene yo nongwa yakuti ugwe utikwitika mma. Linga ugwe gwalitikite, angali ugwe utikubomba ikyo mma. Muketile? Umwitiki atikubomba ikyo mma. Umwene ikwega i Kisujilo kya nnyambala gwakwinogona, muketile, muketile, pamo i Kisujilo kya nkikulu gwakwinogona, iki pamo ikyo. Umma ndaga. Loli, umwe muketile, ubutulwanongwa bulambalele pa kifigo.

¹⁸⁷ Lilino ketesya iki kila kyabombile kwa Kaini, kangi ikyene kisakuyaga kilakila umwisyugu. Ikyene kyatendike Kaini ukusokapo, untulwanongwa gwabwigane bwake. Umwene ali nsitakupilikila nubwigane. Umundu aligwesa isakuyaga injila yilayila. Ukusitakupilikila nubwigane ukufuma umwene ukuketa indumi ya Abelo nalolili yisisimikisigwe na Kyala, ukuti iyene yali bo bwanaloli, kangi alinkupika ukubomba iyene. Abombile kilakila akabalilo kala. Polelo umwene alinkukilania umpaka.

¹⁸⁸ Gulipo u mpaka ugwe ubagile ukukilania. Umwe mumenye ikyo, bule umwe? Lilino, balumbilili, posa apa na panja mu i—i kisu kya telefoni kuko ubufumusye ubu bukwisa mosa nkisu, ngimba umwe mukusyagania isyo? Akabalilo kako umwe mukukibona ikyene mu Lisimbo, kangi umwe mutikubomba ikyene, Kyala atisa bwila...Umwene isa... O, umwe mwisakukindililaga, ukuya basayigwa. Momumo aligwesa ntiga gwa Israeli, abene balitugele nubutalusye mu lulangalanga, nukukusya abana, ifibyaligwa, nukusayigwa, na filifyosa, loli “aligwesa gwa bene Mwasyepwa ukupaguligwa ukufuma kwa Kyala.” Yeso ayobile lulo. O, ena, Kyala isakukusaya ugwe nukukindilila nkyeni, loli ugwe ukindle. Nalolili. Ikyo kyo iki i Bangeli likuyoba lilino, ikyo kyo iki Umwene aayobile. Ketesya, ugwe ubagile ukukilania u mpaka ugwakupagulania. Ngimba umwe mukwitika ikyo? Kaini abombile.

¹⁸⁹ Unko—unko uswe itolo tusanukile kula apa i miniti, une ndinayo Bahiburi 10:26. Unko uswe tukete linga une mbagile ukukyaga kila nakalinga itolo. Ili Buku Iya Bahiburi, untu gwa 10 kangi i...une ngwitika, ilinandi Iya 26. Une nakilembile ikyene apa. Itolo i miniti, linga umwe mwisakwikasyaga na une, kangi unko uswe itolo tubale Ilyene i miniti. Umma ndaga, apa uswe tulipo.

Kabuno linga uswe tukutulwa inongwa nubwigane ukufuma papo uswe...twalyambilile ubumanyi bwa bwanaloli, pala patikusyalapo ni likemo nalimo ilya butulwanongwa,

*Loli bumo ubusisya ubuketelo ukulondesya ubulongi
kangi i lyoyo lyamoto, ugu gwisakupyuta undugu.*

¹⁹⁰ Ikyo kyo ISI SYO LIKUTI ILISYU LYA KYĀLA ILĪKĒMO. Linga uswe tutikwitika nubwigane ukufuma papo uswe tulibwene Ilyene nu kulipika Ilyene, polelo uswe tukilenie umpaka. Pala patisakuyamo siku kangu uluhobokelo panongwa ya ubwene, ugwe ukilenie umpaka.

“O,” ugwe kuyoba, “Kyala pope isakunsayaga une.” O, ena.

¹⁹¹ Kumbukilaga Israeli, *abakifukimpaka*, akabalilo kako Kyala apele ulufingo, kula ku Kisu Ikikemo, i . . . mu kisu, ikyene kyali kinunu, ikyo lupyu nu luki, kangu akabalilo kako Mose atumile Kalebu na Yoshua, na batendeli, ukukilania kula, ukutendela ikisu, nukutwala ukugomokela ubuketi ubusisimikisigwe, aba kalongo ba bene balinkuti, “Uswe tukabagila ukubomba ikyene, uswe tukabagila, keta ubukafu kula, uswe twisakuyaga bumilisi, uswe tuli nato utundu utunini utu ukulwila nato, keta ifi abene bali nafyo, uswe—uswe tukabagila ukubomba ikyene, uswe tukutoligwa ukubomba ikyene.”

¹⁹² Yoshua na Kalebu bāyobile, “Uswe tuli bakinda babagili ukubomba ikyene, Kyala atendike ulufingo.”

¹⁹³ Kangu, kumbukilaga, abene basanukile nyuma. Pala pali pa Kadesh-baneya. Kangu abene balinkusanukila nyuma nukuya bēmbēli ndulangalanga. Kangu aligwesa gwa bene balinkufwa, kangu bo Kwasyepwa bayongile. Yeso ayobile lulo.

¹⁹⁴ Komma ukukilania umpaka ugwakupagulania gula, muketile. “Akabalilo kako ugwe umenye ukubomba ikinunu, kangu utukubomba ikyene mma, kwa ugwe ubwene bo butulwanongwa.”

¹⁹⁵ Israeli abomobile kilakila. Ukufuma papo abene balimbwene Mose ikusisimikisigwa, kangu nukundeke Balamu ukubanyafila abene, u Luyungu lula ulupala ulusisimikisigwe. Ntimi, komma ugwe (nasiku) ukuyoba nakimo ukulwana ni Lisyu ili. Keta Balamu, umwene ali nsololi, kangu umwene aketile u Luyungu lwa Kyala lulisimikisigwe. Loli pasi pa kipanga-kipaguke kyake mwene ikikulumba iki umwene itugasya ngamo, Moabu aketile ikibugutifa kila ikyo bēmbēli kikwisa ukwisila mu kisu, umwene alinkunyafila ikyene, nukuyoba, “Mulimosa, gulila i miniti. Uswe twesa twe Bakristi. Uswe twesa twe bitiki. Fiki, aba tata bitu kangu aba tata binu bo bafwene. Ngimba uswe tukaya bana ba Loti? Ngimba Loti akali ntani gwa Abraham? Ngimba uswe tukaya mosa bamobene? Unko uswe twegane yumo nu nnine.”

¹⁹⁶ Kangu Israeli, mumo Eva mu ngunda gwa Edeni, alimmwitikisye Setano ukunyafila umwene, umwe kangu alinkunyafila Israeli ukwisila mwa nsololi unyobi. Akabalilo kako, unsololi ugwanaloliloli ali na bene, ni Lisyu ilisimikisigwe. Loli ukwisila mu kwinogonela kwa bumanyi bwabwamahala, umwene alinkubanyafila abene.

Inogona isya ikyene. Lilino, ikyene kikahobokeligwemo siku, ubutulwanongwa bukahobokeligwemo siku.

¹⁹⁷ Imbeyu silinkubola mulamula mu njila ya mbombo, pa nsebwe ukubuka ku kisu ikifingigwe. Aligwesa gwa bene alinkupyutiga nukubola, kulakula ukutalula ku kipanga, mu njila ya mbombo, ukukonga Kyala. Kangi ukumwitikisya Setano abanyafile ubunyafile bula ubwamahala pa bene, bwabumanyi, bwinogonelo bwamahala, bikuyoba, “Fiki, uswe twesa tuli bana bamobene, uswe twe bana ba Kyāla.” Umwe mukaya mma! Loli umwene alinkummwitikisya u mmanyisi unyobi yula pala ukunyafila abene nu bwinogonelo bwamahala ubu umwene ali nabo ubwa Ilyene.

¹⁹⁸ Kangi itolo mumo Ecumenical Council iyi yo iyi yikubombela lilino, muketile, ikindu kilakila, “Fiki, uswe twisa twesa ukwilunganisya palikimo mu kipanganio kimokyene ikikulumba.” Ikibugutila kyinu kyosa kyo kya mohesi. Ikyene kyo kisimbo kya kinyamana, mu i Bangeli. Une ngwisakufimbilisigwaga ukuya na būku pa kyene, lululu ulu, u Ntwa itikisyege.

¹⁹⁹ Ketesya, nkabalilo ka Noah, bikuketa i Lisyu likuyengigwa, ukwelela. Lilino unko une ndendeke ubuyobelo ubunini apa, i Lisyu ukuya libikigwe palikimo ukuya lyakwanduligwa ukufuma ku mfu ukubuka mmyanya. Ukuketa ubuyengi bwa kindu; loli nu bwinogonelo bwabo ubwamahala, balinkuseka mu kisyo kya nsololi, Noa, akabalilo kako umwene asololaga ku kabalilo kabumalikisyo. Loli iki kyabombile. . . Ubuyengo bula bwatendekigwe ni Lisyu lya Kyala, kibikigwe umpulya nkati na panja, nu lwiputo lwa lwitiko. Akabalilo kako ifula yikwisa, bosa ubwinogonelo bwamahala bwa bwiputi bulinkufwa nukubola palapala mu i. . . mulamula mu fipanga, palapala pa kisu. Kangi ikyombo kilinkwelela pamwanya pa ikyene kyosa. Imbeyu inyafile mwasayansi yili nkubola palapala mu bulongi.

²⁰⁰ Uswe tukugela ukubomba, mulimosa, ngimba uswe tukugela ukukasya ifipanga fyitu pamo uswe tukugela ukukasya i Lisyu lya Kyala? Ngimba uswe tukugela ukubomba fiki? Ngimba uswe tukubombela kuli fiki? Ngimba uswe tukugela ukugomokesya abandu ku Iki? Ngimba kyo fiki u Eva unkulumba yu ikugela ukubomba apa mmasiku agabumalikisyo aga, iki kipanga Eva?

²⁰¹ Une nguyaga pakuleka lululu ulu, nkundwe, ’nongwa yakuti ukwene ku—ukwene kukwisa ukuya kwilile. Itolo mbapo une itolo amaminiti kalongo na mahano agakongelelapo, kangi une nisakwima pa gangu—gangu a Masimbo apa. [U nkundwe ikuyoba, “Naloliloli, nkindililaga nkyeni.”—Nsimbi] Ena. Umma ndaga. Une mmenye. Mulimosa, abandu lumo bikulonda ukufika nkati mula nu kupyagila iki mosa. Loli une itolo nguboneka

ngati ikyene kikafu kwa une ukuleka. Une nje mwengo. Umma ndaga.

²⁰² Keta, unkulumba ugwasayansi, ugwabumanyili, Eva umpapisanie umwisyugu, ikukoleligwa kipanga, ngimba umwene ikugela ukubomba fiki? Ngimba umwene ikugela ukunfyusya i Lisyu lya Kyala, nukuleka abandu ukubōmba mu njila abēne bikubōmbéla? Abēne batikubōmbéla i Kisūjilo kya nnyāmbála gwākwinogóna mma, pamo, i Kisūjilo kya Kyāla. Kēta iki abēne bikutwāla. Abēne bikwifyūsya bēne. Ikipānga kyo, mu luyungu lwāke uluniongafu ulwa lubātiko lwa bumanyi, kitēndike uluko lwa būndu lōsa ukuya mwasayansi basitakumanya isya Lisyu lya Kyāla. Lilino une nisakukolako ku buyobelo ubo, une ndisakubakolelelāga pa fyēne akabalilo katali mma, ukufika pa kumalisya. Mwasayansi basitakumanya! Akabalilo kako Kyala, papapa apa pa kisu, ukubomba ifindu ifi Umwene ikubomba, ukwisila mu Lisyu Lyake ilifingigwe, kangi abēne bikusūla Ilyēne nukusōkāpo panongwa yakuti abēne mwasayansi basitakumanya. Mwasayansi basitakumanya!

²⁰³ Une nasekelelāga polelo panongwa ya Nkundwe Williams apa, āsīmBILE pamwanya apa pa kapatu ka kalatasi, “Ugwe ubagile ukwitūgāsya pa kyēne pamusi gōsa,” ikindukimo. Lōli, une ngupālisya ikyo, ikyo kyo nalōli kinunu. Muketile?

²⁰⁴ Lōli abāndu bo—bo nubwīgāne bikutulw’ingongwa. Ikyēne kitwēle u—u bubātiko bōsa ubwa kipānga kisu umwisyugu mbutulwanōnga ubwabwīgāne ukulwana na Kyāla. Nongwa ya fiki, ubwifyūsi bwa palipōsa bwisakukusimikisya kwa ugwe ukuti Ilyēne lya litalusye. Umma ndaga. Ikikīngō kyakinyonywo kyagogile amaso gāke, ku Lisyu lya Kyāla, kangi umwēne ikwiyāga mwēne ali ngelebune kāngi. Umwe mumenye, Kyāla, mu Busetuli 3, āyobīle, “Isaga, ulāga amafuta gamo agammaso ukufuma kwa Une, ukuti amaso ginu gabagile ukwīgūka.” Muketile, Amafutagamaso go Lisyu Lyāke.

²⁰⁵ Umwe mumenye, abēne bikuyoba, “Mulimōsa, unnyāmbála uyu āfūndīle ifyīnja malongo mana, ukuti ēge idigri yāke. Umwēne yo B.L.D., D.D., na kyōsa iki.”

²⁰⁶ Umwe mumenye iki Yeso āyobīle isya ikyo? Umwēne āyobīle, “Unko u nnyāmbála ipīke mwēne.” Pauli ābōmbile.

Ugwe kuyoba, “Ikyo kitikusanusya ikyo.”

²⁰⁷ Mulimōsa, nongwa ya fiki Pauli ālyāndisye ikyēne, polelo? Umwēne āyobīle, “Une ngisamo siku kwa umwe na masyu galuhaho aga mahala ga mūndu, panongwa yakuti umwe mwabagile ukuyēnga isūbilo syīnu pa ikyo. Lōli une nālisile kwa umwe mu maka nu bubonekesyo bwa Mbepo Mwīkēmo, ukuti ilisyu lyīnu angali likuya...u lwītiko lwīnu angali lukuyēngigwa pa Lisyu lya Kyāla, komma ububonekesyo bwa mahala.”

208 Ikyēne kikuboneka ukuti abāndu batāgile ubwifyūsi bwābo ubwupalipōsa kangi ukwiyīma. Abēne bakaya mūmo abēne bālisibīle ukuya. Ukwene kwālisibīle ukuya, akabalilo kāko unsololi āyobile, “ISI SYO IKUTI U NTWA,” abāndu batetemāga. Ena, abene naloliloli bābōmbāga. Abāndu bayuganisigwāga, kabuno abēne batilāga. Lōli lilino abēne batāgile ukutīla kwābo kōsa ukwa Ikyēne. Abēne batikutīla Kyāla.

209 Solomoni āyobile, “U—u lutēnde lwa Kyāla bo bwāndīlo bwa mahala,” itolo ubwāndīlo bwa ikyēne.

210 Lōli unsolōli abagile ukuyoba ISI SYO IKUTI U NTWA; abāndu bikuyoba “butoyofu!” Muketie, lukayapo nu lusūbīlo lumolwēne ku bēne. Ikyēne kyo, abēne bikuyoba, “Fiki, uswe tuli bamahala. Uswe twe baminogono, uswe tutikufimbilisigwa ukwēga u luko lwa kīndu kila mma! Uswe tumenye ifi uswe tukuyobelāpo!”

211 Ubwēne bo bōpe bwambupīngāmu ubwaiyolo, ukuti, “Abatoyofu bisakwēnda ni filato fyamisumali, pāpo a Bāndūmi bikutīla ukunyātūka.” Nalolilōli.

212 Lilino, ngimba ulwāndūko lo fiki? (Nakalinga.) Ngimba uswe tukulwāga bulebule ulwēne? Ngimba ulwāndūko lukubōmba fiki? Kyāla ikubomba ulwēne ukwisila mwa Mbepo gwa Lisyu Lyāke. Umwene ikwāndūla. Umwēne ikubyāla u Luyūngu Lwāke, ikusopāmo u Mbepo Gwāke pa Lwēne, kangi Ulwēne lukutwāla pānja ikyakukōnga. Umbepo Gwāke u Mwīkēmo ikwāndūla i Lisyu Luyūngu nkati ukusisimikisigwa mu luko Lwāke.

213 Lo luko luki ulwa luyūngu ugwe guli, ikyo kikunāngisya itolo iki kili mwa ugwe. Ugwe ukabagila ukufisa ulwēne. Kilikyosa iki ugwe guli nkati, ikyene kikubonesya pānja. Ugwe itolo ukabagila ukukyūnga ukufuma ku lwēne. Ugwe ukabagila ukutēndēka umpiki gula ukuya kalikosa lōli iki ikyēne kili. Muketile, ulwēne lo—ulwēne lo lukuyaga pakuya injila yila. U Mbepo Mwīkēmo ikwāndūla imbeyu isi sili nkati mu lwēne. Kali lo luko luki lwa luyungu ulwēne luli, Umwēne isakwāndūla ulwēne. Linga ulwēne lo lubībi, ulwēne lwisakutwāla pānja ububībi. Linga ulwēne lo nsyōbi, ulwēne lwisakutwāla u nsyōbi. Linga ulwēne lo lwanaloliloli Lisyu lya Kyāla, Ulwēne lwisakutwāla pānja ugwanaloliloli mwanundumiana nu mwanundīndwāna gwa Kyāla, ukwisila mu Kisūjīlo kya nnyāmbāla ugwakwīnogōna. Akabalilo kāko u Luyūngu lukutupuka, Umwēne ikwīsilā mu Lula, Umwēne ikutwāla u mwanundumiana kangī u mwanundīndwāna gwa Kyāla.

214 Ilisiku limo akabalilo kāko ikīsu kyālāmbalēle mu ngīsi ya bufuluganīke, Kyāla...Lilino pilikisya kifuki, 'nongwa yakuti uswe tutikuyaga pakuyoba...itolo pabutalipo panini

panāndi. Kēta. Iisiku limo akabalilo kāko ikīsu kyāli kāngi mu luko lōsa ulwa nyīputilo, ukusuka amaboko, indeko, ukufwāla imiselekesye imikīndāne ni fitili, na fyōsa bo ifyo, ikyēne kyālāmbaléle nkatikakati mwa bufuluganie lōsa. U gwānalólilólí Israeli gwa Kyāla āniongasigwe fiyo ukufuma ku ndagilo ni ngomelesyo sya Kyāla, Yeso āyobīle, “Umwe, ni nyīho syīnu, mukupela i Lisyu lya Kyāla ukuya lisitambombo ku bāndu, ukwisila mu nyīho syīnu.” Kangi keta bala abapūti abīkēmo, abēne bakubabilikila abēne; kangi Yeso alinkuti, “Umwe yomwe ba tata gwīnu, u setano, ni imbombo isi umwe mukubomba.” Muketile, ikyo kyo katikati iki Umwene āyobīle.

²¹⁵ Lilino akabalilo kāko ikīsu kyālāmbaléle mu luko lula ulwa lutamio, Mbepo gwa Kyāla alinkwēnda kāngi pa Luyūngu lumo ulu lwasūnguligwe ngāni. Umwēne alinkusanusya nu kwāndūla Yesaya 9:6 ugwa lufingo Lwāke; Umwēne, Kyāla, alinkutēndekigwa mu mbili gwa būndu, ukupoka akabalilo ka bufuluganike kala. Akabalilo kāko unnyāmbāla āpeligwe mu kifwani kya Kyāla, apa ikwīsa Kyāla, ukwisila mwa nsololi ukukētēla ngāni ikyēne. . . Lilino kumbukila i Lisyu, unsololi ākētīle ngāni ikyēne, itolo u nsololi yulayula uyu ālimbwēne Sētāno mmasiku agabumalikisyo aga, muketile, isya mbatīko syāke isyabumanyili ni fīndu umwēne alinafyo, imbātīko syabwīputilo. U nsololi yulayula, Yesaya 9:6, āyobīle, “Kwa uswe u Mwāna apāpīgwe, kwa uswe u Mwanundumiāna apēgīgwe; kangi i Ngamu Yāke isakukoleligwaga ‘Mfundu, Nsōka gwa Lutengano, Kyāla Gwamaka, Tāta Gwabwīlanabwila. Kangi isya bulagili Bwāke butisakuyako ubumalikisyo.” Kangi i Lisyu lila lya Lisyu lya Kyāla. Kangi Mbepo ālyēndīle pa Lisyu lila, kangi Umwēne alinkubūmba mūnda mwa mfūnde. Amenī. “U Mwanundumiāna apāpīgwe,” komma apeligwe, “apāpīgwe.”

²¹⁶ Sētāno āgelile nukugēla kāngi, ukunyāfīla Ulwēne. Umwēne alinkumwēgēla Umwēne pamwanya kangi alinkuti, “Linga Ugwe gwe iki Ugwe kuyoba Ugwe guli, polelo bōmba lumo lwa lubūmbulusyo apa kuli une. Nāngisya une mūmo Ugwe ubagīle ukubōmbēla ikyēne. Sanusya iki, nkati, kangi ibwe ili ukuya nkati. Unko uswe twēge ubwīyubike-pāsi, panongwa yakuti i Lisimbo likuyoba Ugwe kwisakubōmba ikyēne.”

²¹⁷ Umwe mukubabona abōhēsi ababwīputīlo bala umwīsyūgu bakāli bikuyoba ikyo ikīndu kilakila? “Linga kilipo ikīndu kimo bo lubūmbulusyo Lwamwakyāla; apa alāmbaléle Nkundwe *Gwakuti-na-gwakuti*, unko uswe tukukēte ugwe kumbumbulusya umwēne.”

²¹⁸ Uyo yo mōhesi yulayula imile pa kipingika kya Yeso, alinkuti, “Linga Ugwe uyege Mwanundumiāna gwa Kyāla, suluka pasi ukusōkāpo pa kipingika.”

²¹⁹ I Lisyu lyāyobīle Umwene āli Mwanundumiana gwa Kyāla. U Mbepo asisimikisye ukuti Umwene āli Mwanundumiāna

gwa Kyāla. Yesaya 9:6 āsisimikisigwe. Kangi ikilo kimo, mwe bīngi ba umwe mbufumusye mwāpīlike mūmo fikuti uswe tukupa a Masimbo malongo-ntāndatu-nukongelelāpo, kifuki, une ngusūbila, isya kuisimikisya ukuti i Lisimbo lyāyōbile ukuti Yula āli yu Mwēne.

²²⁰ O, Sētāno āgelile nukugēla kāngi, ukubōmba kilikyōsa. Ikilo kimo, alāmbalēle kunyuma kwa sitima, umwēne ālimbwēne Umwēne ali ntulo. Kangi umwēne alinkuyoba, “Une ngummonāngāga Umwēne lululu ulu.” Lōli umwēne alinkutolīgwa.

²²¹ Umwēne āgelile ukungēla Umwēne mukubōmba ikīndu ikisōbi, lōli umwēne alinkutolīgwa ukubōmba ikyēne. Nongwa ya fiki? Umwēne anyāfiligwe ni mbosya ya lusūngulilo-ngāni. Abēne bakabagila ukusyōbīgwa. Umma, umma. I Lisyu lyāyōbile Umwēne isakuyaga apa. Ameni. Kukauyako nu mōhēsi nayumo ikuntamiāga Umwēne, kangi nabamo na bānabalumiāna ba Kyāla, aba basūnguligwe ukwēga ubuyo Bwāke. Umwēne anyāfiligwe ni mbosya. U mwāfi gwa Sētāno, ba dokotala bafipānga-fipāgūke batikumpalamasya napanandi Umwēne mma. Umwēne ikwēnda mulamula mula, nakimo kikuyaka pakuntamia Umwēne, muketile. Ikyēne kikāli ni mbombo nayimo pa Mwēne.

²²² “Mulimōsa, une ngukupelāga Ugwe ukuya bishopu gwa kyōsa ikīsu. Une ndinabo ubulagili pamwanya pa kyēne. Linga Ugwe kwisa itolo ukunyīpūta une, gweisa ingila i kibugutila kyāngu, une nisa—une nisakukupela Ugwe ndagili. Une nisakusōkāpo, ukukuleka Ugwe pamwanya.”

²²³ Umwēne alinkuti, “Buka ku nyuma Yāngu, Sētāno. Ukwēne kusīmbīgwe, ‘Ugwe kwisakummwīputa Kyāla, i Lisyu, kangi Umwēne ntiga ugwe kwisakumbōmbēla.’” Polelo ilisiku limo . . .

Pa Mūndu unkulumba uyu, une ngulōnda ukusyālāpo pāla pakabalilo.

²²⁴ Lōli ilisiku limo, u Mbepo ālyēndile pa Mwēne kangi; ’nongwa yakuti lyālipo i Lisyu limo lyāsīmbīgwe isya Umwēne, lifumile kwa Kyāla, ukwisila mwa nsololi, “Kangi Umwēne ālongosigwe ku bugogelo, ngati kang’osi.” Kangi u Mbepo alinkwēnda pa Mwēne, nukundōngosya Umwēne, nukuntuma Umwēne ku kipīngika kya Kalvari. Pala Umwēne alinkufwa. Kangi kilikyōsa iki kyāyobīgwe isya Umwēne mbufwe Bwāke, kyābonike, ukutwāla u Bwēlu nu Būmi ku bōsa abasūnguligwe ngāni Luyūngu lwa Kyāla aba bāli pa kīsu. Umwēne ātwēle injila ya kubōmbēla ikyēne. Apa lulipo u Luyūngu, u Mbepo ikutwāla u Būmi; ukwāndūla abānabalumiāna na bānabalīndwāna ba Kyāla, ukufuma nkīsu mu bufuluganike bwangīsī ubu, nkati ukuya abānabalumiāna na bānabalīndwāna ba Kyāla.

²²⁵ Komma ukwitabania pa lisyu lila “ukusūngulīgwa-ngāni.” Une mmenye umwe mukwītabānia. Lōli, pilikisya, Ilyēne likaya

lisyu lyāngu mma. Ilyēne lyo limo mwa Masyu ga Kyāla. Umwe mukulōnda ukubala icyēne, bala Baefesi 1:5, iki, “Umwēne atusūngwīle-ngāni uswe ku bufwīke bwa bānabalumiāna ukwisila mwa Yeso Kristi.” Muketile?

²²⁶ Itolo unko une itolo nkibulutule icyēne itolo mu miniti, itolo i miniti, ukukibulutula iki ukufuma mu linogonēlo lyīnu. Kēta. Itolo mūmo ugwe gwāli mwa tāta gwāko, ku bwāndīlo, uluyūngu imbeyu. Ngimba umwe mwāmēnye ikyo, aligwēsa gwa umwe? Ugwe gwāli mwa mbuya gwambuya-mbuya-mbuya gwāko, nūgwe, ngimba ugwe gwāmēnye ikyo?

²²⁷ Bala mwa Būku gwa Bahiburi, kūka fikuti uswe tukwāga ukuti Levi āhōmbīle ifyakalōngo akabalilo kāko umwēne āli mu munda mwa Abraham, ingulilo sina kunyuma ku mwēne. Akabalilo kāko Abraham āhōmbīle ifyakalōngo kwa Melekisedeki, icyēne kyabalīgwe ku mwisukulu gwamwisukulu-mwisukulu-mwisukulu ukusuluka pāsi ku mwēne, kangī umwēne āli akabalilo kāla mu nsana gwa Abraham. Mwakēta lelo umwe. Muketile?

²²⁸ Ugwe gwāli mu nsana gwa tāta gwāko, lōli tāta gwāko akābagile ukuya nu bulilanisi na ugwe mpaka ugwe gwālyāndwīke mu mbili gwa nyōfu.

²²⁹ Umwanangu kula āli mwa une. Une—une—une nālōndāga u mwanundumiana, loli umwene āli mwa une akabalilo kala. Muketile? Umwene āli mwa une akabalilo kala. Lōli ukwisila mu bwēgi, umwēne alyāndulīgwe ukuya nnyāmbāla ngati une, kangī umwēne alinkuya bo une.

²³⁰ Kangī ugwe kwisa ukuya bo bapāpi bāko, uketile, ’nongwa yakuti icyēne kyāli mwa ugwe, ukwanda itolo. Lilino linga uswe twe bānabalumiāna ba Kyāla, ifyakumbagilila Fyāke. . . Iki, ugwe gwe kyakubagilila kya gūso, komma unyoko; u gūso. Ulyūngu lukulāmbalāla mwa tāta. Muketile?—Kangī lilino u nyoko āli yo ntēli uyu ākupāpile ugwe, ukupīmba u luyungu lwa gūso. Muketile?

²³¹ Kangī i kīsu, mu mbili, kyo kyōpe kitēli iki kikipīmba u luyūngu lwa Kyāla. Muketile, itolo katikati. Komma ikīsu, mūmo kiyīlile ubukulumba ikīsu; icyēne kyo mūmo ayīlile ubukulumba Kyāla uyu ākipelile icyēne. Muketile? Muketile?

²³² Lilino linga ugwe gwe mwānundumiāna kangī mwānundīndwāna gwa Kyāla, polelo ugwe gwāli mwa Kyāla ku bwāndīlo. Ugwe gwe kyākubagilila Kyāke. Linga ugwe ukalimo mula akabalilo kala, polelo ugwe ukālīmo siku pamo utisakuyamo siku.

²³³ Nongwa yakuti, une ngabagila ukupīmba, ukufuma mu nsana gwāngu, umwānundumiāna gwa nnyāmbāla uyu *apa* pamo u nnyāmbāla yula *pala*, une mbagile itolo ukupāpa abānabalumiāna bangu nimwēne, kangī abēne babagile

ukupimba ubufwāne bwāngu. Haleluya. Umwe mukukibona ikyēne?

²³⁴ Abanabalumiana kangi banabalindwana bāli mwa Kyāla ku bwandilo. Lilino keta. Ugwe uli nabo u Būmi Bwāsyépwa, ugwe kuyoba. Uswe tukwitika ikyene, ukuti tuli nu Būmi Bwāsyépwa. Ena, bulipo itolo uluko lumolwēne ulwa Būmi Bwāsyépwa, kangi ubo yo Kyāla. Ikyo kyo kindu kyene iki kyo Kyāsyépwa, yo Kyāla. Polelo linga ugwe uli nabo u Būmi Bwasyépwa, u Būmi bula ubu buli mwa ugwe bwīla bwālimo, kangi ugwe gwāli mu nsana gwa Kyāla bo kukāli nukuyako i kisu. Kangi akabalilo kako i Lisyu Lyene. . . Yeso Mwene ikukōlēlīga Lisyu, kangi mwa Mwikemo Yohani 1, ātīle, “Pa bwandilo lyalipo i Lisyu, kangi i Lisyu lyāli na Kyāla, kangi i Lisyu āli yo Kyāla. Kangi i Lisyu lyapelīgwe ukuya mbili kangi nukwitugasya pakati pitu.” Polelo ugwe gwāli mu nsana gwa Yeso, kangi gwābūkile ku Kalvari nu Mwēne. Ugwe gwāfwile nu Mwēne, kangi ugwe gwafyūkile nu Mwēne. Kangi umwīsyūgu gwitūgēsye mmabuyo Gammwanya mwa Umwēne, gwīsusīgwe nu Mbepo Gwāke, abānabalumiāna na bānabalīndwāna ba Kyāla. Ukufwa nu Mwēne, ufususīgwe mmwanya nu Mwene. Naloliloli.

²³⁵ Lilino polelo, lilino, lilino ugwe ubagile ukulilanila nu Mwēne. Ugwe ukābagile kunyuma kula, panongwa yakuti ugwe gwāli itolo i Lisyu nu Mwēne, u luyūngu. Loli lilino Umwene ibonīsye mwa ugwe, kangi lilino Umwene ikulonda ugwe ukulilanila nu Mwēne. Polelo Umwēne āsulwike pāsi, ātēndekīgwe ukuya mbili ukuti Umwēne ābagile ukulilanila nubupelelesye na ugwe. Mukububona ubulilani ubupelelesye? O, mwe, isyakubutītu sila insolofu isya Kyāla! Bo buswīgisyē buki! Muketile, Kyāla akābagile ukulilanila mwa Mbepo, popāpo Kyāla alinkuya nnyāmbāla na uswe.

²³⁶ Yeso Kristi āli Kyāla Mwēne, ukwibonesya pabwelu, panongwa yakuti, Umwene ali Mwanundumiana ntiga panongwa yakuti Umwēne āpāpīgwe, lōli ikyēne kyāli itolo kyakwītūgasyāmo kya Umwēne ukuyāmo nu būmi. “Nayumo umūndu ambwēne Kyāla pa kabalilo kalikōsa, lōli yu ntiga u Mpāpīgwe gwa Tāta yo amfumwīsye Umwēne.” Kyāla āliyēngile Mwēne inyūmba, umbili ukuyāmo nu būmi, ukusuluka pāsi ukuti ugwe gwābagile ukumpalamasya Umwēne. Timoti Gwākwānda 3:16, “Kisita matāti, kikulumba kyo kyākubutītu kya bunyakyāla; kabuno Kyāla abonike pabwelu mu mbili, akētīgwe na Bāndūmi, ālītikīgwe, ālyāmbililīgwe ku Mwānya.” Muketile? Lilino Umwene. . .

²³⁷ Ugwe ukuya mbili, kangi Umwēne ukuya mbili, polēlo ugwe ubagile ukulilanila lilino, ’nongwa yakuti Umwēne āli kyākubagilila kya lugāno kya Kyāla. Kyāla yo lugāno. Ngimba ikyo ko kutalusya? Kangi Yeso yo kyakubagilila kya lugāno kya Kyāla. Kangi akabalilo kāko ikyakubagilila kya lugāno kyabonesīgwe, iki, yula āli Kyāla Mwēne; fyosa

ifyakubambagilila ifi fyatulikígwe pa Mwène, fisága ku Mwène, “Bōsa aba Tāta ambele Une, bisakwisaga kwa Une.” Nalōli, abēne bafĩmbilisigwága ukuya basũngulígwe ngāni. Linga ukwēne kukāli mma, ugwe utisakuyáko kula. Ikyo kyo kyēne. Nalōlilōli.

²³⁸ Lilino uswe tubagile ukulīlanila, kwāli kwīsila mu—mu bukabi bwa Lisyu Lyāke, kangī mu kīkyo umwe muli kiyabo kyāke. Ugwe guli kiyabo kya Lisyu; ‘nongwa yakuti Umwene āli Lisyu ku bwāndilo, ugwe guli Lisyu lilino. Muketile? Une ngulũmbilila ikilo iki, pamo Pandungu pamo limo mwa masiku akabalilo kāko une ngwīngila, isya iki i Lisyu lili, muketile. Kangi lilino ugwe guli kiyabo kya Lisyu.

²³⁹ Pilikisya. Kilipo ikĩndu kimokyēne une ngabagila ukubōmba. Une ngabagila ukwitufya pa basyūka bāngu. Umma, une nīsile ukwisila mu bufuluganike ububībi. U tāta gwāngu āli nnyāmbála gwa kiIrishi. U māma gwāngu āli kiMwēnyemo, sinda Mwēnye; unna gwāke āli Mwēnye, āmbililága i pensioni. Lilino, bōsa ba abēne, bākinwélwa, kifuki bōsa ba abēne bāfwile ni filato bāfwēle, bikulwa, balwīla-ni-ndusu, na fyosa bo ifyo. Une ngabagila ukwītufya pa nakimo isya ikyo, ‘nongwa yakuti abasyūka bāngu nu mpiki gwa kikolo kyāngu go mbibi.

²⁴⁰ Lōli, nkundwe, kilipo ikindu kimokyēne ntiga une mbagile ukwitufyapo, une mbagile ukwītufya pa Ntwa gwāngu Yeso Yūyo andabwile une. Kangi na maka Gāke agakwāndula ābyēle uluyūngu, ukwīsila mu kusũngulila ngāni, kangu une ndinkukibona Ikyēne. Ngimba une ne mwāna gwa ywāni? Ena. Une mbagile ukwītufya pa Mwēne. Kangi une nitūgēsye ifyīnja malongo matatu-na-fitatu pa būmi bwāngu, ngwītufya pa Mwēne. Linga Umwēne ābagile ukukyūngila une ifingi malongo-matatu-na-fitatu ifyīnja, une ngugelaga ukwītufya ukōngelelāpo pa Mwēne. Muketile? Une mbagile ukwītufya pa Nsyūka gwāngu, haleluya, Umwēne yūyo ālindabwile une nukubyāla uluyūngu lwa Būmi nkati *munu*, nukundeka une ngetele pāsi pa Lisyu ili, ātūmile pāsi u Mbepo Gwāke kangi alinkuti, “Apa Ikyene kili. Yoba *iki*, kangi ikyene kikubonekaga pala. Bōmba *ikyō*.” Kangi o, mwe, une mbagile ukwītufya pa Mwene! Ngimba Umwene ābombile bulebule ikyene? Ukwīsila ukusuka kwa mīsī ukwīsila mu Lisyu, amīsī ga lupāgulāno. Ngunyōnywa uswe twābagile ukulīngānia ikyēne.

²⁴¹ Ukusũngulígwa ngāni ukwanalōli kwisakwitūgāsya ni Lisyu panongwa yakuti abēne bali kiyabo kya Lisyu lila.

²⁴² O, ndondwa isyakwēmbēla, ngimba ko kabalilo katali kaki umwe mukwēmbēlaga? Umwe baMethodisti, baBaptisti, baPuresbeteri, bāpānja, kilikyosa umwe mubagile ukuya, ndondwa isyakwēmbēla, ukufuma kukipānga ukubuka ku kipānga, ukufuma ku mbānda ukubuka ku buyo, kangi i senema ukubuka ku senema, kīsū ku kīsū, nongwa ya fiki

umwe mutikwīsa kuno? Umwēne isyūkile ukuya nubulilanisi na ugwe. Umwēne isyūkile ugwe. Umwēne ikulōnda ukwāndūla ugwe ukwīsila mu kupela ubupya kāngi ubwa linogonelo lyāko, komma ku kipānga pamo ku kipānga-kipāgūke, lōli ku Lisyu Lyāke, iki, ugwe guli kiyabo linga kinyonywo kila kili mwa ugwe.

*Basayigwa bo bene aba bikuya ni njala ni kyumilwa
kuli ubugolofu: kabuno abene bisakwikutisigwaga.
(Muketile? A-ha.)*

²⁴³ Kangi Umwēne atumile amaka Gāke agākwāndūla, ukutwāla ugwe pānja pa buniongafu ubu ubwa bwīputi ubu ugwe gulimo. Mu buniongafu ubufuluganike ubu būbo uswe tulimo, Kyāla atumile amaka Gāke agākwāndūla, i Lisyu Lyāke, limililigwe, lisisimikisigwe, ukukutwāla ugwe panja pa buniongafu bwabwīpūti ubwa kusitakumanya ubu ugwe kwēndāmo, “bangelebune, bafwamwaso, bapelakisa, kangi batikumanya ikyēne.” Inogona isya ikyēne, bīnāngu.

²⁴⁴ Umwe mumenye, Kyāla ātumile amaka Gāke agakwāndūla ukufwānisya i Lisyu Lyāke, kangi alinkusanusya umbili gōsa ugwa Sarah na Abraham. Ukwāndūla u nnyāmbāla unkāngāle kangi unkīkūlu unkāngāle, panongwa yakuti Umwēne āfīngīle Umwēne ayaga pakubōmba ikyēne.

²⁴⁵ Kangi iki Kyāla ikufinga ukubōmba, ikyo Umwēne ikubōmbāga. Kikayapo nakimo, kilikyosa . . . Ikindu kilikyosa ikiniongasigwe, Kyāla akabagila ukubomba akandu nakamo na kēne. Loli Umwene isakwimaga ni Lisyu Lyāke, kangi Umwene isakutumāga u Mbepo Gwake! “Une ne Ntwa mbyele Ilyēne. Une ngwisakonelalaga amisi pamusi na pakilo, kisita, asuke yumo abagile ukunnyaka ikylene ukufuma ku kiboko Kyangu.” I Bāngēli likuyoba ikyo.

²⁴⁶ O, ndondwa isyakwēmbēla, umwe ni kinyonywo mu ndumbula syīnu! Ugwe kufimbilisigwa ukuya nakyo ikyēne, pamo ugwe āngāli utikwītugasya apa ulubunju ulu. Kangi ugwe āngali ukuyamo mfipānga fila ni fyūmba, ni findu ugwe ulimo, panja nu kukilania ikīsu, linga i Kindukimo kikakutwēle ugwe nkati mula. Umundu yumo āyobile kwa ugwe. Komma ukukīndila ukōngelelāpo mma. Kulipo ukusuka kwa mīsi ni Lisyu, kūko kwīsa kukutēndēka ugwe mwēlu bo matalala. O, bānabalumiāna ba Kyāla, pilikisya! Komma ukusyālikila mu buniongafu bula. Sōka pānja pa ikyēne. Abraham ālitike Kyāla, kangi alinkukōlēla kalikosa kakulwana . . .

²⁴⁷ Ugwe kuyoba, “Ngimba une mbagile bulebule ukutēndēka ubwitugasilo? Ngimba une mbagile bulebule ukubōmba iki?” Iyo yo mbombo ya Kyāla. “Ngimba une bulebule? Abīnāngu bisakungānga ye.”

²⁴⁸ Kyāla āyobile, “Umwēne yūyo isakutāga ugwise gwāke mwēne, unna, unkasi, undume, utwāya, inyumba; Une

nisakubapa abēne utwāya na manyumba, une nisakubapa abēne abatāta kangī abamāma kangī abakūndwe na bākalūmbu, mu kīsu iki, kangī u Būmi Bwasyēpwa nkīsu iki kikwīsa.” Ulwēne lo lufīngo, mwīnāngu. Ilyo, o, ilyo libagīle ukōnelelīgwa! Ulufīngo lulilōsa Kyāla ikutēndeka lukwīsa ukubonekako. U Luyūngu lulilōsa ulwa Kyāla lo lufingo.

²⁴⁹ Kangī, kalūmbu, leka ukutumula inywīli isyo, panongwa yakuti ikyēne kyo kīndu kihesya pankyeni pa Kyāla. Sōkako kukufwāla imyēnda gila, ikyēne yo mwīko ku Mwēne!

²⁵⁰ Umwe bakundwe, umwe banyāmbāla, leka ukupākisya ifipānga-fipāgūke ifi, mu kubōmbēla ifīndu, akangī ukubītikīsa abakasi bīnu ukubōmba ifīndu bo ifyo. Ikyēne kikaya kikabagila ku Bakristi.

²⁵¹ Gomokela ku Lisyu! Ega i Lisyu lila, Ilyēne lisakukulāga. Ilyēne libagīle ukukula. Amaka ga Kyāla agakwāndūla aga gālitwēle Ilyēne kukwānda itolo, Umwēne yo itolo pa nsebwe Gwāke ukugomokela, ukwēga Ilyēne ukugomokesya kangī lilino. Umwēne ikubūka kulakula ukugomokela kangī kūko ikyēne kyāli.

²⁵² Enoki alyāndulīke, ukufuma ku bufwe, na maka ga Kyāla agakwāndūla. Ngimba Kyāla ābōmbile kila panongwa ya fiki? Panongwa ya kwēgelēla kwa kunyakilīgwa kwa Kipānga uku kukwīsa. Ena. Eliya āli lulalula.

²⁵³ Umbili gwa Yeso ulinkunyenyemusīgwa ukufuma pākuti ugwēne gwāfwīle. Kangī mu lipumba, umbili gwa Yeso gwanyenyemusīgwe ni Lisyu lya Kyāla; nukwāndulīgwa, ukufuma ku kifwano, ikifwani ikitalale, ukubuka ku nsyūke, mwimikīgwa Mwanundumiana gwa Kyāla. Panongwa yakuti unsololi, Masalimo 16:10, linga umwe mukulōnda ukusimba ilyēne, 16:10, lyāyobile, “Une ndisakuleka u moyo Gwake mu gehena, kangī somma Une ukwitikīsa u Mwikemo Gwangu Yumo ukuketa ububole.” O Kyāla!

²⁵⁴ I Lisyu lila libagīle ukwisa kukuboneka, Ilyene lya Lisyu lya Kyāla! Byāla Ilyēne mu ndūmbūla yāko, linga ugwe kulōnda ukubūka ku Bunyakiligo. Linga umwe mukulōnda ukuya Bakristi babwanalololi, bika i Lisyu ili. Mūmo une ngwitīka ikyēne āli Ezekieli, Kyāla āyobile, “Ega ikiniemba kila kangī ilya ikyēne kyōsa,” ukuti unsololi ni Lisyu fibagīle ukuya kimo. Kangī ulufīngo lulilōsa nkati mula lukufimbilisīgwa ukwibonesya pabwelu lwēne, panongwa ulwēne lo Luyūngu lwapabwāndīlo lwa Kyāla. Komma ukummwītikīsa yumo umanyili umfundakyāla panja apa ukugela ukupopa Ilyēne ukufuma mwa umwe. Komma ukummwītikīsa umwēne ukunyāfīla umwe na sayansi nu bumanyi gwamumbili bula, kangu ubumanyili. Itika Kyāla!

²⁵⁵ Abraham akālyēgīle ubufukulefukule kwasayansi ubwa lisiku lyāke, ikuyoba, “Une ne nkāngāle fiyo ukuya nu mwāna,

une mbūkile kubutali fiyo. Une mbōmbile *iki, kila*, pamo i *kingi*.” Lōli umwēne ākōlile kalikōsa aka kāli kakindāne, ku Lisyu lya Kyāla, ukuya ngati akēne kakāli. Kangi umwēne akapepelwike ku lufīngo lwa Kyāla, ukwisila mu busitakwītika; lōli āli gwamaka, ukupa ulutufyo kwa Kyāla. Umwene āménye ukuti Kyala abagile ukubomba kila iki Umwēne āfingile.

²⁵⁶ O, bānabalumiāna abēmbeli, baniongasigwe nu lusāngāni lwa kīsu iki! Abakalumbu abēmbēli, ukuti amabuyo na kafwālilo ka mwīsyūgu ifya kīsu iki fikukwābile ugwe! Kangi, gwempala kalumbu, ugwe ubagile ukunyinogonela une kyōmbo kyaiyolo, lōli limo mwa masiku aga akabalilo kāko ugwe kwāgana na iki Florence Shakarian ālyāgēne nako ikilo kimo; umwēne ālitūgēsye mu kyūmba iki, yōpe, mbuyo ubu, bo umwe mumanyīle. Akabalilo kāko umwe mukwāgāna na ikyo, umwe mwisakusyāgānia ukuti, komma une, lōli i Lisyu ili lyo litalusye. Sōkako ku malūka ga kutumula-nywīli, amalūka ga myēnda igyamwīsyūgu. Sōkako ku fīndu fila.

²⁵⁷ Yoba, “Nongwa ya fiki ugwe utikubamanyīsyā abēne ifīndu ifikulumba, mūmo ubagile ukuya *iki*?” Itolo anda na ba ABC bāko, kangi polelo uswe tukwīsaga ku aljebura. Muketile? Itolo anda ukumanyila, “ubu bo bubōmbélo bwāko bwakupilikisigwa.”

Une ngulamba kwa umwe lēlo, bakundwe, ukwisila mi fisa fya Kyāla, ukuti umwe mutwālēge umbili gyīnu ukuya likemo lyābūmi, mwikēmo, kangi mwikisigwe kwa Kyāla, ubu bo bubōmbélo bwīnu ubupilikisigwe.

²⁵⁸ Ugwe itolo bōmba “ububōmbélo bwāko ubupilikisigwe,” Kyāla isakupākisyāga ifi fisyele ifya ikyēne; muketile, itolo ukwīnogonela ifīndu ifi ugwe ubagile ukwīnogonela pagwīmwenē kangi bōmba. Ngimba ikyēne kikaya. . . Ngimba ikyēne kikaya kisitakupilikisigwa u nkīkūlu ukwīfūla mwēne lōsa, nukubūka panja apa kangi ukubōmbēla bo lula, akabalilo kāko i Bāngēli likukemela ikyēne? Ngimba ikyēne kikaya kisitakupilikisigwa u nnyāmbāla ukwīsōpa mwēne nkati mu fimanyisyo bo ifyo bo mūmo uswe tulinafyo umwīsyūgu, kangi ifīndu fyōsa ifi apa, kangi fyōsa ifīndu fya seminale, ni fīndu bo ifyo, akabalilo kāko ikyēne kyo kutali ni Lisyu lya Kyāla? Muketile?

²⁵⁹ Imilomo gya Yesaya, umwēne āli mundu gwābwīla ugwa milomo imibwāpufu. Umwēne alinkuti, “Ntwa, une ndi nkati mbāndu ababwāpufu, kangi une ndinagyo imilomo imibwāpufu. Aheli kwa une panongwa yakuti une numbwēne Kyāla.” Kangi u Gwāndūmi alinkusuluka pāsī, alinkwēga u Moto, u Moto Mwīkēmo ukufuma ku kigemo kya Kyāla, nukwāndūla imilomo gyāke; ukufuma ku milomo gwa nnyāmbāla umwēmbēli, ukubuka ku milomo gya nsololi ali na ISI SYO IKUTI U NTWA. A maka ga Kyāla agakwāndūla!

²⁶⁰ Abaloba'nswi mia yumo na malongo mabili, kangi—kangi abanīni abaiyolo abagulisya ba myēnda, aba kīkūlu, kangi bala balinkwibūngānia bēne mu kyūmba kyapamwanya nukwīgāla ififigo, bamo mwa bēne kisita bumanyi bwakufwāna nukusimba ingamu syābo bēne. Kyāla alinkubāndūla abēne ukufuma ku baloba'nswi, ukuya baloba bānu; ukufuma ku banyāmbāla na bakīkūlu aba mu ngīndi, ukubūka ku bīkēmo ba Kyāla, kisitakubola. A maka agāk wāndūla ga Kyāla!

²⁶¹ Pauli, ugwakipānga gwa ntwaya, gwa kiPresbeteri, kiMethodisti, kiBaptisti, kiPentekosti, pamo ikindukimo; ukusula ndukīndi umwēne alinkubūka, nu mbepo unkulumbwa uyu ugwakulwāna mwa umwēne, ukuti umwēne āmenyēpo ukukīnda aligwēsa gwa bēne. Umwēne ātupukile ukufuma pāsi pa Gamalieli, yumo mwa bamanyisi abakīnde aba bālimo nkīsu. Ngimba kyo fiki kyābonīke pa nsebwe gwāke ukusulukila ku Damasko, ukubāga ikibugutila kya bāndu aba bītikāga i Lisyu lya Kyāla? Pa nsebwe gwāke pāsi pala, alinkutikīgwa pāsi, kangi umwēne āpilīke i Ndumi. Kangi Iyēne yilinkummwāndūla umwēne ukufuma ku mwingila kipānga nu mbuka ku kipānga; ukubūka ku nsololi gwa Kyāla, uyu āsīmibile i Lisyu lya Kyāla, mu Lwitikano Ulupya. Ukufuma ku mwingila kipānga ukubuka ku mwīkemo!

²⁶² O, lutondwa ulwēmbēli, unko uswe tuleke. Mwanundumiāna umwēmbēli, u Luyungu ulwēmbēli ulu lukubūka ukufuma pa buyo ukubuka ku buyo, mbuniongafu ubu; syumbutuka, ulubunju ulu, bāna. Ngulāmba mbilika une ukuya yo—ukuya yo nnyāmbāla uyu ikugela ukwīma pakati pa būmi na bafwe.

²⁶³ Panja ukukilania ikīsu kūko ubufumusye bukufika linga umwe mukāli mwilūngīsyē, umwe mwe mwēbelile mbuyo, ngulāmba itūgāsya itolo iminiti ukōngelelāpo. Une mmenye ukwēne kwīlile kuno mu Tuscon pamo, ngusuma uluhobokelolwīnu une, Phoenix, akēne ko maminiti malongo mabili bo kakāli ukufika pantu. Kangi une ndinabo abāndu aba apa ulubunju lōsa. Une njīle na umwe ukusōkāko ku mbombo ni fīndu. Lōli kēta, mpala mwīnāngu, ugwe ubagile ukuya kubutali na Kyāla kwasyēpwa. Ngulāmba gomokela ulubunju ulu. Ngimba ugwe utikubōmbāga? Yilipo i fwāsi pa Nyībūko.

Nkibaga iyolo fiyo, une mmenye ikyēne
naloliloli kyo lūlo,
U Bōnda āpāpīgwe ukubopa abāndu ukufuma
ku butulwanōngwa.
Yohani alinkumbona Umwene pa lulobokelo,
Kang'osi gwa bwīlanabwila,
O, Kristi, u Nkomelelīgwa gwa Kalivari.
O, une nunganīle u Nyāmbāla ukufuma ku
Galilai, ukufuma ku Galilai,
Kabuno Umwene abombile fīngi fiyo kuli une.

Umwēne ānswīle imbībi syāngu syōsa, abīKīle
u Mbepo Mwikémo nkati;

O, une nunganīle, une nunganīle u Nyāmbála
yula ukufuma ku Galilai.

Ugwasōngo ābūkīle ukwīpūta mu tempeli kula
ilisiku limo,

Umwene alinkukūta, “O Ntwa, yaga ni kisa
kwa une!”

Umwēne alinkuhobokelígwa ububībi bulibōsa,
kangi ulutēngáno ulusolofu lulinkubīkígwa
nkati;

Umwēne alinkuti, “Isaga musambone
u Nnyāmbála uyu ugwa ku Galilai.”
(Kutalusya.)

Abalemale bālinkutēndekígwa ukwēnda,
abākinūnu balinkutēndékígwa ukuyoba,

Amaka gala gāyobígwe nu lugáno pa sūmbi;

Abafwamaso balinkutēndekígwa ukukēta, une
mmenye ikyēne kyābagīle itolo ukuya

Kīsa kya Nnyāmbála yula ugwa ku Galilai.

264 Egelesya ikyo nu butumígwe umwīsyúgu.

Unkīkúlu pa kisiba, Umwēne imbībi syāke
syōsa nalōli ālimbūlīle,

Mūmo abanyāmbála bahano umwēne āli nabo
akabalilo kala.

Umwēne āhobokelígwe imbībi syōsya, kangi
ulutēngáno ulusolofu lwābīkígwe nkati;

Umwēne alinkutukūta, “Isaga musambone u
Nnyāmbála uyu ugwa ku Galilai!”

265 Nkīkúlu, Umwene abagīle ukubōmba ikindu kilakila.
Umwene abalile indumbula yako ulubunju ulu. Nnyāmbála,
Umwēne abalile indumbula yāko. O, gwāpánja, unko uswe
twīpūte!

O, une nunganīle, une nunganīle u Nyāmbála
yula ukufuma ku Galilai,

Kabuno Umwene abombile fīngi fiyo kuli une.

U mwēne ānswīle imbībi syāngu syōsa, abīkīle
u Mbepo Mwikémo nkati;

O, une nunganīle, une nunganīle u Nyāmbála
yula ukufuma ku Galilai.

266 Ngimba ugwe utikunganaga umwēne, palikimo na une,
ulubunju ulu? O, mwēndandīsu, ntulwanóngwa mwēmbeli,
apa pamo pánja kūko ugwe ubagīle ukuya, ngimba uswe
kumwītikisyága u Ntwa gwāngu ulubūnju ulu? Umwene yo
Lisyu, kangi i Lisyu litwāligwe kwa ugwe. Ngimba ugwe
utikumwītikisyaga Umwēne ulubunju ulu? Ngimba umwe
mubagīle itolo ukufyūsya amaboko ginu pamo ukwīma pa

malundi gĩnu, pamo ikindukimo, nu kwípúta, yoba, “Une ngulõnda ukumwítíkísyá Umwēne papapa apa. Nkũndwe, une nĩganĩle. Une ngulõnda lululu lilino ukummwítíkísyá Umwēne.” Ngimba umwe mukwĩmililága pa malũndi gĩnu, aligwesa uyu ālõndága ukwiputililígwa, kangĩ yoba, “Une yone...” ukwiputililígwa, ndigi, “Une ne monangi. Une ngulõnda...” Kyāla akusaye ugwe, nkulumba. Umunduyumo uyungi? Aligwesa ipúta lilino, i miniti yimo itolo.

O, nkibaga iyolo fiyo, (Ikyēne kyāli mbufuluganie, umwe mumenye, ikĩsu kyāli.)
kangĩ une mmenye ikyēne kyāli momumo,
A Kāna akanini kápāpígwe ukupoka abāndu ukufuma ku mbibi.
Bo u Yohani ālimbwēne Umwēne pa kiloboko, Umwēne āli Kang’osi yula gwa bwilanabwila, (Yulayula Yula umwĩsyúgu.)
O, Umwene yo Kristi, u Nkomelelígwe gwa Kalivari.

²⁶⁷ Ngimba ugwe utikunganága Umwēne umwĩsyúgu ni ndũmbula yāko yōsa, ukuti ugwe ubagile ukusōkamo nkayilo aka akankĩsu aka ugwe gwitūgésyemo? Umwe bakĩkũlu, umwe banyāmbála, o, ngimba panongwa ya fiki umwe mwitūgésye apa akabalilo kōsa aka? Ikyēne kikubũka ukunāngĩsyá kilipo ikindukimo pāsi nkati myĩnu, kilipo ikindukimo mula kili ni njala ni kĩmilwa. Umwe mukābagile ukwitūgásya apa isala ibili pamo itatu aga, mwitūgésye mu liyũmba ili bo ulu; kilipo ikindukimo. Ngimba umwe mutisa itolo ikupilikisya ku kyēne umwĩsyúgu? Unko ifyākabalilo aka na sayansi, ni fĩndu fyōsa ifya nkĩsu, filifwāga ukufuma ku lĩnogóno lyĩnu lululu ulu, nkundwe pamo kalumbu mpala.

Ifipānga fikwĩbũngania, ifĩsu ifikulumba fikubongotokana, Israeli ikusũmuka ntulo, Ifimanyilo ifi abasololi bāyobĩle-ngāni; Amasiku ga Bāpánja gabaligwe, na bapulago bĩmikìgwe;
“Gomoka, O mwe babalanile, ku myĩnu.”

Ilisiku lya kutabuligwa lili kifuki,
Indumbula sya bāndu sikutolígwa panongwa ya lutēnde;
Yāga bĩsusígwe nu Mbepo, yāga ni nyāle syĩnu sipupūtígwe kangĩ swee,
Keta mmwānya! Ukutabuligwa kwĩnu kuli kifuki.

Abasololi abasyóbe bikusyóba, Ubwānalóli bwa Kyāla abēne bikupĩka,
Ukuti Yeso u Kristi yo Kyala gwĩtu.

²⁶⁸ Lilino, ikyo kyo bwānalóli. Ugwe umenye ikyo, twēsa ba uswe, ilisiku bosa ili uswe tukwitugasya. Loli Umwene āyobīle:

Ukwēne kwisakuyaga Bwēlu kifuki kabalilo
ka namayolo,
Injila ya ku Lwīmíko ugwe naloliloli
gwisakuyāga.

²⁶⁹ Iyo Iyo lisiku uswe tukwitūgásyámo lululu lilino. U Bwēlu bwisakumulika itolo ku namayolo akabalilo kāko ingisi yikwisamo, akabalilo akīle, indondwa ya namayolo.

Lutondwa lwa bwīláno na namayolo,
Kangi ukufuma apo i ngīsi!
Ukwēne kulingayāga ngako ubusulumanie
bwa kulagana,
Akabalilo kāko une ndi pa bumalikisyo
nītogīle;

Kabuno fyōsa pānja fipāpígwe ukufuma mu
kabalilo ni fwāsi,
Kangi imyōgésyo gili mbimbilága une
kubutali,
Lōli une ngulōnda ukumbona u Mwēndesi
gwāngu kisyo ku kisyo
Akabalilo kāko une ngilēnie ikitapwa.

Ungambūlága une, mu mbalilo syabukūte,
Ukuti ubūmi bo itolo njosi insitakāndu!
Kangi umoyo go mfwāno ugu guli ntulo,
Kangi ifīndu fikaya mo ifi ifyēne fikubonekela.

Ena, ubūmi bo bwanaloliloli! Kangi ubūmi bo
bwēngo!
Kangi ilipūmba kyo kikaya kyakumalikīla
kyāke mma;
Kabuno ulufūmbi ugwe guli, ku lufūmbi ugwe
kugomokelága,
Gakayobígwe mma isya moyo.

Amabūmi ga bāndu abakulumba gōsa
gikutukūmbusya uswe
Kangi uswe tubagīle ukutēndéka imibūmi
gyītu ukuya gyapamwanya ukukīnda,
Kangi, ukulekana, kukuleka kunyuma kwa
uswe,
Amakato pa misānga gya kabalilo;

Amakato, ukuti lumo uyūngi,
Akabalilo kāko ikwēlēla pamwanya pa njila
ingulumba iya būmi imbelakisa,
Ukundwe uyū ali mwēne kangi ikumilwa,
Bo ikukēta, isakwinogonāga kabili.

Unko uswe tuyege mmwanya, polelo, kangi
 tubõmbége,
 Ni ndũmbúla panongwa ya busukulike
 bulibõsa;
 Mulingayága bo ng'ombe insitakuyoba, iyi
 yikugutígwa!
 Yaga kalyoto mu busukulike!

²⁷⁰ Gwempala Kyála, abène bo Bãko. Une mbabwène abanyãmbála babili bikwĩma pa malundi gãbo, Tãta. Une ngusũma, Kyála, ukuti Ugwe kwisakubêgága abène lilino. Abène bikulõnda ukuya banabalumiana Bãko. Abène basumukile mmwanya ukufuma ku busitakumanya bwa bũmi ubu abène bĩtũgésye, kangi lilino abène bikulõnda ukupupwígwa, nukuya bapya, nu lõsyo lwa Mbepo Mwíkemo pa Mbeyo yila iyi yibyãligwe mu ndumbula syãbo ilisiku ili. Gwasyepwa Kyála, Mpeli gwa fĩndu fyõsa, Gwe gwãpelile i Lisyu Lyãko, kangi Une ngwitika ukuti Ugwe gwa banyambala aba babagile ukubomba iki ulubunju ulu. Une ngusũma, Ntwa, ukuti Ugwe kõneléaga i Lisyu lila, pamusi na pakilo, kangi nasiku ukundeka Sêtáno ukunyaka ikyène ukufumu ku maboko Gãko. Kiliyãga ikyène mpiki ugu utubalilo tumo, mwa Paradiso gwa Kyála, akabalilo kãko ikyène kyõsa kitwãligwe kangi ukugomokésya, kabuno i Lisyu Lyãko likabagĩla ukutoligwa, ilyène lisakuyaga kãngi. Kabuno i kĩsu iki . . .

²⁷¹ Kangi kula kutisakuya ngako uluko ulu ulwa bwígufu nkĩsu iki kikwĩsa. Kula kutisa kuyako amagali pamo nakimo iki sayansi yitëndikemo siku. Kula kutisa kuyako ifĩndu bo ifi nkĩsu iki kyo kikwĩsa. Lõli ubwène bwisakuyága luko lwa bwígufu bwa Kyála Mwène ubu Umwène isakupãngania mu bulagili bwãlwĩmiko. Kabuno, mu bwígufu ubu bulimo ububine, ubufwe, ubusulumanie, amapũmba, kangi nukufũmbwa. Lõli mu Kitãngalála iki kyo kikwĩsága, bukayako ubufwe nabumo, nabumo ubusulumanie, nabumo ububine, nabuma ubukãngále. O Kyála, ukwène kwisakuyaga kõsa kupya kula, mbwígufu Bwãko.

²⁷² Kyála, twãndulága uswe umwĩsyúgu, ukwĩsila mmaka Gãko, ukwisila mu kwãndusya mbupya bwa lĩnogóno lyĩtu, ukupĩnduka ukufuma ku tũmbo utwãpasi utwa kĩsu iki lilino, ukubũka ku Lisyu lya Kyála. Kangi uswe tuli yaga bapya kangi ukwĩsila mu maka gãkwãndula ga Kyála pamwanya pa Mbeyu iyi yili mu ndũmbúla yĩtu, ukuti uswe tukwĩtika, ku fipeligwa ifi fikubilikigwa banabalũmiána na banabalĩndwána ba Kyála. Ulu lo lwĩpũto lwãngu kwa Ugwe, Tãta, panongwa ya bãndu, mu Ngamu ya Yeso. Ameni.

²⁷³ Lilino kwa umwe mwe muli pãnja mbufumusyè bwa rediyo, kulikõsa kũko umwe muliko, une ngulõnda umwe ukwãmbilila Kristi pãnja apa, ukuya Mpoki gwĩne gwapamwenepamwene, kangi ukwĩsusigwa nu Mbepo Mwíkemo. A Masyu aga

gayobĩgwe ulubũnju ulu, Agēne gāligwĩlāga mu ndũmbula yĩnu. Kangi mula muli ambililāga umwe Yeso. Kangi umwe kētēsya ubũmi bwĩnu, kangi umwe kēta iki umwe mukwītũgāsya ukufuma apo. Kangi ega i Kisũjilo kya nnyāmbāla gwākwinogóna apa. Ugwe kwĩbona gwĩmwēne kubōmba ikindikimo iki kikĩndéne ni Lisyu ili, sōkako ukufuma ku kyēne, mbibimbibi itolo. Muketile? Panongwa yakuti, kilipo i Kisũjilo iki kikukyũnga ubufwe kubutali ukufuma kwa ugwe, ilyo lyo Lisyu lya Kyāla. Amasyu Gāke go Bũmi, kangi Agēne gisakukukyũngāga ugwe ukufuma ku bufwe.

²⁷⁴ Umwe bāndu apa lilino nkyũmba kya buyobelo, une ndina umwe apa akabalilo katali. Une ngubapālīsya umwe panongwa ya kuyapo kwĩnu. Une ngusũma ukuti Kyāla atisamo siku ukuleka i Mbeyu iyi ukufwa. Une ngusũbĩla umwe mutikwĩnogóna une ngwĩma apa itolo ukuyoba ifindu ifi ukuya nkĩndáne. Une nguyoba ikyēne panongwa ya lugáno; kangi ukumanya ukuti ikyēne kyo akabalilo kāko une ndi gwākufwa, mũmo une njĩlĩle lilino, ko kēne kabalilo une ndisakubagila ngamo siku ukulũmbilĩla ku bāndu. Kangi une nunganĩle Yeso Kristi. Umwēne yo Mpoki gwāngu. Kangi kumbukilāga, une āngali ndipānja pala pa lukĩndi linga ikyēne kikāli mma panongwa ya Mwēne. Une āngali ndipānja pala; abapāpi bāngu bōsa, abāndu bāngu bōsa, bāli batulwanongwa. Lōli Kyāla, na maka Gāke agākwāndúla, une mmenye ikyēne kyātēndĩke ikipelĩgwa ikikĩndáne ukufuma mwa une. Kangi une mbagĩle—une mbagĩle ukusakīsya ikyēne kwa umwe, ukuya kinunu. Kāngi ikyēne kisakukyũnga mu sala ya butolwe. Kōpe ku bufwe, ku kifigo, ugwe ukaya nalo ulutēnde. “Kikayo nakimo kibagĩle ukutupāgũla uswe ukufuma ku lugáno lwa Kyāla, ulu luli mwa Kristi.” Kyāla alisayāga aligwēsa gwa umwe, nukubapa umwe u Bũmi Bwasyēpwa.

²⁷⁵ Balinga muno bakaya nalo u Luyungu lwa Kyāla, u losyo lwa Mbepo Mwĩkēmo? Ngimba ubagĩle itolo ukufyusya ikiboko kyako, yoba, “Ngumbukilaga une, Nkundwe Branham, ukuti une nisakummwambilila u Mbepo Mwĩkēmo yula.” Lilino ugwe ega i Lisyu mu—mu ndumbula yako, kangi itikāga Ilyene. Lilino linga ugwe. . . Ugwe ubagĩle ukwĩkēta gwĩmwēne. Bũka kula nukukēta mu lindalasi, kangi ugwe ubagĩle ukukēta kũko ugwe uliko. Muketile, ugwe ubagĩle ukumanya.

²⁷⁶ Ugwe kuyoba, “Mulimosa, une ngĩnūsya ikiboko kyangu, panongwa yakuti une ngwitika une ndinayo.”

²⁷⁷ Ikēta kwa gwĩmwēne mu lindalasi, polelo ugwe kēta lo luko luki lwa mbepo uyu ikusyōba ugwe, muketile. Ukwinogóna kwa busyōbi! “Yilipo i njila iyi yikuboneka yākusalūsya ku mũndu, lōli ubumalikīsyo bwa kula bo njila sya bufwe.” Ngimba ikyo kyābwanalōli?

Kula ku kipingika kuko u Mpoki gwangu
 áfwíle,
 Kula panongwa ya busukígwe ku mbíbi une
 nākūtíle;
 O, kula ku ndumbula yāngu i Lilopa
 lyāpakígwe;
 Lwimiko . . .

278 Itolo igala amāso gīnu, iminiti lilino, kangi itolo imba ulo ku Mwēne. Unko uswe itolo twīnusye amaboko gītu mmwanya.

Lwimiko ku Ngamu Yāke! (Ingamu Yāke
 imbala!)
 Lwimiko ku Ngamu Yāke!
 Kula ku ndumbula yāngu i Lilopa lyāpakígwe;
 Lwimiko ku Yāke . . .

279 Une ngulōnda umwe Bakristi ukuponania ikiboko kya yumo nu nnine, yu apokígwe.

Une nubuswīgisyē fiyo mbokígwe ukufuma ku
 mbíbi,
 Yeso nubunoge fiyo ikwitūgásya nkati,
 Kula ku kipingika kūko Umwēne ālinyēgíle
 une nkati;
 Lwimiko ku Ngamu Yāke!
 Lwimiko ku Ngamu Yāke! (Imbala Ingamu!)
 Lwimiko ku Ngamu Yāke!
 Kula ku ndumbula yāngu i Lilopa lyāpakígwe;
 Lwimiko ku Ngamu Yāke!

280 I Lilopa lili ni mbeyu ya Būmi mu Lyēne, umwe mumenye. Iki kyo kya ku bala bābo bakammanya Umwēne:

O, isaga ku Nyībúko iyi ingabi fiyo kangi
 nnoge;
 Tāga umoyo gwāko undondo ku malundi ga
 Mpoki;
 O, isopaga ngamo umwīsyúgu, kangi
 itēndekága ukuya mmalikano lōsa;
 Lwimiko ku Ngamu Yāke!
 O, lwimiko ku . . .

Unko uswe twinamisyē imitu gyītu lilino akabalilo kāko uswe tukwimba.

Lwimiko ku Ngamu Yake!
 Kula ku ndumbula yāngu i Lilopa lyāpakígwe;
 Lwimiko ku Ngamu Yāke!

281 Umwe munganile Umwene? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi] Pauli āyobile, “Une ngwimbága mwa Mbepo. Une ngwīpūtága mwa Mbepo.” Unko uswe twimbe ulwēne naloliloli nubutófu kángi, na maboko gītu gali mmwanya.

²⁸² Umwe mumenye, ulutamio lwa ikyēne, uswe bāndu Bapentekosti, uswe tutāgile ubusāngalufu bwītu, uswe tutāgile ifitima fyītu. Bo mūmo Billy Graham āyobīle ikilo kimo, “Abalūmbilīli bala, abakolala basyumbutulīgwe, bikubūka kula Kwitōngo, bikukuba amaboko gābo, nukutika amalundi gābo mmwanya-na-pāsi pa mfu, nukwikanyānga, abēne bāli nakyo ikindukimo abēne bāsangalukīle.” Mulimōsa, ena, une ndinakyo i Kindukimo une nsāngalukīle. Muketile? Muketile? Ena. Ena, uswe tutāgile ikitima kyītu.

²⁸³ Lilino unko uswe itolo tufyūsyē amaboko gyītu. Komma ukupasya isya māsōsi, agēne gatīsa kufulāsya nakimo, muketile. Ikyo kitikufulasya. “Umwēne yūyo ikusōka pānja kukubyāla, mmāsōsi, kisita kwīlāmwa isakugomokelāga kāngi, ikutwāla imisigo imipala.” Umma ndaga.

Lwīmiko ku Ngamu Yāke! (Ingamu Imbala!)
 Lwīmiko ku Ngamu Yāke!
 Kula ku ndumbula yāngu i Lilopa lyāpakīgwe;
 Lwīmiko ku Ngamu Yāke!
 Lwīmiko ku Lwāke... (O Kyāla! Ntufye
 Kyala!)
 Lwīmiko ku Ngamu Yāke!

Yubika i Mbeyu, Ntwa, nkati mu ndumbula!

...ku ndumbula yāngu i Lilopa lyāpakīgwe;
 Lwīmiko ku Ngamu Yāke! 🐦

65-0911 Amaka Ga Kyāla Ukwāndūla
Mbugonelo Bwa Ramada
Phoenix, Arizona U.S.A.

KYANGONDE

©2024 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusanania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegwelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusanania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org